

vzw 'de Rand'
JAARBEELD 2012

I.	woord vooraf	3
II.	de Vlaamse Rand: het actieterein	4
III.	de Vlaamse Rand: een specifiek beleid voor specifieke uitdagingen	5
	1. belangrijkste uitdagingen	5
	2. politieke verantwoordelijken	5
IV.	de opdrachten	6
	1. missie	6
	2. statuut	6
	3. de decretale doelstellingen	6
	4. de strategische doelstellingen, zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst	7
V.	de specifieke werking in de zes: eerstelijnswerk	10
	1. waarom een specifiek beleid voor de zes?	10
	2. gemeenschapscentra als ankerpunt	10
	3. de Boesdaalhoeve in Sint-Genesius-Rode	11
	4. de Kam in Wezembeek-Oppem	12
	5. de Lijsterbes in Kraainem	13
	6. de Moelie in Linkebeek en de Muse in Drogenbos	13
	7. de Zandloper in Wemmel	14
	8. de Bosuil in Jezus-Eik	15
	9. taallessen en conversatiegroepen in de zes	16
	10. focus op jeugd	16
	11. focus op sport	18
	12. de gemeenschapskranten	18
	13. deelname aan de projectvereniging cultuurregio Pajottenland-Zennevallei	19
VII.	de werking in de hele regio: tweedelijnswerk	22
	1. positie van 'de Rand': het platform/partners	22
	2. focus op taalpromotie: waarom inhoudelijk belangrijk?	23
	3. acties taalpromotie	26
	- promotiecampagne taallessen - oefen hier je Nederlands - week van de anderstalige klant - de Marktkramers - van hier naar daar - Bijt in je vrije tijd - www.taalblad.be - pictogrammenboekjes - vertaalwoordenboekjes - leidraad voor een goed Vlaams beleid - taaliconen - theater voor anderstaligen - schoolvoorstellingen op maat van Franstalige basisscholen in de Rand - Café Combinne - babycafé - taalstages - Taalspeler - Alaboemsasa?! - school en ouders - Reuze*randplan	
	4. evenementen voor internationalen	34
	5. sensibiliseren van internationalen	35
	6. brievenactie	35
	7. vragen over taalwetgeving	35
	8. RandKrant	36
VII.	documentatiecentrum Vlaamse Rand	37
VIII.	de signaalfunctie	40
	1. afspraken tussen de overheden	40
	2. coördinatieplatform VSGB	40
	3. platform van de gemeenten in de Vlaamse Rand	40
	4. Conferentie van Vlaamse mandatarissen	40
IX.	digitale communicatie	41
X.	projecten van de minister van Cultuur	42
	1. bibliotheken in de faciliteitengemeenten	42
	2. het Museum Felix De Boeck in Drogenbos	42
XI.	de netwerken	43
XII.	'de Rand' en zijn mensen	46
XIII.	infrastructuur	47
XIV.	financieel verslag	49
	1. een transparant en vooruitziend financieel beleid	49
	2. de subsidies toegekend in 2012	50
	3. balans en resultatenrekening	50
	3. evolutie van subsidies en eigen inkomsten (2001-2012)	51
Bijlagen		55
	1. de gemeenschapscentra	56
	2. eigen podiumprogrammering en programmering in samenwerking	57
	3. bezoekers	61
	4. schoolvoorstellingen & workshops	62
	5. zaalverhuur	63
	6. financiële opbrengsten centra	64
	7. subsidies Vlaamse overheid voor jeugdverenigingen	65
	8. subsidies aan sportraden voor ondersteuning via 'de Rand'	65
	9. gemeenschapskranten	65
	10. redacties gemeenschapskranten	65
	11. bijt in je vrije tijd	66
	12. bezoeken www.taalblad.be	66
	13. werkgroep taal	67
	14. persmededeling	68
	15. organigram	70
	16. raad van bestuur en algemene vergadering	71
	17. personeelsbestand dd. 31 december 2012	72
	18. programmeringscommissies	73

I. WOORD VOORAF

2012 was op zijn zachtst gezegd een bewogen jaar. Op economisch vlak zindert de echo nog na van een diepe crisis die, volgens de harde wet van bonus-malus, sommigen nog wat sterker, anderen nog wat zwakker maakt.

Op politiek vlak brengt de splitsing van de meest gebruikte hoofdletters van ons alfabet, BHV, gevolgd door de verkiezingen van 14 oktober, een tweespalt teweeg waarbij sommigen een echte apocalyps voor Vlaanderen in het vooruitzicht stellen, waarbij anderen vinden dat bij de onderhandelde oplossing het onderste uit de kan gehaald is: het bekende verhaal van het glas dat voor de ene half vol en voor de andere half leeg is.

Als vzw 'de Rand' komt het ons niet toe de bonus-malus op te maken van dit politiek stormachtige jaar. We willen hier enkel wijzen op een drietal vaststellingen die ons optimistisch stemmen.

Een eerste gegeven putten we uit de uitslagen van de recente gemeenteraadsverkiezingen. Velen dachten en vreesden dat de onbetwistbaar groeiende internationalisering van de Rand rechtstreeks zou leiden tot een achteruitgang van de Nederlandstalige partijen. De feiten spreken dat tegen. In de meeste gemeenten van onze Vlaamse Rand stijgt het percentage van de stemmen op Nederlandstalige lijsten in aanzienlijke mate. In de faciliteitengemeenten zien we een status-quo in vier van de zes en een ronduit schitterende uitslag in Drogenbos en Wemmel. Globaal gezien mogen we op zijn minst spreken van een lichte trendbreuk. Die trendbreuk wordt ook bevestigd door de uitslag van de provincieraadsverkiezingen.

We moeten uiteraard voorzichtig blijven en zeker niet euforisch worden, maar het is een feit dat de internationalisering van de Rand – die term verkiezen we boven ontnederlandsing of ontfransing – zich niet vertaald heeft in een achteruitgang van het percentage stemmen op Nederlandstalige lijsten, integendeel. Dit positieve verhaal, door 'de Rand' als eerste aangebracht en geduid, krijgt een goede weerklank in de Vlaamse media.

Een tweede reden tot optimisme is het wonder dat zich nog dagelijks in de Rand voltrekt. Het is nu al vijftien jaar de kerntaak van 'de Rand' bij te dragen tot 'de groei van een open en verdraagzame gemeenschap, die het Vlaamse karakter van de Rand respecteert, uitstraalt en versterkt'. Het is een wonder dat honderden vrijwilligers zich dagelijks blijven inzetten om die opdracht gestalte te geven: vrijwilligers in onze raad van bestuur, in de programmeringscommissies, in de redactieraden van RandKrant en onze gemeenschapskranten, in de cultuur-, sport- en jeugdleden, in onze zeven gemeenschapscentra. Die inzet van de vrijwilligers in ons bloeiende, Nederlandstalige verenigingsleven is de beste remedie tegen het doemdenken, tegen het defaultisme.

Een derde reden tot optimisme is de brede steun die we bij onze twee partners/opdrachtgevers dagelijks ervaren. We danken hiervoor graag

- de Vlaamse Regering en haar administratie, meer bepaald het kabinet van de bevoegde minister Geert Bourgeois en de Cel Vlaamse Rand.
- de deputatie en haar administratie van de provincie Vlaams-Brabant, met name de diensten van gedeputeerden Elke Zelderloo en vanaf 1 december Tom Dehaene.

We danken die twee partners, niet alleen voor de middelen die ze elk jaar ter beschikking stellen, maar vooral voor de open geest en het wederzijdse respect waarop de samenwerking stoelt.

Als vzw 'de Rand' ervaren we ook geregeld dat we op de steun kunnen rekenen van de brede Vlaamse bevolking, van de plaatselijke media zoals Ring-tv en van parlementairen, provincieraadsleden en gemeentemandatarissen, en dat over partijpolitieke grenzen heen.

Dank ook aan de vele partners en collega's, administraties en organisaties die meewerken aan onze projecten. Weinig projecten of deelwerkingen realiseren we louter op onszelf. Een doorgedreven zin voor partnership is ook in 2012 deel van onze identiteit.

Eddy Frans
algemeen directeur

Jan De Craen
voorzitter

II. DE VLAAMSE RAND: HET ACTIETERREIN

Van bij de oprichting van vzw 'de Rand' werd het werkgebied afgebakend, niet via een decreet of reglementerend besluit, maar via een politieke afspraak. Hoewel – zoals verder zal blijken – een groot accent van de werking in de zes gemeenten met bijzonder taalstatuut ligt, is de hele Vlaamse Rand het actieterrein van de vzw. De Vlaamse Rand vormt geen bestuurskundig gedefinieerd geheel. De afbakening ervan berust op de afspraak tussen de verschillende overheden om het versterkt Vlaams beleid te concentreren op alle gemeenten die grenzen aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of aan een van de zes faciliteitengemeenten. Het gaat uiteraard om de zes faciliteitengemeenten zelf: Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppem. De andere dertien gemeenten zijn: Asse, Beersel, Dilbeek, Grimbergen, Hoeilaart, Machelen, Meise, Merchtem, Overijse, Sint-Pieters-Leeuw, Tervuren, Vilvoorde en Zaventem. Samen dus negentien gemeenten. Achttien ervan liggen in het arrondissement Halle-Vilvoorde. Enkel Tervuren behoort tot het arrondissement Leuven.

Uiteraard ontsnappen andere gemeenten niet aan de uitdagingen van ontnederlandsing en de toename van het aantal buitenlanders en anderstaligen. Hoewel ze strikt gezien buiten de afbakening vallen, zijn ze in een aantal dossiers toch sterk betrokken partij. Halle is hier zeker een voorbeeld van. Vzw 'de Rand' stelt wel expertise ter beschikking van gemeenten buiten de Vlaamse Rand die hierom vragen. Dit gebeurt o.m. op de bijeenkomsten van het platform van de gemeenten in de Vlaamse Rand en op de overlegmomenten van de gemeentelijke integratiediensten. Deze beide overlegstructuren zijn een initiatief van de provincie Vlaams-Brabant.

Om deze redenen is de strikte afbakening tot 19 gemeenten niet zeer relevant meer. Het is alleszins een aandachtspunt voor een nieuwe legislatuur van de Vlaamse Regering vanaf midden 2014.

III. DE VLAAMSE RAND: EEN SPECIFIEK BELEID VOOR SPECIFIEKE UITDAGINGEN

1. BELANGRIJKSTE UITDAGINGEN

Een van de grote uitdagingen voor een Vlaams bestuur in de Rand is het behouden en versterken van het Nederlandstalige karakter. In de Vlaamse Rand wonen heel wat niet-Belgen en Franssprekende Belgen. In 2012 werden in het cijferboek Vlaamse Rand dat de Studiedienst van de Vlaamse Regering uitgeeft (zie www.docu.vlaamserand.be/ned/search-detail.asp?PublicationId=6151) nieuwe statistieken gepubliceerd die aantonen dat de Vlaamse Rand in een sneller tempo dan de rest van Vlaanderen internationaliseert. De nabijheid van Brussel met zijn talrijke internationale instellingen verklaart deze tendens. De gegevens worden door de Studiedienst stelselmatig geactualiseerd zodat de evoluties goed te volgen zijn.

We stellen ook vast dat sommige gemeentebesturen van faciliteitengemeenten vaak weigeren zich in te schrijven in het beleid van de Vlaamse Gemeenschap, waardoor hun inwoners belangrijke kansen en middelen mislopen. Die ontwikkelingen rechtvaardigen een gericht beleid om het Nederlandstalige karakter van de Rand te bestendigen en te versterken. Acties en initiatieven met als doel het verbeteren van de individuele kansen en levenskwaliteit van de inwoners zijn vaak tegelijkertijd kansen om het gebruik van het Nederlands te bevorderen. Het beleid is gericht op het verstevigen van het sociale weefsel, het tegengaan van sociale verdringing en op het versterken van de positie van het Nederlands. Met de splitsing van de kieskring en het gerechtelijk arrondissement BHV kan het beleid ten volle focussen op deze doelstellingen.

De overheden zetten in op een taalbeleid voor de Vlaamse Rand, zowel voor jeugd en kinderen als voor volwassenen, zowel in het formele (basisonderwijs, secundair onderwijs, inburgering, sociale huisvesting, werk) als in het informele maatschappelijke gebeuren (taalpromotie in vrijetijdsectoren).

Binnen het geheel van de uitdagingen die zich in de regio stellen, kan 'de Rand' slechts focussen op een aantal onderdelen ervan, namelijk op die onderdelen die vooral te maken hebben met sociale samenhang, gemeenschapsvorming, taalsensibilisering en eerstelijnswork op het vlak van cultuur, jeugd en sport in de faciliteitengemeenten. Uiteraard probeert 'de Rand' ook de vinger aan de pols te houden wat betreft andere maatschappelijke domeinen die voor de regio een uitdaging vormen, zoals

de mobiliteit en het fileprobleem, betaalbare huisvesting voor Vlaamse autochtonen en de omkadering van het basis- en secundair onderwijs, noodzakelijk om de grote toestroom van anderstaligen op te vangen en de kwaliteit van het onderwijs hoog te houden. De vinger aan de pols houden gebeurt vooral via deelname aan het coördinatieplatform VSGB, onder voorzitterschap van de gouverneur van Vlaams-Brabant. Deze maandelijks vergadering met ambtenaren uit alle Vlaamse administraties volgt de realisaties van de beleidsnota Vlaamse Rand en het flankerend beleid bij het VSGB op.

2. POLITIEKE VERANTWOORDELIJEN

Zowel de Vlaamse Regering als de provincie Vlaams-Brabant voeren een specifiek Randbeleid. Bij de Vlaamse Regering is de coördinatie van dat beleid toevertrouwd aan viceminister-president Geert Bourgeois. In Vlaams-Brabant berust de bevoegdheid Vlaams karakter, samen met de bevoegdheid cultuur, vanaf begin december 2012 bij gedeputeerde Tom Dehaene. Voordien was Elke Zelderloo bevoegd.

Een beperkt aantal dossiers die door 'de Rand' worden behartigd, vallen onder de bevoegdheid van andere Vlaamse ministers. Minister van cultuur Joke Schauvliege is bevoegd voor de subsidiëring van het Museum Felix De Boeck. Minister Pascal Smet is bevoegd voor de ondersteuning van de jeugdbeleidsplannen in de zes, die door 'de Rand' worden begeleid wat betreft opmaak en uitvoering. Minister Philippe Muyters is bevoegd voor het sport-voor-allendecreet, op basis waarvan de sportraden in de zes subsidies krijgen.

Als gevolg van de afspraken gemaakt bij de goedkeuring van het decreet planlastvermindering, zullen vanaf 2014 geen uitzonderingsmaatregelen meer mogelijk worden gemaakt voor gemeenten die geen eigen beleidsplan cultuur, jeugd of sport opmaken als onderdeel van het gemeentelijke legislatuurplan. De politieke afspraak is dat de zes faciliteitengemeenten hier niet het slachtoffer van mogen worden. De middelen voor ondersteuning van privaatrechtelijke bibliotheken (via de lokale cultuurraden), jeugdverenigingen en lokaal jeugdbeleid en sportclubs zullen vanaf 2014 aan 'de Rand' worden toegekend, die ze, conform een convenant af te sluiten met de Vlaamse overheid, zal verdelen. Deze bevoegdheid zal decretaal worden verankerd in een decreet dat het oprichtingsdecreet aanvult. Een voorontwerp van decreet ter zake werd eind december 2012 door de regering goedgekeurd.

IV. DE OPDRACHTEN

1. MISSIE

In 1999 keurde de raad van bestuur de missie van vzw 'de Rand' goed. Ze luidt:

Vzw 'de Rand' draagt bij tot de groei van een open en verdraagzame leefgemeenschap, die het Vlaamse karakter van de Vlaamse Rand respecteert, uitstraalt en dus versterkt. Met het oog daarop zal vzw 'de Rand' vanuit een Nederlandstalige profilering de leefkwaliteit voor de hele bevolking van de Vlaamse Rand bevorderen door op een dynamische wijze en complementair aan wat al bestaat

- sociaal-culturele activiteiten te ondersteunen en te organiseren,
- dienstverlening en informatie aan te bieden,
- maatschappelijke participatie te stimuleren.

2. STATUUT

Bij de hervorming van de diensten van de Vlaamse Gemeenschap (Beter Bestuurlijk Beleid) werd 'de Rand' bij decreet van 7 mei 2004 erkend als een privaatrechtelijk Extern Verzelfstandigd Agentschap (EVA). Dit decreet trad in werking op 1 april 2006. De Vlaamse Regering heeft de EVA 'de Rand' ondergebracht bij het beleidsdomein Diensten van het Algemeen Regeringsbeleid (DAR).

Eind 2012 keurt de regering een voorontwerp van wijzigingsdecreet goed.

In het voorontwerp wordt er (worden) naar aanleiding van de interne staatsvorming en het planlastendecreet:

- een nieuw mechanisme beschreven voor de ondersteuning van Nederlandstalige initiatieven inzake jeugd, cultuur en sport in de zes faciliteitsgemeenten;
- de taken van de provincie Vlaams-Brabant beschreven inzake de ondersteuning van het Vlaamse karakter van de provincie.

3. DE DECRETALE DOELSTELLINGEN

MISSIE

Het decreet van 7 mei 2004 nam de doelstellingen integraal over. In het EVA-decreet staat de missie van 'de Rand' in zeer algemene termen beschreven. Zo wordt in artikel 4 de opdracht van de vzw omschreven als 'het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse rand rond Brussel ondersteunen, uitstralen en bevorderen'.

OPDRACHT

Vzw 'de Rand' werd opgericht bij decreet van 17 december 1996. In dat decreet worden de volgende doelstellingen voor de vzw omschreven:

- a) fungeren als documentatie- en informatiecentrum met een beperkte ombudsfunctie;
- b) ondersteuning verlenen aan alle mogelijke sociaal-culturele en educatieve samenwerkingsverbanden;
- c) op verzoek ondersteuning verlenen m.b.t. de aangelegenheden bedoeld in art. 4, 1e tot en met 17e, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen;
- d) de Vlaamse belangen in de regio behartigen;
- e) de integratie van anderstaligen bevorderen;
- f) de culturele en andere infrastructuur als gemeenschapscentra beheren, in overeenstemming met de bepalingen van dit decreet.

Het decreet van 7 mei 2004 nam de doelstellingen onveranderd over. De doelstellingen zullen na goedkeuring van het wijzigingsdecreet uitgebreid worden.

4. DE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN, ZOALS VASTGELEGD IN DE SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

In 2010 sloten de Vlaamse Gemeenschap, de provincie Vlaams-Brabant en vzw 'de Rand' een nieuwe samenwerkingsovereenkomst af. Daarin zijn de strategische doelstellingen opgesomd die 'de Rand' moet realiseren:

- een complementair en gediversifieerd aanbod op maat in de vrijetijdssfeer ondersteunen en organiseren via de gemeenschapscentra
- het Nederlandstalige gemeenschapsleven en de maatschappelijke participatie bevorderen
- een gericht informatiebeleid voeren
- acties ondersteunen en coördineren, gericht op een positieve beeldvorming van Vlaanderen en op het versterken van de positie van het Nederlands
- partner zijn voor de Vlaamse Regering, de provincie Vlaams-Brabant en de gemeenten bij het uitvoeren van het specifieke beleid voor de Vlaamse Rand
- een advies- en signaalfunctie vervullen voor de Vlaamse Gemeenschap, via de minister bevoegd voor de coördinatie van het beleid in de Vlaamse Rand en voor de provincie Vlaams-Brabant via de gedeputeerde bevoegd voor 'Vlaams karakter'
- de Vlaamse belangen in de regio behartigen
- de integratie van anderstaligen bevorderen
- participeren aan het documentatiecentrum voor de Vlaamse Rand

De samenwerkingsovereenkomst bepaalt ook dat specifieke opdrachten op vraag van beide of een van beide overheden moeten worden gerealiseerd. De samenwerkingsovereenkomst werd eind 2011 gewijzigd in overleg met de Vlaamse Gemeenschap om het mogelijk te maken dat de vzw zelf instaat voor het eigenaarsonderhoud van de in exploitatie gegeven gebouwen. Dit moet toelaten soepeler te werken en sneller te kunnen inspelen op noden. Het door de Vlaamse overheid hiervoor uitgetrokken budget (191.000 euro) wordt vanaf 2012 overgeheveld naar vzw 'de Rand'.

De opdrachten die de Vlaamse Gemeenschap 'de Rand' heeft toevertrouwd, hebben betrekking op:

- het mee beheren van de vzw Museum Felix De Boeck namens de Vlaamse Gemeenschap conform de overeenkomst van 14 maart 2003
- het voeren van prospectie met het oog op de aankoop en renovatie van woningen in de zes faciliteitengemeenten door Vlabinvest

Voor de provincie zijn de specifieke accenten:

- meewerken aan taalpromotieactiviteiten
- uitbouwen van gemeenschapscentra tot informatie-loketten over de regio
- geven van informatie over huisvestingsmogelijkheden
- het voeren van een verwelkomingsbeleid voor Vlamingen die van elders in de Vlaamse Rand komen wonen
- actief meewerken aan Vlabra'ccent

Beide overheden focussen bovendien nog op:

- de ondersteuning met betrekking tot de jeugdbeleidsplannen
- de uitgave van gemeenschapskranten en RandKrant
- de ondersteuning van de Conferentie van Vlaamse mandatarissen
- het uitwerken van een taalpromotiebeleid met de volgende doelstellingen
 - > zo veel mogelijk anderstaligen sensibiliseren om Nederlands te leren (verwijzen naar het NT2-aanbod);
 - > het gebruik van het Nederlands promoten en ondersteunen (omkaderen van het NT2-aanbod);
 - > het bewustzijn bij Nederlandstaligen voeden dat zij een positieve rol kunnen spelen in het onthaal- en integratieproces;
 - > sectorgerichte methodes ontwikkelen om de integratie van anderstaligen in de samenleving te bevorderen;
 - > het imago van het Nederlands en van Vlaanderen bij anderstaligen (Belgen en buitenlanders) verbeteren.

Formeel gezien kan nog opgemerkt worden dat volgens de overeenkomst (die loopt tot eind 2014) de provincie Vlaams-Brabant, vanaf het aantreden van de nieuwe deputatie, drie maanden de tijd heeft om deze overeenkomst vroegtijdig te beëindigen wat haar engagementen betreft, met inachtneming van een opzegperiode van zes maanden.

Albert SOCQUET

460-10-26

ETC
Tel. 03 771 28 40

DE GHENDT
OPWIJK

V. DE SPECIFIEKE WERKING IN DE ZES EERSTELIJNSWERK

1. WAAROM EEN SPECIFIEK BELEID VOOR DE ZES?

In de Vlaamse Rand zijn de zes faciliteitengemeenten het meest kwetsbaar wat betreft het behoud van het Vlaamse karakter. Het bestaan van faciliteiten is op zich een factor die anderstaligen blijkbaar drijft om zich in die gemeenten te vestigen. Een andere oorzaak is het zeer Vlaanderenonvriendelijke beleid van de in hoofdzaak francofiële gemeentebesturen. Heel wat mogelijkheden qua beleid op het vlak van cultuur, jeugd en sport, aangereikt door de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant, worden bewust genegeerd. Bij het schrijven van dit jaarbeeld is het nog onduidelijk hoe de situatie in Wemmel haar politieke beslag kan krijgen na de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen. Als de lijst W.E.M.M.E.L. de burgemeester kan leveren kan er mogelijk een nieuwe bestuurskundige wind waaien.

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2012 verspreidt vzw 'de Rand' trouwens twee viertalige brochures bus aan bus in de zes. Buitenlanders worden gesensibiliseerd om zich te laten registreren als kiezer (eerste brochure) en de kiezers worden uitgenodigd te kiezen voor een beleid dat volop inspeelt op de mogelijkheden die de Vlaamse overheden bieden (tweede brochure).

In de jaren zeventig en tachtig heeft de Vlaamse overheid, zoals in Brussel, cultuurcentra opgericht in de zes en in Jezus-Eik. Die centra worden sinds 1997 beheerd en geëxploiteerd door vzw 'de Rand'.

Vzw 'de Rand' vervult een aantal taken op het vlak van cultuur, jeugd, sport en informatie, die normaliter tot de gemeentelijke opdrachten behoren. Zij doet dat vanuit een Nederlandstalige profilering, maar met een open ingesteldheid naar anderstaligen, vanuit een perspectief van gemeenschapsvorming.

2. GEMEENSCHAPSCENTRA ALS ANKERPUNT

De zeven gemeenschapscentra van vzw 'de Rand' zijn tegelijk voelspriet en kloppend hart van de werking op het terrein. Ze bouwen jaar na jaar een solide werking uit op het vlak van gemeenschapsvorming, eigen programmering en het aanbieden van degelijke infrastructuur. Ze maken ook steeds ruimte voor inhoudelijke vernieuwing en afstemming op de specifieke context van de gemeenten in de regio.

Gemeenschapsvorming in de ruime zin staat centraal in de doelstellingen. Dit is zichtbaar in de activiteiten die de centra organiseren, heel vaak in samenwerking met lokale partners en verenigingen. Een kersthappening, dorpsfeesten, verscheidene quizzen en Europese feestdagen zijn slechts enkele voorbeelden van hoe de centra en lokale partners de handen in elkaar slaan om de brede bevolking aan te spreken. Een bijzonder mooi voorbeeld is het project 'Jezus-Eik Uilstekend!' waar gedurende een heel seizoen verschillende evenementen met diverse verenigingen en partners in het teken van het 'cultuur-in-jebuurt'-project werden gerealiseerd en dat door de gemeente Overijse in samenwerking met de Bosuil op poten werden gezet. De geschiedenis van het eigen dorp als basis van en gecombineerd met de creativiteit van zijn inwoners als bindmiddel voor de gemeenschap.

Door het inzetten van stafmedewerkers voor jeugd en sport vind je in en rond onze centra ook initiatieven voor een jong en sportief publiek. Het ondersteunen van de jeugd- en sportraden en hun respectievelijke verenigingen is een vast ingrediënt. Activiteiten zoals een Kinderhoogdag in Drogenbos, de organisatie van een kindergriemelbal in Kraainem en de jeugdactiedag XL in Wemmel kruiden het geheel. Ook opmerkelijk in 2012 was de tweede editie van het project Ezelsoor, een boekenkaftmoment met illustratoren in de Boesdaalhoeve, de Lijsterbes en de Zandloper.

Lokale vrijwilligers krijgen een prominente plaats in de organisatie van onze werking. Ze staan mee aan het roer door hun inbreng bij de inhoudelijke en strategische keuzes die gemaakt worden in de programmeringscommissies, in cultuur- en andere raden of werkgroepen. In 2012 komt een afvaardiging van de verschillende programmeringscommissies opnieuw samen in een coördinerend programmeringscomité. Er worden afspraken gemaakt en vooral ervaringen uitgewisseld. Ook de voorzitters van de verschillende cultuurraden ontmoeten elkaar en ook hier staat ervaringsuitwisseling centraal.

De werking met regioabonnementen voor het eigen aanbod wordt verder uitgediept en de samenwerking met partners verloopt optimaal. Concreet werken de Zandloper en de Muze van Meise samen aan een gezamenlijk aanbod. Onder de noemer 'nachtvlucht' bieden de Lijsterbes, de Kam en Papenblok een abonnement aan. De Bosuil, Den Blank en het Felix Sohiecentrum hebben samen een abonnementsformule die de naam Druivenabonnement draagt. De Boesdaalhoeve, de Meent, de Muse en de Moelie zetten met het Buurtabonnement hun succesformule voort. Via de splinternieuwe website krijgt het publiek zicht op wat er waar te zien is, niet alleen op de podia van 'de Rand', maar ook op die van de partners. Bovendien koopt en betaalt een groot deel van hen vanaf 2012 'online' abonnementen en tickets voor voorstellingen van de centra uit de samenwerkingsverbanden.

Bijlage 1 coördinaten gemeenschapscentra

Bijlage 2 eigen podiumprogrammering en programmering in samenwerking

Bijlage 3 bezoekers

Bijlage 4 schoolvoorstellingen & workshops

Bijlage 5 zaalverhuur

Bijlage 6 financiële opbrengsten centra

3. DE BOESDAALHOEVE IN SINT-GENESIUS-RODE

In 2012 viert GC de Boesdaalhoeve heel wat verjaardagen. Op 27 januari starten we met de tiende editie van de Boesdaalquiz. Het is tevens de laatste editie met de oorspronkelijke ploeg. Na heel wat aanmoedigingen van de trouwe quizzers, kriebelt het bij een aantal leden van de ploeg toch om verder te doen. Ook Folkin'Ro viert feest met een schitterende tiende editie. De weergoden zorgen voor een stralende zon en de Rodenaren trekken massaal naar de Boesdaalhoeve voor optredens van o.a. Blaudzun, The Fortunate Few en Gorki.

Na vijf seizoenen Buurtabonnement sleutelen we aan de formule. Onder de leuze 'Iedereen Buurtabonnee' kan je al vanaf 3 voorstellingen genieten van een gereduceerd tarief. We gaan voor de eerste keer online met de verkoop. Abonnees bestellen vanaf nu hun tickets dus gewoon zelf vanuit hun luie zetel. De cijfers liegen er niet om: de verkoop van het abonnement bereikt in 2012 een nieuw hoogtepunt.

Op het vlak van programmering blijven we op de kruising tussen populair en kwaliteit werken. Toppers zijn onder meer *Norway.Today*, de graanzolderconcerten met Tommigun, The Fortunate Few en Love Like Birds, Hannelore Bedert en Stan Van Samang. De nieuwe show van mentalist Gili slaat de toeschouwers opnieuw met verbazing.

Vaste waarden als familievoorstellingen en graanzolderfilms blijven succesvol. Dankzij de Kinderbuurtcampagne (folders en e-zines) breidt het klantenbestand voor familievoorstellingen alsmaar uit.

Tijdens de 11 juliviering zorgt de zanggroep van de cultuurraad terug voor een fijne ambiance. Folkin'Ro lokt opnieuw een topaantal bezoekers en het eerste weekend van september trekken heel wat mensen naar het centrum voor de laatste editie van de Gordel. In samenwerking met Pasar maken we er een fijn Gordelkampeerweekend van.

Ook in 2012 zakken heel wat gezinnen voor de eerste maal af naar de Boesdaalhoeve voor de boekenkaftdag begin september. Er vormen zich wachtrijen aan de ingang; de belangstelling voor dit kaftproject voor lagere-schoolkinderen is bijzonder groot.

Kinderklanken, de voorjaarsreeks rond muziek voor peuters in samenwerking met Klankendael is een succes. Vanaf september doen we dit in eigen beheer met een lokale begeleidster. De naam wordt omgevormd tot 'muziekkriebels', het concept blijft ongewijzigd en is even succesvol.

De driedaagse workshop film in de herfstvakantie wordt uitgebreid naar twee groepen: we bieden niet enkel kortfilm aan voor 11- tot 13-jarigen, maar ook animatiefilm voor kinderen van 9 tot 10 jaar. Beide groepen leveren een verrassend kwaliteitsvol eindresultaat en krijgen dit op dvd mee naar huis.

De afsluiter van 2012 mag terecht een hoogtepunt genoemd worden. De derde Kersthappening in samenwerking met de Culturele Raad Rode is een succes. Ondanks het slechte weer zorgt de medewerking van heel wat Rodense verenigingen en het optreden van Luc Steeno voor een ongeziene opkomst.

4. DE KAM IN WEZEMBEEK-OPPEM

Sinds oktober 2011 beschikt de Kam over een nieuwe, ruimere tribune. Niet alleen het zitcomfort, ook de zichtlijnen naar het podium zijn grondig verbeterd. In 2012 wordt bijgevolg vooral ingezet op een uitbreiding van de eigen programmering, de avond- en schoolvoorstellingen. Voor het eerst zijn er schoolvoorstellingen voor de vijfde- en zesdejaarsstudenten van het secundair onderwijs en het heeft succes. Wat de rest van het programma betreft, blijft de uitgezette lijn van de vorige jaren behouden.

Muziek vormt de hoofdbrok. Een ideale opstap voor de sterk geïnternationaliseerde context waarin het centrum werkt. Het unieke concert van Viktor Lazlo met haar hommage aan de bekende Amerikaanse diva Billie Holiday, de Bob Dylan Bootleg Tour, The London Quartet, Laïs en het enige Belgische optreden van The Holmes Brothers zijn er sprekende voorbeelden van. Het jaar wordt traditiegetrouw afgesloten met een Nederlandstalig concert. Ditmaal zingt Raymond van het Groenewoud. Het hilarische duo Wurre Wurre en het bekende stuk *Caveman* vertegenwoordigen het segment humor. De opvoering van het theaterstuk *Het opvoeden van Rita* is een voltreffer. Ook de twee familievoorstellingen zijn publiekstrekkingen. Naar traditie zet de Kam ook sterk in op film. Dankzij volgehouden inspanningen komt een trouw filmpubliek maandelijks, 's namiddags of 's avonds, van de zevende kunst genieten. Tijdens elke vakantieperiode wordt een specifieke familiefilm voor de jeugd geprojecteerd.

Samen met de Lijsterbes en de jeugdhuizen in Wezembeek-Oppeem, Kraainem en Sterrebeek organiseert de Kam een tweede, geslaagde editie van Tripelrock. Samen met de cultuurraad organiseert het centrum voor de zeventiende keer het Europees Feest, ditmaal met partnerland Griekenland. Een 180-tal aanwezigen genieten van muziek, dans, hapjes en drank, maar ook van de getuigenissen in het Nederlands van Griekse medeburgers. Traditioneel organiseert de Kam in samenwerking met de cultuurraad: de Vlaamse Week, de Herfstfeesten, de Gordel en een extra concert met I Quattro Lirici. Dit muziekensemble brengt een medley van onvergetelijke melodien.

Samen met enkele expats wordt het concept van de Kamklub voortgezet. Amateurartiesten van verschillende muzikale disciplines krijgen negenmaal per jaar een vrij podium aangeboden. De Kamklub brengt op die manier Vlamingen en internationalen dichter bij elkaar. Voor de allereerste keer neemt Wezembeek-Oppeem deel aan Open Monumentendag. In samenwerking met de parochieploeg van de Sint-Pieterskerk wordt het pas gerestaureerde orgel aan het brede publiek getoond. Naast een bezoek van minister Bourgeois en rondleidingen voor groepen en particulieren zijn er die dag enkele orgelrecitals van organist Wouter Dekoninck. Een geslaagde eerste editie. Wordt vervolgd in 2013.

5. DE LIJSTERBES IN KRAAINEM

In 2012 kent het verenigingsleven in Kraainem weer een opleving. Jonge enthousiaste Kraainemnaren zorgen in de zomer voor een speelpleinwerking die veel lof oogst. In september gaat Chiro Bam van start en het initiatief kent veel bijval van de lokale gemeenschap.

Op cultureel vlak ontvangt de Lijsterbes weer enkele grote namen in 2012, maar vaste waarde Philippe Raskin springt nog het meest in het oog. De pianovirtuoos en Kraainemnaar geeft al sinds geruime tijd een jaarlijks concert in het centrum. Dit jaar nodigt hij een paar muzikale vrienden uit. De avond levert een muzikale belevenis op met de meest getalenteerde klassieke muzikanten die België rijk is. De samenwerking tussen Raskin en het gemeenschapscentrum wordt in 2013 verder geïntensifieerd. Naast het jaarlijkse concert zal hij ook een internationaal pianoconcours voor jongeren organiseren in november.

Een andere beleidsfocus van de programmeringscommissie is jeugd en dat zorgt in 2012 voor een paar succesverhalen. De tweede Kinderhoogdag in Kraainem kent bijna een verdubbeling qua opkomst t.o.v. 2010 en de circusworkshop blijkt een jaarlijks succes. Er worden bovendien drie nieuwe initiatieven gelanceerd: een paaseierenraap met aansluitend een culturele voorstelling, een boekenkaftdag 'Ezelsoor' en het allereerste Griezelsbal. Elk van de initiatieven kent een grote opkomst van zowel Vlaamse als internationale gezinnen. Op woensdagnamiddag wordt een nieuw creatief tekenatelier voor kinderen vanaf 9 jaar gelanceerd, maar daarmee is de volledige capaciteit van het gebouw gebruikt. Door plaatsgebrek blijven nieuwe initiatieven voorlopig in de pipeline. Dat plaatsgebrek zorgt er ook voor dat klanten en verenigingen niet systematisch in het centrum terecht kunnen om zalen te huren. De vraag van de verenigingen om extra infrastructuur naast de Lijsterbes en zaal Cammeland, die uitgebaat wordt door de Cultuurraad Kraainem, blijft actueel.

6. DE MOELIE IN LINKEBEEK EN DE MUSE IN DROGENBOS

De avondprogrammering van de Moelie blijft focussen op kleinschalige voorstellingen van bekende artiesten in de genres theater, muziek en humor.

816 leerlingen van kleuter- en lagere scholen uit Linkebeek, Drogenbos, Ukkel en Alsemberg wonen de zes schoolvoorstellingen bij. Het programmeren van familievoorstellingen op zondag, in plaats van op woensdagnamiddag, resulteert in meer publiek. De familievoorstellingen in de GBS de Wonderwijzer lopen als een trein en trekken 253 bezoekers.

2012 gaat zeker de geschiedenis in als een jaar waarin het Moelie-Museteam, samen met de cultuurraden van Linkebeek en Drogenbos, inzet op de organisatie van extramurosactiviteiten. Drie projecten in Linkebeek en twee in Drogenbos brengen de mensen uit verschillende taalgemeenschappen dicht bij elkaar.

In het kader van de Erfgoeddag met als thema 'helden' wordt een regionale reuzenstoet op touw gezet. Samen met de Erfgoedcel Pajottenland-Zennevallei worden 13 reuzen uit Dilbeek, Halle, Drogenbos, Wambeek, Asbeek, Dworp, Roosdaal en Linkebeek uitgenodigd om een tochtje te maken door het centrum van Linkebeek. Een groots opgezette reuzentoonstelling, workshops voor jong en oud, fanfares, steltenlopers, vendelzwaaiers en dansers zorgen voor de omkadering en maken deze dag tot een heus reuzenfeest waaraan ook veel Franstaligen deelnemen.

Op 7 mei organiseert de tandem CRL-Moelie de zesde editie van de befaamde zeepkistenrace in de straten achter de Moelie. Een paar honderd bezoekers staan langs het parcours en genieten van de spannende races. Een reuzenscherm laat toe om de races van start tot finish te volgen. Een sterk visuele happening die steeds veel bijval kent.

Op 22 mei eisen de Moelie en de CRL een prominente rol op in de verzusteringsfeesten van Linkebeek met Saint-Lambert-du-Lattay en Kenton. Het Feest van de Muziek tovert het kerkplein om tot een ware festivalweide. In 10 verschillende huizen rond de kerk wordt telkens vanuit een raam op de eerste verdieping een miniconcert gegeven. Van zangkoor tot klassieke muziek, van jazz tot chanson, je kan het zo gek niet bedenken. Zelfs de in het Waalse landsgedeelte alom bekende zanger Marca geeft gratis een miniconcert. Een jachthoornsonate sluit de happening waardig af. Nederlands, Frans en Engels worden door elkaar gesproken. Er wordt gelachen en gekeuvel. Linkebeek, zoals het iedere dag zou moeten zijn ...

In Drogenbos trekt het literaire wandelparcours van april tot juli heel wat publiek.

De Muse, de Moelie, de Boesdaalhoeve en het FeliXart Museum organiseren, met de steun van de provincie Vlaams-Brabant, de eerste Kinderhoogdag in de regio. Het museum doet dienst als zeer gesmaakte gastlocatie. 125 kinderen en hun ouders nemen deel aan verschillende workshops en wonen één of meer voorstellingen bij. Het zeer grote succes van deze kinderfeestdag resulteert in een veel nauwere samenwerking tussen het FeliXart Museum en de Moelie-Museploeg

7. DE ZANDLOPER IN WEMMEL

De personeelsploeg van de Zandloper wordt in 2012 hertekend. In januari vervoegt Caro Renckens het onthaalteam. Stafmedewerker Veerle Weeck verandert binnen 'de Rand' van dienst en neemt zo afscheid van de Zandloper. De vrijwilligers van Wommel zetten haar uitgebreid in de bloemetjes. In mei start Eef Vermaelen als nieuwe stafmedewerker jeugd en sport. Ten slotte verlaat ook technicus Tom Van Droogenbroeck de Zandloper en vervoegt Lieven Verhaegen het team.

2012 is een jaar van succesvolle gemeenschapsvormende projecten. In maart zetten we een receptieve samenwerking op voor de eindproef van Lukas De Man en Zoë Delcourte aan de Kunsthumaniora. De programmeringscommissie schept een kader waardoor we jong talent kunnen ondersteunen, terwijl ze zelf wel nog de eindverantwoordelijkheid van hun project dragen. In november passen we datzelfde principe toe op de samenwerking met jeugdvereniging Soft Revolution en hun Dag van de Zachte Revolutie. Tijdens de paasvakantie vindt voor het eerst een circusstage plaats voor kinderen van 6 tot 12 jaar. In mei is er de zeepkisten- en gocartrace 'Grote Prijs Wommel'. De GP is het antwoord van een aantal Wommelse vrijwilligers op het afschaffen van de avondmarkt door het gemeentebestuur. Met de tweede editie boeken zij onverhoopt succes. Verschillende jongeren nemen deel en maken fantasievolle zeepkisten. Ook de gocartrace kan op veel sportievelingen rekenen. Er staan talrijke supporters en sympathisanten langs de zijlijn. Een enorme boost voor het gemeenschapsleven in Wommel.

Begin juni viert de Wommelse verenigenquiz haar 15e editie. Voor de gelegenheid nemen de quizploegen deel in galakostuums. Het Davidsfonds eindigt als eerste en het Jazzcombo kaapt met zijn stijlvolle smokings de prijs voor Best Geklede Team weg. Trekker Armand Hermans neemt afscheid van het organisatorenteam, maar intussen weten we dat zijn opvolgers volop aan het werken zijn aan de volgende editie.

In september openen de Muze van Meise en de Zandloper samen het culturele seizoen in de Nationale Plantentuin van België met het unieke theatrale concept 'Zielengroeisels'. Aan de start van het tweede seizoen wordt de samenwerking tussen de twee gemeenschapscentra bevestigd. Het aantal verkochte abonnementen blijft ongeveer gelijk (1.171 abonnementen tegenover 1.202 vorig seizoen, waarvan er 283 in de Zandloper verkocht worden). De abonnees reageren erg goed op het gezamenlijke aanbod.

Vanaf seizoen 2012-2013 start ook een vernieuwde scholenprojectwerking SPA Bruis+ voor de lagere scholen. CC Asse, CC Bolwerk (Vilvoorde) en GC de Muze van Meise stappen samen met CC Strombeek en de Zandloper (die al samenwerkten en de pilot 'SPA Bruis' opstartten) mee in het project. Het scholenproject is een cultuurbad. Het bestaat vanaf dit jaar uit een prikkelmoment op school, een schoolvoorstelling en een verdiepende workshop.

Het hoogtepunt van het jaar is de viering van 25 jaar de Zandloper en 40 jaar Nederlandse Culturele Raad Wemmel (NCRW) tijdens het feestweekend van 27 en 28 oktober. De eerste avond nodigen we de verenigingen en het Zandloperpubliek uit voor een receptie en een culturele ontdekkingstocht in het gebouw. De tweede dag wordt tot 'Actiedag XL' gedoopt, naar het bestaande concept van de Jeugdactiedag. Jong en oud nemen deel aan de workshops. Zondag om 16.30 uur is het tijd voor taart: Zandloper-taart. Hiermee willen we op een erg laagdrempelige manier alle Wemmelaars uitnodigen om een kijkje te komen nemen in de Zandloper. Een schot in de roos: maar liefst 300 mensen komen een stukje proeven. De taart is nog de hele winter te koop bij bakkerij Charels in Wemmel.

Het Feest! is op alle gebieden geslaagd. Voor de organisatie ervan hebben we onder de vleugels van de programmeringscommissie en het bestuur van de cultuurraad een feestcomité ingericht, dat uit een 25-tal vrijwilligers bestaat. Zij zijn in de eerste plaats de ideeenleveranciers. Daarnaast zorgen ze op de feestavond ook voor de ontvangst en begeleiding van het publiek, gehuld in kleurrijke boa's. We krijgen erg enthousiaste reacties op het gevarieerde programma. De sfeer is erg goed en de missie geslaagd: oudgedienden, trouwe Zandloperbezoekers worden gehuldigd en nieuwe mensen kunnen in een ongedwongen sfeer kennis maken met het centrum. Een weekend om te herinneren.

8. DE BOSUIL IN JEZUS-EIK

2012 is een 'Uilstekend' jaar. Hiermee verwijzen we naar het 'cultuur-in-je-buurt'-project dat het gemeentebestuur Overijse samen met de Bosuil heeft vormgegeven. Elk jaar krijgt het sociaal-culturele leven in een van de gehuchten alle aandacht. Dit jaar is het aan Jezus-Eik. De Bosuil krijgt een centrale rol in het gebeuren. Het resultaat is een lange reeks van activiteiten, workshops, evenementen en voorstellingen, waarbij Jezus-Eik en zijn cultureel erfgoed centraal staan. Het bouwen van de replica van de woonwagen van Leonard Boon (naar wie het Leonardkruispunt werd genoemd), het lenteconcert met lanka Fleerackers, het Uilenbord van de fotoclub, het schrijven van kortverhalen, de creatie van uilen in de vorm van steen, cupcakes, vilt of een schilderij, het scholenproject, de eigen cultuurwandeling 'Straffe toeren' naar de kelders van het Leonardkruispunt ... Het zijn maar enkele van de vele voorbeelden uit het project.

Jezus-Eik Uilstekend! is een unieke samenwerking tussen verenigingen en inwoners van de streek, maar het is zeker niet het enige. Waar vroeger gezocht moest worden naar partners om samen activiteiten mee op te zetten, kan de vraag dit jaar amper bijgehouden worden. Van de 40 podiumactiviteiten (samen goed voor meer dan 5.100 bezoekers), zijn er 26 samenwerkingsverbanden. Het is bijzonder leerrijk en boeiend om met de meest diverse partners zoals MuziekMozaïek, de Gezinsbond, de dorpsraad, de Chiro, de muziekverenigingen, Okra, de gemeentelijke diensten van Overijse of Agentschap Natuur en Bos te mogen samenwerken. Het doet plezier dat GC de Bosuil wordt aanzien als een betrouwbare partner voor initiatieven zoals Jazz Hoeilaart, de Week van het Bos, het Drive-infilmfestival of Jezus-Eik Kermis. Het is verfrissend en motiverend om ons te richten naar een breder publiek met nieuwe partners zoals vzw Creola of Ekseeko.

Naast de eigen activiteiten is het gemeenschapscentrum vooral een plek van ontmoeting en creatie. Infrastructuur en het personeel worden intensief ingezet voor bijna 2.350 dagdelen zaalverhuur. Dat is meer dan het dubbele van het aantal van vijf jaar geleden. Opvallend is het aantal scholen en groepen die een beroep doen op de Bosuil voor het uitwerken van producties. Een kerntaak die we met plezier vervullen.

In 2010 werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met het gemeentebestuur van Overijse, waarin onder meer werd bepaald dat verenigingen uit Overijse voor culturele activiteiten gratis gebruik mogen maken van vergaderlokalen of de kleine polyvalente ruimte. De maatregel heeft zijn doel niet gemist. Op drie jaar tijd is de verhuur in categorie A met bijna 40 % toegenomen. De gesprekken om de overeenkomst te verlengen tot eind 2016 verlopen dan ook zeer vlot. 2012 was druk, maar geeft vertrouwen. De Bosuil kijkt al uit naar 2013.

9. TAALLESSEN EN CONVERSATIEGROEPEN IN DE ZES

Vzw 'de Rand' werkt samen met enkele Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO's) en het Centrum voor Basiseducatie (CBE) uit de Rand. Het is belangrijk dat kandidaat-cursisten in de faciliteitengemeenten dicht bij hun woonplaats minstens een basiscursus Nederlands kunnen volgen. Vzw 'de Rand' stelt daar graag enkele lokalen voor ter beschikking.

Stand van zaken najaar 2012

- de Kam in Wezembeek-Oppem: CVO Tervuren-Hoeilaart
- de Lijsterbes in Kraainem: CVO Tervuren-Hoeilaart
- de Moelie in Linkebeek: GLTT-CVO
- de Muse en de Nederlandstalige basisschool in Drogenbos: GLTT-CVO (de gemeente Drogenbos stelt de lokalen in de basisschool gratis ter beschikking)
- de Zandloper in Wemmel: CVO Strombeek-Grimbergen en CVO Meise-Jette

Het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant en 'de Rand' organiseren één of twee keer per jaar informatie- en inschrijvingsdagen in Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Wemmel en Wezembeek-Oppem. Het Huis geeft er informatie, neemt niveautesten af en verwijst door naar de juiste cursus. Wie wil inschrijven voor een cursus, kan dat vaak ter plaatse al doen.

In het najaar is het aanbod op onze locaties als volgt:

- de Kam: 2 cursussen niveau 1, 3 cursussen niveau 2 en 1 cursus niveau 3
- de Lijsterbes: 2 cursussen niveau 1, 2 cursussen niveau 2, 1 cursus niveau 3, 1 cursus niveau 4 en 1 cursus niveau 5
- de Moelie: 1 cursus niveau 1
- de Muse: 2 cursussen niveau 1 en 1 cursus niveau 4
- Nederlandstalige basisschool Drogenbos: 1 cursus niveau 1 en 1 cursus niveau 2
- de Zandloper: 2 cursussen niveau 1

In januari is er ook een versnelde cursus niveau 1 in de Kam, die succes heeft (27 cursisten). In het najaar schrijven meer dan 370 personen zich in voor een cursus Nederlands in Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Wemmel en Wezembeek-Oppem.

In de Kam, de Lijsterbes en de Zandloper organiseert 'de Rand' een conversatiegroep: een wekelijkse 'gespreksavond' in het Nederlands, met een vaste Nederlandstalige begeleider. De groep bestaat uit minimum 5 en maximum 12 anderstalige deelnemers. Het Huis van het Nederlands neemt een toelatingstest af tijdens de inschrijvingsavonden van 'de Rand' of tijdens zijn eigen loketuren. De deelnemers hebben minstens richtgraad 2.3 afgewerkt.

De jaarlijkse attestuitreiking is op 23 juni. De cursisten, docenten en genodigden krijgen een rondleiding in het Muziekinstrumentenmuseum, gevolgd door de uitreiking en een receptie in het BIP (Brussels Info Plein). We zijn blij om opnieuw een 150-tal gasten te mogen ontvangen.

10. FOCUS OP JEUGD

De werking van de gemeenschapscentra in de zes wordt ondersteund door decentrale stafmedewerkers. In Wemmel, Sint-Genesius-Rode, Kraainem, Wezembeek-Oppem en Linkebeek werkt telkens een voltijdse stafmedewerker. De laatste volgt ook Drogenbos op. De coaching van de ploeg gebeurt door de adjunct-algemeendirecteur en hoofd gemeenschapscentra. De lokale stafmedewerkers ondersteunen o.m. de lokale jeugdwerkinitiatieven en stimuleren een kwaliteitsvol jeugd(werk)aanbod in de gemeente. Verenigingen krijgen in eerste instantie advies en informatie bij hun eigen activiteiten en werking. De stafmedewerkers zijn als deskundige aanwezig bij de vergaderingen van de jeugdraden en bieden informatie, advies en administratieve ondersteuning. Voor activiteiten van de jeugdraad in samenwerking met het gemeenschapscentrum kan er ook inhoudelijke, promotionele, administratieve en logistieke steun worden geboden. De stafmedewerkers coördineren de opmaak van de jeugdbeleidsplannen en volgen de uitvoering ervan. Hierbij blijft in 2012 de ervaring dat de administratieve verplichtingen veel druk leggen op de vrijwilligers van de jeugdraden, zodat in tal van raden van serieuze vermoeidheid sprake is. Weinigen staan klaar om de fakkel over te nemen voor een bestuursfunctie. Het gevolg hiervan is dat de financiële transacties vanuit de Vlaamse overheid ter ondersteuning van de jeugdbeleidsplannen in de meeste van de faciliteitengemeenten (overal behalve in Rode) rechtstreeks naar de verenigingen gaat en niet naar de jeugdraad. Dit is administratief eenvoudiger, maar beperkt natuurlijk de beweeglijkheid en slagkracht van de lokale dynamiek.

Vzw 'de Rand' heeft samen met het Vlaamse beleidsniveau gezocht naar een gepaste nieuwe regeling voor de zes nu de decreten planlastvermindering en lokaal jeugdbeleid geen opening meer laten voor het jeugdwerk zelf om plannen te maken als het gemeentebestuur dat niet doet. Vanaf 2014 zal de subsidiëring dan ook via 'de Rand' gebeuren. Het oprichtingsdecreet van vzw 'de Rand' wordt daartoe aangepast (princiëel goedgekeurd door de Vlaamse Regering in december 2012). Een convenant zal afgesloten worden met de minister van Jeugd Pascal Smet.

De stafmedewerkers organiseren zelf ook activiteiten en projecten voor kinderen en jongeren vanuit het gemeenschapscentrum. Afhankelijk van de activiteit of het project kan dat in samenwerking zijn met jeugddiensten uit buurgemeenten, welzijnsorganisaties, culturele centra of sportdiensten. Op die manier worden bruggen geslagen om lokale initiatieven optimale slaagkansen te geven. Voor de organisatie van de taalstages en de kinderateliers voor anderstalige kinderen bijvoorbeeld doet 'de Rand' een beroep op de expertise van de vzw Panta Rhei. Deze organisatie staat in voor de voorbereiding, de invulling van thema's, het leveren van het materiaal en de monitoren. De stafmedewerkers vormen ook de link naar de lokale Franstalige scholen, waarvoor we jaarlijks een Nederlandstalige schoolvoorstelling organiseren.

Het blijft voor speelpleinen in de zes moeilijk om in een meertalige context een kwaliteitsvol aanbod voor Nederlandstaligen uit te bouwen. Op vraag van 'de Rand' ondersteunt de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) de speelpleinwerking in Drogenbos, Wezembeek-Oppeem en Wemmel. In Kraainem wordt de speelpleinwerking met succes terug opgestart. Voor de vrijwilligers van Wezembeek-Oppeem is 2012 een sabbatjaar, nodig voor het maken van een nieuwe start in 2013.

In Wemmel kan het speelplein 3sje in 2012 rekenen op gemeentelijke infrastructuur.

Jeugdhuis Barcode uit Wemmel, dat sinds 2010 in lokalen van de gemeente is gehuisvest, bloeit. Ook de tweede editie van de jongerendag Youth Tube is een succes. Het aantal deelnemers verdubbelt. Op de actiedag XL, georganiseerd tijdens het feestweekend voor 25 jaar Zandloper, wordt gefocust op de ruime doelgroep van kinderen, jongeren en hun ouders.

In Rode wordt een nieuwe vereniging opgericht, The Giants, die lid wordt van de Jeugdwerkgroep. Binnen de regio wordt deelgenomen aan een werkgroep 'jongeren en talent'.

De Boesdaalhoeve, de Zandloper en de Lijsterbes nemen opnieuw met succes deel aan het project Ezelsoor, met ondersteuning van de provincie Vlaams-Brabant. Gezinnen met lagereschoolkinderen vinden in september massaal de weg naar onze centra. Die dag staat boeken kaften centraal, maar kinderen gaan ook zelf creatief aan de slag en ouders worden geïnformeerd over het vrijetijdsaanbod in de gemeente.

In 2012 worden kinderhoogdagen georganiseerd in Kraainem en in Drogenbos, in FeliXart. Dankzij viertalige promotie komen ook heel wat anderstalige kinderen op een speelse manier in contact met het gemeenschapscentrum en zijn werking.

In 2012 wordt ook het tweejaarlijkse Tripelrock georganiseerd, een rockrally voor jonge bands uit de Rand die bestaat uit drie voorronden en een finale. De organisatie van dit evenement is in handen van de Kam, de Lijsterbes, JH Merlijn (Wezembeek-Oppeem), JC De Villa (Kraainem) en JK Tonzent (Sterrebeek). Het is een kans voor jonge bands om op een podium te staan en mooie prijzen te winnen, maar tevens ook een leuke gelegenheid om jeugd naar de jeugdhuizen in de buurt te laten komen.

In uitvoering van het regeerakkoord van de Vlaamse Regering is in 2012 verder gewerkt aan de alternatieve huisvesting van jeugdhuis Animoro in het stationsgebouw van Sint-Genesius-Rode. De verbouwwerken worden in 2012 uitgevoerd en afgerond onder begeleiding van architectenbureau 'Licence to build', in nauw overleg met de toekomstige gebruikers. Onvoorziene structurele problemen aan het gebouw worden verholpen na een hernegotiatie met de NMBS-holding over de financiering ervan. In februari 2013 wordt het nieuwe jeugdhuis officieel geopend.

Bijlage 7 subsidies Vlaamse overheid voor jeugdverenigingen

11. FOCUS OP SPORT

Als een gemeente geen sportbeleidsplan indient volgens het sport-voor-allendecreet, kunnen verenigingen een verenigingssportbeleidsplan maken en zo toch financiële ondersteuning krijgen. Een goedgekeurd beleidsplan geeft recht op maximaal 80 % van de middelen die een gemeente maximaal kan krijgen. Omdat geen enkele faciliteitengemeente zelf een dossier indient, worden, onder begeleiding van 'de Rand', in Wezembeek-Oppem, Wemmel, Kraainem, Sint-Genesius-Rode en Linkebeek verenigingsplannen ingediend en goedgekeurd voor een periode van zes jaar (tot 2013). De resterende 20 % van het subsidiebedrag wordt ook aan de sportraden uitgekeerd, voor professionele ondersteuning. Elk van de raden kiest voor vzw 'de Rand' als ondersteunende partner. Deze partner is echter beperkt, zodat heel wat administratief en organisatorisch werk op de schouders van vrijwilligers komt.

De goedgekeurde sportbeleidsplannen worden in 2012 verder uitgevoerd. Ook daar biedt 'de Rand' ondersteuning via de lokale stafmedewerkers, o.m. door te zorgen voor een deelname aan de sportregiowerkingen van de provincie Vlaams-Brabant.

De activiteiten van de sportregio's zijn een welkome verrijking van het lokale aanbod van de sportclubs en -raden. Voorbeelden zijn de seniorenspordag, Hopsakee (een bewegingslandschap voor kleuters), avontuurspordagen en de spordag voor het gemeentepersoneel. Voor bv. 'Kijk, ik fiets' (een fietsinitiatie) geeft het bestuur om communautaire redenen in sommige gemeenten geen toestemming voor de organisatie ervan in de gemeenteschool, zodat we alternatieven moeten zoeken.

In Wemmel is de 'Grote Prijs' een vaste waarde als gemeenschapsbevorderend sportief evenement. Het is een zeepkistenrace die georganiseerd wordt door de jeugd-, sport- en cultuurraad samen met de Zandloper. Ook in Wemmel organiseert 'de Rand' in samenwerking met de provincie een gespreksavond over het omgaan met anderstaligheid in sportclubs.

Vzw 'de Rand' zoekt samen met het Vlaamse beleidsniveau naar een gepaste nieuwe regeling voor de zes nu de decreten planlastvermindering en lokaal sportbeleid geen opening meer laten voor de sportoverleggen zelf om plannen te maken als het gemeentebestuur dat niet doet. Vanaf 2014 zal de subsidiëring via 'de Rand' gebeuren. Het oprichtingsdecreet van vzw 'de Rand' wordt daartoe aangepast (principeel goedgekeurd door de Vlaamse Regering in december 2012). Een convenant zal afgesloten worden met de minister van Sport Philippe Muyters.

Een belangrijk sportief evenement waar de centra van 'de Rand' aan meewerken, is natuurlijk de Gordel, die in 2012 voor het laatst in de traditionele formule met de bekende Gordeltrefpunten wordt georganiseerd. Elk van de centra neemt deel aan de Gordel, als start van een wandeling of fietstocht, of als controlepost van de 100 km. De editie van 2012 wordt ontsierd door de houding van de burgemeester van Rode die verbiedt dat het trefpunt op haar grondgebied wordt georganiseerd. Dit belet niet dat de Boesdaalhoeve in een wandelparcours kan worden opgenomen. Dankzij de medewerking van Pasar wordt in en rond de hoeve trouwens opnieuw een kampeerweekend georganiseerd. Op de Gordeldag vertoeven heel wat sportievelingen in onze centra, waar ze gastvrij worden onthaald met een hap of drankje.

Bijlage 8 subsidies aan sportraden voor ondersteuning via 'de Rand'

12. DE GEMEENSCHAPSKRANTEN

De gemeenschapskranten – in de huidige vorm – zijn in 2012 aan hun 13e jaargang toe. De zes tijdschriften worden samengesteld door de cel publicaties.

De gemeenschapskranten van vzw 'de Rand' worden maandelijks (uitgezonderd in juli en augustus) bezorgd in alle bussen van de gemeenten met bijzonder taalstatuut rond Brussel (Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel, Wezembeek-Oppem en Drogenbos (tweemaandelijks)). De totale oplage van alle gemeenschapskranten bedraagt op 31 december: 36.600 exemplaren.

Elke gemeenschapskrant wordt samengesteld door een redactie van vrijwillige medewerkers, de centrumverantwoordelijke, de eindredacteur en de hoofdredacteur. Op 31 december werken er aan de 6 gemeenschapskranten 30 redactieleden actief mee. We doen een beroep op 16 externe journalisten die geregeld voor ons schrijven en één vaste fotografe. Alle gemeenschapskranten kunnen ingekeken worden op de websites van onze gemeenschapscentra.

In 2012 geven we 55 gemeenschapskranten of 872 bladzijden uit. We publiceren in totaal 1.124 artikels. Dat gaat van langere interviews over het aanbod in de centra tot korte aankondigingen van verenigingsactiviteiten. 230 artikels bevatten plaatselijke informatie over de gemeenten, 409 artikels gaan over de verenigingen, 289 artikels over de podiumactiviteiten in onze gemeenschapscentra, 96 zijn aankondigingen van andere centra uit buurgemeenten, 36 interviews met een artiest die op een van onze podia staat en 12 langere interviews of artikels in de rubriek rand-nieuws die in de verschillende gemeenschapskranten hetzelfde zijn (zie tabel).

De professionele foto's op de cover, bij langere artikels en soms op de achtercover, geven onze tijdschriften een grotere kwaliteit.

Het nieuws van de verenigingen wordt grotendeels geschreven door mensen uit de lokale gemeenschap.

We besteden veel aandacht aan het plaatselijke gemeentelijke nieuws. Dat doen we onder andere door verslag uit te brengen over bijna alle gemeenteraden van de zes gemeenten met bijzonder taalstatuut. In de nummers van september en oktober besteden we veel aandacht aan de gemeenteraadsverkiezingen. Alle artikels over de gemeenteraadsverkiezingen worden integraal vertaald in het Frans, het Duits en het Engels en op onze websites geplaatst.

In het juninummer van de gemeenschapskranten geven we het programma van het komende cultuurseizoen. In gemeenschapskrant de zandloper gebeurt dat in een katern. In de nummers van het najaar wordt ook aandacht besteed aan het programma van de buurcentra waarmee onze centra samenwerken. In gemeenschapskrant de zandloper gaat dit om de samenwerking met GC de Muze van Meise. In de andere gemeenschapskranten gaat het om activiteiten van (buur)centra van 'de Rand'. In de lijstbes en uitgekamd ook met het CC van Tervuren.

We publiceren enkele opvallende nieuwe artikelenreeksen zoals 'Wemmelaars en hun passie' (de zandloper), 'opmerkelijke gebouwen' (de zandloper), 'stratenjournaal' (uitgekamd), 'erfgoedfoto' (uitgekamd, kaaskraber), 'inwoners die naar het buitenland zijn getrokken' (buurten, de zandloper, uitgekamd) ...

De twee gesmaakte reeksen 'Dwars door Kraainem' en 'Estafette' (de lijstbes) brengen onverwachte interviews met mensen die we anders niet zouden bereiken. Vaste bijdragen zoals Telex (de zandloper), Sprokkels (buurten) en Uit goede bron (sjoenke), waarin we op een korte manier ingaan op de plaatselijke actualiteit, blijven succesvolle vaste waarden die onze lezers erg weten te smaken.

Ook dit jaar publiceren we verscheidene interviews met artiesten die in onze centra optreden, o.a. met Kate Ryan, Geert Bettens, Steph Goossens, Gili, Mira, Yevgueni, Stijn Meuris, Wigbert, Victor Lazlo, Wurre Wurre en Hubert Damen.

In de rubriek rand-nieuws publiceren we tien interviews of artikels over onderwerpen die het lokale overstijgen, maar die de faciliteitengemeenten aanbelangen. AAarGh maakt er telkens een eigenzinnige cartoon bij.

Na een aanbesteding in mei werken we vanaf september met een nieuwe drukkerij: Albe De Coker uit Hoboken. De lay-out blijft in handen van de firma Heartwork uit Groot-Bijgaarden.

Bijlage 9 redacties gemeenschapskranten

Bijlage 10 de gemeenschapskranten

13. DEELNAME AAN DE PROJECTVERENIGING CULTUURREGIO PAJOTTENLAND-ZENNEVALLEI

De projectvereniging 'Cultuurregio Pajottenland-Zennevallei', die eind december 2009 werd opgericht, heeft als doel culturele samenwerking tussen 13 gemeenten uit de gelijknamige regio te bevorderen. Zoals te verwachten is, nemen de drie faciliteitengemeenten Sint-Genesius-Rode, Linkebeek en Drogenbos niet deel. Via de provinciale delegatie in de projectvereniging is ervoor gezorgd dat 'de Rand' de belangen en de aanwezigheid van de drie gemeenten toch kan verzekeren. Eddy Frans en Tom de Spiegeleer zetelen namens 'de Rand' in de projectvereniging.

De projectvereniging sluit een erfgoedconvenant af met de Vlaamse overheid, waardoor nu twee erfgoedmedewerkers voor de regio kunnen werken. De lokale stafmedewerker van de Moelie werkt in de stuurgroep mee aan de actieplannen en de uitvoering ervan voor de drie betrokken faciliteitengemeenten. Het actieplan focust in eerste instantie op inventarisatie, ontsluiting en digitalisering alsook op expertise-uitwisseling inzake roerend erfgoed (o.m. via Erfgoedplus).

De reuzenstoet in Linkebeek op 22 april (Erfgoeddag) is een initiatief van de cultuurregio in samenwerking met de Moelie. Het Museum Felix De Boeck is met zijn open depotwerking ook een actieve partner in het erfgoedverhaal van de regio.

BYVILLE

BYVILLE

BYVILLE

BYVILLE

BYVILLE

BYVILLE

LIBRADA

LIBRADA

LIBRADA

LIBRADA

LIBRADA

VI. DE WERKING IN DE HELE REGIO

TWEEDELIJNSWERK

1. DE POSITIE VAN 'DE RAND': HET PLATFORM / PARTNERS

De plaats van vzw 'de Rand' in de 'brede Rand' is verschillend van die in de zes faciliteitengemeenten. In de zes vervult 'de Rand' een eerstelijnsrol op het vlak van cultuur, jeugd (en sport). Die werkterreinen worden in de dertien andere gemeenten opgenomen door de gemeentebesturen, waardoor 'de Rand' daar een aanvullende rol speelt. In de brede Rand is de vzw hét instrument waarmee de Vlaamse Regering en de provincie Vlaams-Brabant hun taalpromotiebeleid in de praktijk brengen.

De cel 'coördinatie Vlaamse Rand' stuurt om de drie maanden aan de nieuwe inwoners van de Vlaamse Rand op basis van gegevens uit het Rijksregister een viertalige welkomstfolder. Geïnteresseerde inwoners kunnen bijkomende informatie en een lijvige brochure 'Welkom in de Rand' aanvragen (in verschillende talen). Hierdoor worden nieuwe inwoners in een vroeg stadium geïnformeerd over de specificiteit en de gevoeligheden van de regio, alsook van de werking van vzw 'de Rand'. Een analoge welkomstfolder wordt bezorgd aan alle nieuwe bedrijven in de Vlaamse Rand.

Het spreekt vanzelf dat vzw 'de Rand' actief participeert in het platform van gemeenten uit de Rand, een overleg tussen politieke vertegenwoordigers van de negentien gemeenten, die samen met de hogere overheden hun beleid Vlaams karakter en onthaal van nieuwkomers op elkaar afstemmen. Het platform is een initiatief van de provincie Vlaams-Brabant.

Een andere partner met wie 'de Rand' samenwerkt in het kader van zijn opdracht in de brede Rand is het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant. Die organisatie zorgt voor afstemming van promotie van het NT2-aanbod in de provincie. Inspiratie wordt ook geput uit de ervaringen met taalpromotie van het Huis van het Nederlands Brussel.

Op het vlak van taalpromotie blijkt sinds 2012 het overleg dat het Provinciaal Integratiecentrum (PRIC) organiseert, met en ten behoeve van de gemeentelijke integratiediensten, een zeer dankbaar en vruchtbaar platform voor het kenbaar maken van de taalpromotie-instrumenten die 'de Rand' ontwikkelt.

In 2012 werkt vzw 'de Rand' ook samen met de Brusselse raad voor het Leefmilieu BRAL voor het project 'Brussel aan de Rand'. Met dit project werden contacten gelegd tussen organisaties en instellingen uit Brussel en uit de Rand om na te gaan welke gemeenschappelijke belangen en dossiers er zijn op het vlak van o.m. open ruimte, mobiliteit en natuurbehoud. RandKrant besteedt aandacht aan het overlegproces en de resultaten ervan.

2. FOCUS OP TAALPROMOTIE: WAAROM INHOUDELIJK BELANGRIJK?

In uitvoering van het aanvullende regeerakkoord van mei 2005 kreeg 'de Rand' in 2006 voor het eerst een bijzonder budget om initiatieven te nemen op het vlak van taalpromotie. Via taalpromotie willen we een antwoord geven op de toenemende 'ontnederlandsing' van de regio. De toegenomen internationalisering en ermee gepaard gaande ontnederlandsing hoeft niet als een bedreiging te worden ervaren. Het is een gegeven waarbij we moeten nadenken over de manier waarop we al de nieuwe inwoners opnemen in en laten participeren aan onze gastvrije Vlaamse gemeenschap. Dat hierbij het leren van onze taal een belangrijke hefboom is, staat buiten kijf. Het aanbieden van taallessen Nederlands op zich is, hoe belangrijk ook, echter niet het enige wat moet gebeuren. Wie een taal leert, moet ook aangemoedigd worden om ze te gebruiken en te oefenen, liefst in een zo positief mogelijke sfeer en context van boeiende ontmoetingen en sociaal contact. In dat perspectief werken we onze taalpromotieactiviteiten uit. Ze spitsen zich vooral toe op de vrijetijdssectoren van onze samenleving. Van speelpleinen tot sportclubs, van het verenigingsleven tot het winkelen bij de lokale bakker of slager. Zowel aan Vlamingen als aan anderstaligen reiken we methodes en instrumenten aan om het integratieproces zo aangenaam en vlot mogelijk te laten verlopen. Dit is een werk van lange adem waar we ook de lokale gemeentebesturen en het lokale maatschappelijke middenveld graag bij betrekken.

De doelstellingen van het taalpromotiebeleid van vzw 'de Rand' zijn dan ook

- zo veel mogelijk anderstaligen sensibiliseren om Nederlands te leren (verwijzen naar het NT2-aanbod);
- het gebruik van het Nederlands promoten en ondersteunen (omkaderen van het NT2-aanbod);
- het bewustzijn bij Nederlandstaligen voeden dat zij een positieve rol kunnen spelen in onthaal- en integratieprocessen;
- sectorgerichte methodes ontwikkelen om de integratie van anderstaligen in de samenleving te bevorderen;
- het imago van het Nederlands en van Vlaanderen bij anderstaligen (Belgen en buitenlanders) verbeteren.

Sinds 2009 is ook het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant zich meer gaan profileren met taalpromotie- en taalbeleidsprojecten. Deze evolutie maakt het maken van goede afspraken en afstemming noodzakelijk om dubbel werk te vermijden en om de capaciteiten en kwaliteiten van zowel 'de Rand' als het Huis optimaal te valoriseren. Een afsprakennota werd eind 2009 opgesteld en goedgekeurd door de beide raden van bestuur. Schematisch komt de taakverdeling hierop neer: voor het Huis heeft de promotievoering hoofdzakelijk de effectieve taalverwerving als doel (functioneel doel). Voor 'de Rand' is de focus het gebruik van het Nederlands en het verbeteren van het imago van het Nederlands en van Vlaanderen (affectief doel). Vzw 'de Rand' richt zich ook meer naar de vrijetijdssector.

In 2012 keurt de regering een nieuw integratiedecreet goed. De stemming in het Vlaams Parlement is begin 2013 gepland. Taalpromotie en taalbeleid worden in het nieuwe beleid een doelstelling in heel Vlaanderen, op te volgen en te ondersteunen door een nieuw op te richten privaatrechtelijke EVA 'integratie en inburgering'. De politieke optie van de regering is om via een uitvoeringsbesluit in de Vlaamse Rand taalpromotie en taalbeleid toe te vertrouwen aan 'de Rand'. Het eventueel toekennen van deze opdracht aan 'de Rand' is een blijk van vertrouwen en betekent ook een grote verantwoordelijkheid voor de organisatie. Als het beleidsvoornemen bevestigd wordt, zal er een middelen- en personeelsverschuiving nodig zijn, want taalbeleid wordt tot nu behartigd door het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant.

de acties schematisch voorgesteld

De acties taalpromotie van vzw 'de Rand' kunnen op verschillende manieren opgedeeld worden:

- op basis van de strategische doelstellingen die ze helpen realiseren.
- op basis van een eerstelijns- of tweedelijnsbenadering: in de zes faciliteitengemeenten is een benadering vanuit een eerste lijn noodzakelijk; in de andere gemeenten gaat de voorkeur naar een benadering vanuit de tweede lijn; er wordt daar enkel geopteerd voor een eerste lijn in geval van het opzetten van experimenten.
- op basis van de doelgroepen anderstaligen die beoogd worden. In de praktijk blijkt dat de meeste acties zich tot een brede doelgroep van anderstaligen richten. Het onderscheid ligt vaak vooral nog op het vlak van leeftijd.
- een aantal acties richten zich op het ondersteunen van anderstaligen en het rechtstreeks aanbieden van oefenkansen; andere acties willen Nederlandstaligen ondersteunen in hun competentie om anderstaligen oefenkansen te bieden.

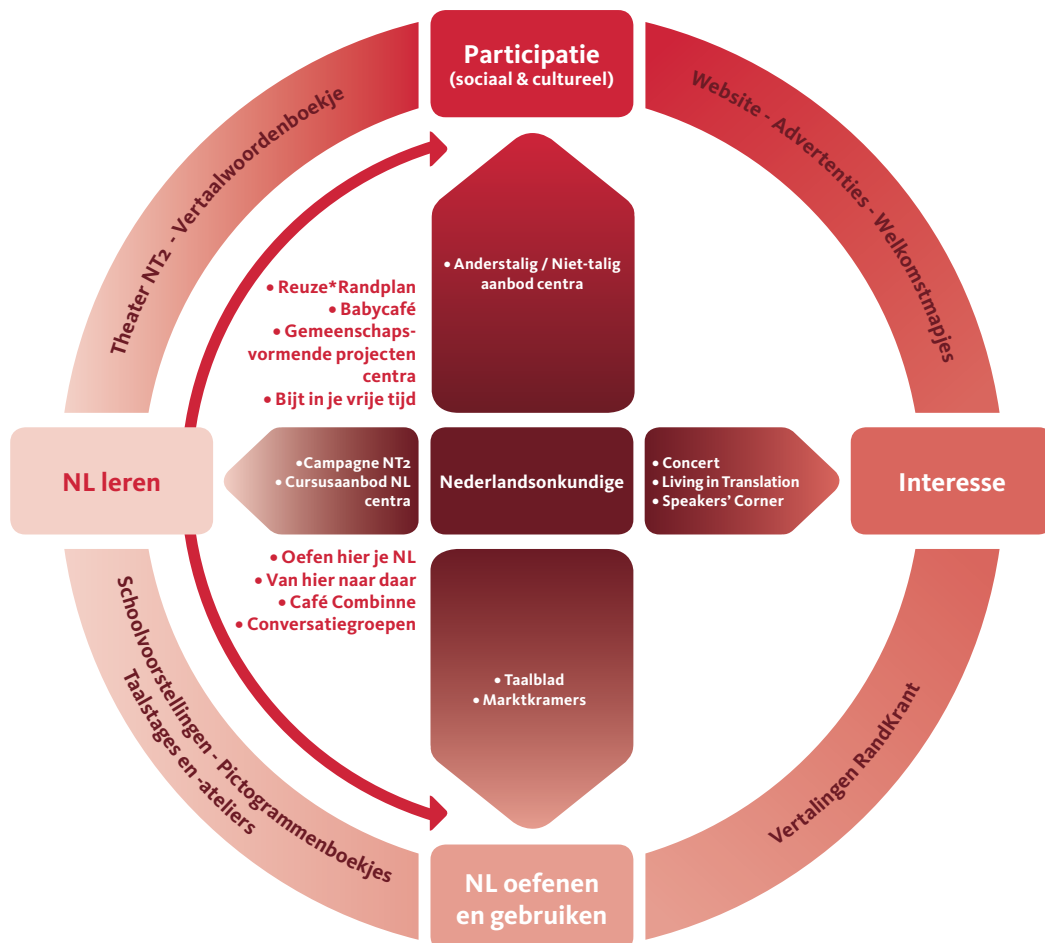
De laatst geformuleerde opdeling laat ons toe om het taal-promotiebeleid van 'de Rand' schematisch weer te geven. Als we eerst focussen op de projecten die zich rechtstreeks richten naar anderstaligen, stelt de vraag zich: wat verwachten we van een anderstalige die in de Vlaamse Rand woont of komt wonen? Wat willen we bereiken? Wanneer heeft 'de Rand' dat doel bereikt?

Het doel is om anderstaligen of Nederlandsonkundigen (NOK) te stimuleren om

- Nederlands te leren;
- te participeren aan het maatschappelijke leven en te proeven van de lokale cultuur, mensen te ontmoeten en deel te zijn van de lokale (warme) samenleving;
- Nederlands te oefenen en te gebruiken;
- zich te interesseren voor en te informeren over de omgeving waar ze terechtkomen en wonen, open te zijn voor de lokale gevoeligheden.

Vanuit deze structurering kunnen we de acties die zich rechtstreeks naar anderstaligen of Nederlandsonkundigen richten in een schema plaatsen.

Uit het schema blijkt duidelijk dat we een sterk uitgebouwd aanbod hebben op de as tussen Nederlands oefenen en participeren aan de lokale samenleving. Logisch als je bedenkt dat 'de Rand' zijn opdracht inzake ondersteuning van het Nederlandstalige karakter steeds sterk gekoppeld heeft aan zijn opdracht inzake gemeenschapsvorming.

In de tabel hieronder geven we de verschillende doelstellingen van elk project weer:

Doelstellingen / project	NL leren	NL oefenen en gebruiken	Participatie (sociaal & cultureel)	Interesse
Boekje anderstalige nieuwkomers (gemeenteloket)	**	**	*	
Theater NT2	*	*	**	
Taalstages en -ateliers	*	**		
Pictogrammenboekjes	*	**		
Schoolvoorstellingen	*	**	*	
Campagne NT2	**			
Cursusaanbod NL centra	**			
Conversatiegroepen		**	*	
Café Combiné		**	**	
Van hier naar daar		*	**	
Oefen hier je Nederlands		**	**	
Bijt in je vrije tijd		**	**	
Gemeenschapsvormende projecten centra		*	**	
Babycafé		**	**	
Reuze*Randplan		*	**	
Anderstalig / niet-talig aanbod centra			**	
Taalblad	*	**	*	*
Marktkramers		**	*	
Living in Translation				**
Concert			*	**
From expat to expert				**
Speakers' Corner 2.0		*		**
Website			**	*
Advertenties			**	**
Welkomstmapjes			**	**
Vertalingen RandKrant		*	*	**

** Prioritaire doelstelling * Secundaire doelstelling

We kunnen dezelfde oefening maken en proberen te schematiseren wat we van Nederlandstaligen en Nederlandskundigen verwachten. Wat kunnen Nederlandstaligen betekenen voor Nederlandsonkundigen in het kader van de doelstellingen van 'de Rand'? En op welke manier ondersteunt 'de Rand' Nederlandstaligen om hierin competentier te worden? Hoe ziet 'de Rand' zijn rol en mogelijkheden inzake het ondersteunen van de 'ontvangende' samenleving? Het onderstaande schema brengt hierin helderheid.

3. ACTIES TAALPROMOTIE PROMOTIECAMPAGNE TAALLESSEN (NT2)

De provincie Vlaams-Brabant voert elk jaar een campagne om de cursussen Nederlands te promoten. Vzw 'de Rand' en het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant werken daaraan mee.

Vzw 'de Rand' financiert bijvoorbeeld een 0800-nummer (0800 123 00) voor informatie over het aanbod taallessen. Kandidaat-cursisten kunnen het hele jaar door naar dit nummer bellen. Tijdens het schooljaar beantwoorden de consulenten van het Huis van het Nederlands de oproepen. In de drukste periodes (augustus-september en januari-februari) schakelen we een interim-bediende en/of één of meer werkstudenten in, die ook kunnen inspringen op de informatie- en inschrijvingsdagen in de Rand.

In januari 2012 verspreidt 'de Rand' een flyer met een verwijzing naar het gratis nummer in gemeenten in de Rand waar nog nieuwe taallessen starten. Op de flyer staan helmen en aktetassen en de slogan 'Verdubbel je kansen! Vind een leuke job met een cursus Nederlands', in vier talen (Nederlands-Frans-Duits-Engels). De achterkant van de flyers verwijst naar de informatie- en inschrijvingsdagen en loketten van het Huis van het Nederlands. Op die manier krijgt iedereen zo concreet mogelijke informatie in de bus.

In augustus lanceert de provincie Vlaams-Brabant een nieuwe promotiecampagne. Op de affiches, bussen van de Lijn en flyers staan twee mensen die Nederlands leren, met de slogan 'Nu begrijpen we elkaar, dankzij een cursus Nederlands'. Vzw 'de Rand' verspreidt een viertalige flyer in de gemeenten van Halle-Vilvoorde en in Tervuren, Kortenberg, Bertem en Huldenberg. De achterkant van de flyers is hetzelfde als op de flyers van januari, met telkens de juiste informatie over waar en wanneer kandidaat-cursisten bij het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant terecht kunnen.

Cijfers in de 'piekperiodes'

- aantal oproepen op het 0800-nummer (5/01/2012-7/02/2012): 161
- aantal oproepen op het 0800-nummer (13/08/2012-14/09/2012): 424 (waarvan 407 die rechtstreeks verband houden met de campagne)

OEFEN HIER JE NEDERLANDS

'Oefen hier je Nederlands' verzamelt oefenadressen voor mensen die Nederlands leren. Het is immers van groot belang dat cursisten Nederlands ook buiten de klas Nederlands oefenen. Vzw 'de Rand' verzamelt de gegevens van handelaars, personen die een vrij beroep uitoefenen, verenigingen, bibliotheken etc. die andersstaligen willen helpen om hun Nederlands te oefenen. We vragen hen om niet te snel naar een andere taal over te schakelen als een klant, patiënt of bezoeker nog wat moeite heeft met het Nederlands.

Nederlandstaligen krijgen 10 tips om de communicatie in het Nederlands gemakkelijker te maken: zaken aanwijzen, langzamer en duidelijk spreken, uitleg geven in eenvoudige woorden als dat nodig is, synoniemen gebruiken ... Deze actie wil niemand verplichten om altijd en met iedereen Nederlands te praten, maar vraagt wel om een oefenpartner te zijn voor wie in het Nederlands wil praten. Voor cursisten zijn er twee soorten fiches met tips om hun Nederlands ook buiten de klas te oefenen.

Op www.oefenhierjeNederlands.be vinden mensen die Nederlands leren uitleg over de actie, alle 'oefenadressen', activiteiten om Nederlands te oefenen en een taal-spelletje. Nederlandstaligen die anderstaligen willen helpen oefenen, krijgen uitleg en kunnen er de 10 tips lezen.

Cijfers

- 443 deelnemende adressen in de Rand
- 677 bezoekers op de website in januari; 765 in februari; 881 in maart; 1.029 in april; 772 in mei; 836 in juni; 538 in juli; 597 in augustus; 1.158 in september; 1.680 in oktober; 1.543 in november en 1.203 in december
- 868 bezoeken op de website in januari; 1.003 in februari; 1.096 in maart; 1.262 in april; 1.022 in mei; 1.084 in juni; 710 in juli; 782 in augustus; 1.556 in september; 2.099 in oktober; 2.002 in november en 1.491 in december

WEEK VAN DE ANDERSTALIGE KLANT

In 2012 brengt vzw 'de Rand' een draaiboek voor de 'Week van de anderstalige klant' uit. Daarmee hebben gemeenten of organisaties alles in huis om zelf een Week te organiseren.

De eerste Randgemeente die hier gebruik van maakt, is de gemeente Meise. Het CVO Meise-Jette organiseert er van 26 november tot 1 december een oefenparcours voor zijn cursisten Nederlands. Acht klassen nemen deel.

Een aantal andere Randgemeenten dienen gezamenlijk een project in via 'managers van diversiteit'. Het is de bedoeling dat zij, met medewerking van Unizo, in het voorjaar van 2013 starten.

DE MARKTKRAMERS

De Marktkramers is een informatief spel om de spreekdurf van NT2-cursisten (Nederlands als tweede taal) te vergroten. Het Centrum Informatieve Spelen heeft het spel gemaakt op vraag van 'de Rand'. Het is een groeps spel dat uit twee delen bestaat.

De begeleiders van het spel – meestal docenten Nederlands – kunnen het spel zelf aanpassen aan de beschikbare tijd, aan het taalniveau van de spelers ...

Op www.derand.be vinden docenten informatie over de inhoud van het spel. Wie interesse heeft om het spel uit te proberen of te lenen, kan een exemplaar vinden bij de Huizen van het Nederlands, het Taaluniecentrum NVT en vzw 'de Rand'. De Centra voor Volwassenenonderwijs en de Centra voor Basiseducatie in de Rand hebben hun eigen exemplaar.

Tijdens de activiteitenweek van het CVO Tervuren-Hoeilaart is de Marktkramers een mogelijke activiteit voor de cursisten.

VAN HIER NAAR DAAR

Van hier naar daar is een informatief spel dat mensen met een verschillende (taal)achtergrond samen brengt en wederzijds respect stimuleert. Het spel is gemaakt door het Centrum Informatieve Spelen, op vraag van 'de Rand' en het Taaluniecentrum NVT.

Het spel bestaat uit twee verschillende kaartspelen met als doel zo veel mogelijk kwartetten te vormen. Er gelden andere regels per tafel. Er zijn tussen- en nabesprekingen. Het is de bedoeling dat de spelers zelf ondervinden hoe moeilijk het is om in een andere cultuur terecht te komen.

Het spel kan zowel in (taal)gemengde praatgroepen of verenigingen als in NT2-klassen (Nederlands als tweede taal) gespeeld worden. Doordat het spel in het Nederlands gespeeld wordt, is het ook een oefenkans voor wie Nederlands leert.

Café Combinne, de Centra voor Volwassenenonderwijs, het Centrum voor Basiseducatie en VDAB in de Rand hebben hun eigen speldoos. Verenigingen en andere organisaties kunnen het spel lenen bij de Huizen van het Nederlands, het Taaluniecentrum NVT of bij vzw 'de Rand'. Het spel is ook te koop, bij vzw 'de Rand' of het Centrum Informatieve Spelen.

BIJT IN JE VRIJE TIJD – ZET JE TANDEN IN HET NEDERLANDS

Bijt in je vrije tijd is ontwikkeld naar het concept Bijt in Brussel van het Huis van het Nederlands Brussel. Met het project willen we mensen die Nederlands leren laten kennismaken met activiteiten van Nederlandstalige verenigingen. De verenigingen vormen de ideale oefenkans voor wie ook buiten de klas Nederlands wil oefenen. Ze krijgen van het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant praktische tips over hoe ze op een duidelijke manier in het Nederlands kunnen communiceren.

In 2012 worden er opnieuw activiteiten geselecteerd in Asse, Hoeilaart, Kraainem, Meise, Overijse, Tervuren, Wemmel en Wezembeek-Oppem. In Dilbeek, Grimbergen, Machelen en Sint-Genesius-Rode starten we het project op. We werken zoals steeds samen met de Centra voor Volwassenenonderwijs en het Centrum voor Basiseducatie in de deelnemende gemeenten. We kunnen in veel gemeenten rekenen op de medewerking van de integratieambtenaar, een cultuurambtenaar en/of personeel van cultuur- en gemeenschapscentra.

In Asse kiezen ze ervoor om ook jongerenactiviteiten op te nemen in Bijt in je vrije tijd. We besluiten om dit een schooljaar te proberen. Als deze werkwijze succesvol is, kunnen we ze eventueel uitbreiden naar andere gemeenten.

Alle activiteiten zijn in duidelijke taal beschreven in een boekje dat alle cursisten Nederlands – van de Centra voor Volwassenenonderwijs en Basiseducatie – in de deelnemende gemeenten krijgen. Ook de deelnemers van conversatiegroepen en bv. Café Combinne krijgen een uitnodiging om mee te doen. In sommige gemeenten proberen we ook een eerste link te leggen met het project 'Samen inburgeren' waar de gemeente aan meedoet.

Bijlage 11 Bijt in je vrije tijd

WWW.TAALBLAD.BE

Taalblad is een e-zine voor mensen die Nederlands leren of geleerd hebben. Lezers kunnen zich kosteloos inschrijven op een nieuwsbrief. Ze krijgen dan wekelijks een e-mail met een overzicht van de meest recente artikels en de nieuwste oefening.

De bvba La Pluma ontwikkelt Taalblad op vraag van de vzw Taalblad en met financiële steun van 'de Rand' en het Taaluniecentrum NVT. Inhoudelijk kan Taalblad rekenen op een redactieraad, die bestaat uit NT2-leerkrachten, cursisten Nederlands en vertegenwoordigers van La Pluma, het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant, het Taaluniecentrum NVT en vzw 'de Rand'.

Het aantal bezoekers van Taalblad blijft continu stijgen. Het aantal 'abonnees' breidt in december 2012 uit tot meer dan 7300.

De artikels op Taalblad.be zijn ingedeeld in vier rubrieken: nieuws (korte nieuwsberichten), kort & klein (plezierige, laagdrempelige faits divers), focus (iets langere artikels of interviews) en taalt(r)ips (tips voor Nederlandstalige culturele activiteiten of materiaal om nog meer Nederlands te oefenen). De berichten zijn geschreven in eenvoudig Nederlands. Sommige (vaak moeilijkere) woorden krijgen een 'box' met meer informatie over het woord en een vertaling. Je vindt op Taalblad onder meer ook beperkte informatie over de grammatica van het Nederlands en oefeningen.

In 2012 verschijnen 62 nieuwsberichten, 41 'kort & klein'-berichten, 12 focusartikels en 27 taalt(r)ips.

Taalblad bestaat in 2012 vijf jaar. Dat vieren we met een 'jubileumboek', dat de titel *Echt Waar?!* krijgt en samengesteld is door Koen Van Kelecom en Peter Schoenaerts. Het boek bevat 110 pagina's ludieke, vlot leesbare nieuwsberichten uit het archief van taalblad.be. Moeilijke woorden krijgen een vertaling in het Frans en in het Engels. De teksten zijn geordend in zes thema's. In elk hoofdstuk vindt de lezer taalpuzzels en een kruiswoordraadsel. Het boek wordt op 27 maart 2012 voorgesteld in GC de Zandloper, vlak voor de voorstelling *Anders nog iets?* van Fast Forward.

Bijlage 12 bezoeken www.taalblad.be

PICTOGRAMMENBOEKJES

De vier pictogrammenboekjes die vzw 'de Rand' uitgeeft, blijven erg populair bij leerkrachten en cursisten Nederlands. In de boekjes staan een aantal afbeeldingen met daaronder het juiste Nederlandse woord. Met de boekjes kan je uiteraard geen Nederlands leren, maar ze zijn een ludieke aanvulling op de lessen Nederlands en ze kunnen in veel gevallen als 'geheugensteuntje' dienen. Deel 1 gaat over winkelen in het algemeen, deel 2 over wonen, afval, sorteren, de dokter, de lichaamsdelen ..., deel 3 over sport, toerisme en vrije tijd en deel 4 over school, werken en de crèche.

Bij het begin van het schooljaar verdeelt 'de Rand' de boekjes over de verschillende Centra voor Volwassenenonderwijs en Centra voor Basiseducatie, de VDAB, het Huis van het Nederlands ... in de Rand. Andere geïnteresseerden kunnen de boekjes via www.oefenhierje-Nederlands.be of per e-mail aanvragen. Ook buiten Vlaams-Brabant zijn de boekjes bekend, met heel wat bestellingen uit de andere provincies tot gevolg. Buiten de provincie Vlaams-Brabant vragen we een kleine bijdrage voor de boekjes. Ze zijn wel gratis te downloaden via www.derand.be of www.oefenhierjeNederlands.be.

Cijfers

- 13.169 bruine pictogrammenboekjes (deel 1) verdeeld onder de cursisten (via de scholen + aangevraagd via de website)
- 13.838 blauwe pictogrammenboekjes (deel 2) verdeeld onder de cursisten (via de scholen + aangevraagd via de website)
- 13.674 grijze pictogrammenboekjes (deel 3) verdeeld onder de cursisten (via de scholen + aangevraagd via de website)
- 12.841 paarse pictogrammenboekjes (deel 4) verdeeld onder de cursisten (via de scholen + aangevraagd via de website)

VERTAALWOORDENBOEKJES

Anderstalige nieuwkomers hebben het vaak niet gemakkelijk als ze naar de Rand verhuizen. Ze komen terecht in een Nederlandstalige gemeente, maar spreken de taal vaak nog niet. Vzw 'de Rand' en andere organisaties – zoals de provincie en het Huis van het Nederlands – proberen hen te overtuigen om een cursus Nederlands te volgen, maar het duurt uiteraard enige tijd vooraleer ze een behoorlijke kennis kunnen verwerven.

Daarom stelt 'de Rand' op 26 september 2012 een vertaalwoordenboekje voor anderstalige nieuwkomers voor, onder de naam *Jouw vragen ondertiteld*. Het boekje kan een soort van 'eerste hulp' of 'ondertiteling' zijn bij een eerste contact met de gemeente én een aansporing om Nederlands te leren. Het bevat een aantal voorbeeldvragen en -zinnen die de anderstalige moeten helpen om basisinformatie te vragen aan het loket. De woordenschat is vertaald in het Frans, Duits en Engels. Tegelijkertijd kan het boekje voor de loketbedienden een hulpmiddel zijn in hun communicatie met anderstalige inwoners die nieuw zijn in de gemeente.

Het vertaalwoordenboekje bevat algemene woordenschat en woordenschat over de thema's 'identiteitskaart', 'rijbewijs', 'inschrijving in de gemeente/adreswijziging', 'geboorte', 'huwelijk/wettelijke samenwoning', 'attesten', 'reispas/paspoort', 'vuilophaling' en 'parkeerkaart'.

Het boekje vervangt natuurlijk geen cursus Nederlands. We verwijzen kandidaat-cursisten dan ook graag door naar het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant. Vzw 'de Rand' biedt het boekje gratis aan gemeenten in de Rand aan en verspreidt het ook via de taalbeleidsprojecten van het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant en via de regiokantoren van het Provinciaal Integratiecentrum (PRIC).

Cijfers

- 3.400 vertaalwoordenboekjes verdeeld (o.a. via PRIC, integratiediensten, andere gemeentediensten, OCMW's ...)

LEIDRAAD VOOR EEN GOED VLAAMS BELEID

Vlaams minister van Binnenlands Bestuur en Vlaamse Rand Geert Bourgeois stelt een leidraad voor de nieuw verkozen raadsleden in de Vlaamse Rand voor, die opgesteld werd door de cel Coördinatie Vlaamse Rand. De leidraad moet hen ondersteunen in hun beleid.

Alle nieuw verkozen mandatarissen ontvangen een exemplaar. Op die manier kunnen ze de vele, nuttige tips en richtlijnen bestuderen en integreren, volgens de behoeften van de gemeente.

De leidraad omvat o.a. taalwetgeving in de Vlaamse Rand, richtlijnen over het woonbeleid in de Vlaamse Rand, hulp voor het opstarten en uitwerken van een taalbeleid en tips over het opstarten en uitwerken van een integratiebeleid.

De leidraad verwijst daarbij naar de expertise in verband met taalbeleid en -promotie van de overheid, 'de Rand', de provincie Vlaams-Brabant, het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant, het Provinciaal Integratiecentrum e.a. Naast de gedrukte versie bestaat er ook een digitale versie. Vzw 'de Rand' helpt met de inhoud en de verspreiding van de leidraad (o.a. via de website).

TAALICONEN

Vzw 'de Rand' gebruikt de taaliconen die ontwikkeld zijn door het Huis van het Nederlands Brussel al sinds de start van Bijt in je vrije tijd. De taaliconen staan in het Bijt-boekje bij elke activiteit. Ze geven aan hoeveel Nederlands de cursisten moeten kennen om de activiteit goed te kunnen volgen.

In 2012 volgen onthaalmedewerkers, centrumverantwoordelijken en enkele andere medewerkers van 'de Rand' de vorming 'duidelijke taal' van het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant. Ze leren er onder andere hoe ze de taaliconen zelf kunnen toekennen aan Nederlandstalige activiteiten.

Vanaf het cultuurseizoen 2012-2013 krijgen alle Nederlandstalige voorstellingen van de gemeenschapscentra een taalicoon. De taaliconen verschijnen op de website en deelwebsites van 'de Rand' en in de gemeenschapskranten. Op de website verschijnt een tekst die duidelijk maakt dat anderstaligen ook op bijvoorbeeld woordloze voorstellingen of anderstalige concerten of films welkom zijn. Ze hebben natuurlijk geen voorkennis van het Nederlands nodig om dit soort voorstellingen te kunnen volgen. Bij voorstellingen met een taalicoon is dat wél het geval.

THEATER VOOR ANDERSTALIGEN

Een taal leren vraagt oefening. Als anderstalige kan je in de klas Nederlands leren met een lessenspakket, maar het kan ook op een speelse manier, in een theaterzaal, met een spannend verhaal vol humor en romantiek. Dat is wat het publiek met onze podiumproducties op maat van NT2-cursisten krijgt. Dankzij deze producties voelen de cursisten dat ze meer kunnen begrijpen dan ze denken en dat is erg motiverend. De voorstellingen zijn zo geconcipeerd dat studenten van alle niveaus ze kunnen begrijpen. Bij elke voorstelling wordt les- en educatief materiaal ontwikkeld voor de leerkrachten en de cursisten.

Ook in 2012 gaat 'de Rand' in zee met Fast Forward. Fast Forward maakt al sinds 2001 theater voor anderstaligen die Nederlands leren. Dit seizoen wordt de zeer toegankelijke poëzievoorstelling *Als ik jou* hernomen. Een kennismaking met Vlaamse en Nederlandse dichters (o.a. Paul van Ostaïen, Toon Tellegen, Willem Wilmink, Hugo Claus, Annie M.G. Schmidt en Joke van Leeuwen). Het geheel wordt op een zeer expressieve en toegankelijke manier op de scène gezet.

In een begeleidend boekje (met gratis dvd) vind je behalve de gedichten uit de voorstelling ook leuke opdrachten en lesmateriaal. Het is bruikbaar voor alle niveaus van het gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen. De coproductie van Fast Forward en 'de Rand' krijgt de steun van het Taaluniecentrum NVT en het Instituut voor Levende Talen.

SCHOOLVOORSTELLINGEN OP MAAT VAN FRANSTALIGE BASISSCHOLEN IN DE RAND

Aan de leerlingen van de derde graad van de Franstalige basisscholen in de zes faciliteitengemeenten bieden we nu al vijf jaar een aangepaste theateervoorstelling aan. We coproduceren voorstellingen op maat of we laten een bestaande schoolvoorstelling aanpassen aan het taalniveau van de kinderen. De scholen krijgen ter voorbereiding gratis lesmateriaal: een voorwaarde om ze over de brug te krijgen. Tijdens het schooljaar 2011-2012 speelt *Klopterop* van jeugdtheater Bronks. Het is de eerste kindervoorstelling van acteur Kris Cuppens. Kristof Van Perre en het muziektheatergezelschap Braakland/ZheBilding spelen livemuziek. Woede en geweld zijn de centrale thema's van de voorstelling.

Cijfers

- Sint-Genesius-Rode, voor het 4e, 5e en 6e leerjaar: vrije basisschool École Notre-Dame – 133 deelnemers en Hamaide (Ukkel) – 139 deelnemers
- Linkebeek, voor het 3e en 4e leerjaar: gemeentelijke basisschool de Calevoet – 51 deelnemers
- Wezembeek-Oppeem, voor het 6e leerjaar: École Saint-Georges en Notre Dame de la Trinité – 75 deelnemers
- Kraainem, voor het 3e, 4e, 5e en 6e leerjaar: gemeentelijke basisschool Diabolo – 144 deelnemers
- Wemmel, voor het 4e, 5e en 6e leerjaar: Franstalige gemeentelijke basisschool – 138 deelnemers

CAFÉ COMBINNE

In 2012 zet 'de Rand' de samenwerking met Arch'educ voort voor de organisatie van vier wekelijkse Café Combinnes: in Sint-Genesius-Rode (taverne 't Binnenhof), Jezus-Eik (cafetaria de Bosuil), Linkebeek (café 't Labierint) en in de Muse in Drogenbos. Elke week komen anderstaligen en Nederlandstaligen er samen om Nederlands te praten, met een begeleider.

De vier cafés bereiken wekelijks samen zo'n 25 tot 35 deelnemers. In vakantieperiodes is de opkomst steevast wat minder, tot slechts een of enkele deelnemers per café. Speciale gebeurtenissen, zoals het verhuisfeestje van Café Combinne Rode, de barbecueceptie van Café Combinne Linkebeek of de vijfde verjaardag van Café Combinne Rode, trekken tot 30 deelnemers. Café Combinne Drogenbos valt na een goed voorjaar wat stil en 'de Rand' onderzoekt momenteel de heroriëntering van het initiatief naar een structurele samenwerking met de gemeentelijke basisschool.

Cijfers

- Café Combinne Jezus-Eik – cafetaria de Bosuil: 1-14 deelnemers per keer, gemiddeld ongeveer 6;
- Café Combinne Linkebeek – café 't Labierint: 0-27 deelnemers per keer, gemiddeld ongeveer 6;
- Café Combinne Drogenbos – GC de Muse: 1-11 deelnemers per keer, gemiddeld ongeveer 5;
- Café Combinne Sint-Genesius-Rode taverne 't Binnenhof: 4-32 deelnemers per keer, gemiddeld 10 à 11.

BABYCAFÉ

Het Babycafé is een wekelijkse ontmoetingsplek waar jonge moeders terecht kunnen voor een gezellige babbel met andere mama's, terwijl hun nog niet-schoolgaande baby's of peuters onder hun waakzame oog met elkaar kunnen spelen. Zij komen één ochtend per week samen, met uitzondering van de schoolvakanties. Het Babycafé komt tegemoet aan de behoefte aan ontmoeting die vooral bestaat bij niet-werkende expatmama's die van hun tussenstop in het buitenland profiteren voor gezinsuitbreiding, maar daardoor ook in een situatie van isolement geraken in een voor hen vreemde omgeving. De doelgroep zijn zowel Nederlands- als andersstalige mama's (of papa's) met hun nog niet-schoolgaande kinderen.

Tijdens het Babycafé komen mama's met verschillende nationaliteiten en talen samen en ze maken kennis met het Nederlands. Om de groep te coachen in het gebruik van het Nederlands en erop toe te zien dat het Nederlands de voertaal van de activiteit is, trokken we een begeleider aan. Het doel is tweeledig: op een ontspannen manier andere ouders ontmoeten, terwijl de kinderen met leeftijdgenootjes spelen, en Nederlands oefenen stimuleren. Het initiatief werd in 2007 opgestart in de Bosuil, samen met Kind en Gezin en de Gezinsbond.

In 2010 werd een nieuw Babycafé opgestart in Sint-Genesius-Rode. Door het geringe succes wordt het concept grondig aangepast en gekoppeld aan kinderactiviteiten op zondagochtend, waar regelmatig anderstalige gezinnen naartoe komen. Deze Koffiekletsochtenden zijn georganiseerd in combinatie met een reeks Kinderklanken, kindertheater of kinderyoga in de Boesdaalhoeve.

Cijfers

- Het Babycafé in de Bosuil is elke dinsdag open van 9 tot 12 uur, behalve tijdens de schoolvakanties. In 2012 is het Babycafé 40 keer open en 216 volwassenen en 260 baby's of peuters uit Rusland, Congo, Nederland, Duitsland, België, Slowakije, Groot-Brittannië, Zuid-Afrika, Hongarije, Canada, Polen, de Filippijnen of Togo bezoeken het. De bezoekers wonen in Overijse, Hoeilaart, Huldenberg en Tervuren. Naast moeders komen er ook regelmatig oma's met kleinkinderen, vaders en een onthaalmoeder.
- Extra's waren: een keer per maand peuterturnen; een item over het Babycafé op 29 mei op Ring-tv, dat nieuwe bezoekers genereert; een muziekworkshop op 15 mei voor het vijfjarige bestaan van het Babycafé; deelname aan de sinterklaasmiddag in de Bosuil en knutselactiviteiten.

- Koffieklets is in twee reeksen open op zondagochtend in de Boesdaalhoeve. Van 4 maart tot 22 april is het 4 keer open van 9.30 tot 12.30 uur. 105 volwassenen en 99 kinderen bezoeken het. Van 30 september tot 28 oktober is het 5 keer open van 8.30 tot 11.30 uur. 122 volwassenen en 136 kinderen bezoeken het (per ochtend tellen we op drie momenten de bezoekers. Sommige bezoekers zijn dubbel geteld omdat ze voor en na de Kinderklankenactiviteit naar Koffieklets kwamen). Na elke reeks is de formule geëvalueerd en we besluiten om vanaf februari 2013 een nieuwe reeks te starten.

TAALSTAGES

Sinds een tiental jaren organiseert 'de Rand' tijdens de zomer taalstages voor kleuters (4-7 jaar). Steeds meer ouders in Brussel en de Rand willen hun kinderen tweef- of meertalig opvoeden en sturen hun kinderen naar buitenschoolse activiteiten. De stages worden samen met het Centrum voor Jonge Mensen/jeugd Dienst Panta Rhei georganiseerd.

Sinds we in 2009 met de formule van Babbelkous aan de slag zijn gegaan, bereiken we een ruimere groep kinderen van 4 tot 12 jaar. Ook het aantal groepen, locaties en periodes werden uitgebreid. De groepen blijven beperkt tot maximaal 12 kinderen. Tijdens de taalstages kunnen de kinderen spelenderwijs voor het eerst kennismaken met het Nederlands of hun bestaande kennis inoefenen. We werken met liedjes, eenvoudige versjes en pictogrammen.

Op vraag van 'de Rand' heeft de vzw Panta Rhei in 2009 ook BabbelTuur ontwikkeld. Dat zijn wekelijkse kinderateliers met taalstimulering Nederlands voor anderstalige kleuters van 4 tot 7 jaar. De ateliers hanteren dezelfde methodiek als de taalstages. De ateliers richten zich tot kinderen met een basiskennis Nederlands en lopen telkens gedurende 8 weken.

Cijfers

- In totaal waren er stages op 6 verschillende locaties (Wemmel, Kraainem, Wezembeek-Oppem, Jezus-Eik, Sint-Genesius-Rode en Linkebeek), telkens met 4 à 5 groepen. In totaal nemen 207 kinderen deel aan de stages.
- 24 kinderen nemen deel aan de kinderateliers van Panta Rhei op 3 verschillende locaties (Wemmel, Sint-Genesius-Rode en Linkebeek).

TAALPELER

Taalspeler staat voor een methodiek die monitoren toelaat om op een positieve manier om te gaan met de meertalige realiteit op speelpleinen. Deze aanpak integreert taalsensibilisering Nederlands volledig in spelsituaties. De methodiek werd in 2002 ontwikkeld door het Centrum voor Taal en Onderwijs van de K.U. Leuven. Sinds 2005 is het project geïntegreerd in de werking van de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS), die het methodisch volledig verder heeft uitgewerkt. VDS trekt voor het vijfde jaar het project door de inzet van een beroepskracht, in samenwerking met verschillende ervaren vrijwilligers. De drie grote krachtlijnen van het project zijn:

- het inbedden van Taalspeler in de reguliere diensten van VDS;
- het bewerkstelligen van een positieve attitude t.o.v. meertaligheid en in het bijzonder het Nederlands;
- een aanpak van onderuit, via de begeleiders (animatoren en hoofdanimatoren).

Het project Taalspeler leeft steeds meer, ook in de bredere Rand en in de rest van Vlaanderen.

Dat heeft in eerste instantie te maken met de realiteit waarin speelpleinverantwoordelijken moeten werken. Ze worden met betrekking tot 'meertalige speelsituaties' met meer en moeilijkere vragen geconfronteerd (andere talen dan Frans, oudere leeftijdsgroepen, werken met ouders). Dat brengt nieuwe uitdagingen met zich mee.

In 2012 volgt een update van het ondersteunende materiaal. De brochure 'horen, zien en spelen' wordt helemaal herwerkt. De dvd Alaboemsasa over 'taalstimulering in de vrije tijd' wordt als bijlage geïntegreerd in de nieuwe brochure die in 2013 verspreid zal worden. Ook andere producten worden herwerkt (procesbegeleidersmappen, affiches, folders). Een observatie-instrument wordt ontwikkeld voor de procesbegeleiders. Deze fiche zorgt ervoor dat ze de pijnpunten van een speelplein beter kunnen benoemen tijdens de trajectbegeleiding.

VDS heeft opnieuw te kampen met het terugkerende probleem van continuïteit van de ondersteunende projectbegeleiders. Daarom start VDS een interne audit. Dankzij het vrijwilligersbeleid is VDS er in geslaagd om een bredere groep speelpleinwerkers aan te trekken en de draagkracht van het project te vergroten.

De principes van Taalspeler zijn stilaan een vast onderdeel geworden van de animatorcursussen van VDS in de sessie diversiteit en taal, met tips over interactie en begeleidershouding. In de cursus 'Verdere Vorming Animator' komt men elke ochtend terug op de principes van Taalspeler, zonder het Taalspeler te noemen. Interactie met de kinderen, impulsen bieden, ruimte laten voor elk kind: na de cursus weten ze het allemaal.

Cijfers

In 2012 krijgen 4 speelpleinen procesbegeleiding: Vilvoorde, Dilbeek, Asse-Zellik, Grimbergen.

- Vilvoorde krijgt voor het tweede jaar begeleiding.
- Dilbeek is een ervaren rot binnen Taalspeler. Toch blijven ze dankbaar gebruik maken van de procesbegeleiding.
- De speelpleinen van Asse-Zellik gaan opnieuw aan de slag met Taalspeler.
- Grimbergen zit in een oriëntatiefase, ze zijn vroegtijdig gestopt uit tijdsgebrek.

De speelpleinen geven vooral aan dat ze een betere band met de ouders willen opbouwen.

ALABOEMSASA?!

Heel wat jeugdbewegingen, speelpleinen, buitenschoolse opvanginitiatieven en vrijetijdsinitiatieven krijgen kinderen over de vloer die geen Nederlands spreken. Om hen te ondersteunen bij vragen als 'wat is nu een goede aanpak?', 'hoe ga ik het best met anderstalige kinderen om?' of 'hoe maak ik mijn activiteit taalstimulerend?' hebben 'de Rand' en de provincie Vlaams-Brabant het CTO gevraagd informatie- en vormingsmateriaal te ontwikkelen waarmee je gemakkelijk aan de slag kan in kinder- en jeugdwerkingen.

Naar analogie van de ondersteuning voor sportclubs werd in 2011 een dvd gemaakt, aangevuld met een affiche met tips en een vormingspakket. De dvd kan zowel individuele monitoren inspireren, als in groep bekeken worden tijdens vormingssessies. De dvd vindt zijn weg naar de doelgroep steeds beter. In 2012 komt er een herdruk om de dvd te integreren in de DNA-brochure van VDS.

SCHOOL EN OUDERS

De provincie Vlaams-Brabant, het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant en 'de Rand' hebben op 3 mei in de Zandloper de studiedag 'School en ouders' georganiseerd. Het opzet van de dag is ervaringen uit te wisselen tussen basisscholen, CBE of CVO's over projecten die in scholen lopen rond Nederlandse les voor anderstalige ouders gecombineerd met vaardigheden om het schoolse gebeuren van de kinderen beter te kunnen volgen en begeleiden.

Communiceren met ouders is niet vanzelfsprekend, zeker niet als zij anderstalig zijn. Hoe kunnen we hen de nodige competenties bijbrengen om het schoolgebeuren van hun kinderen op te volgen?

Uit de verhalen die we horen, weten we dat elke school een eigen verhaal heeft, met succesverhalen en knelpunten. Op de studiedag worden vooral ervaringen en tips uitgewisseld.

REUZE*RANDPLAN

Reuze*Randplan is een maandplanner voor alle huishoudens in de Vlaamse Rand. Vzw 'de Rand' wil een medium dat enerzijds een Randgevoel creëert bij zowel de autochtonen als de nieuwe inwoners en dat anderzijds aanzet tot participatie aan het sociale en culturele leven. Op die manier past het in de doelstellingen van het beleid: via gemeenschapsvorming anderstaligen zin doen krijgen om Nederlands te leren.

Vzw 'de Rand' gaat op zoek naar een partner met ervaring in de productie van dergelijke publicaties en in de promotie en distributie van een commercieel product. Uitgeverij Davidsfonds blijkt een gepaste partner. Samen verfijnen we het concept en we maken keuzes wat betreft vorm, oplage en kwaliteit. Toerisme Groene Gordel stapt ook enthousiast mee in het project. Ring-tv en ROB-tv zijn mediapartners. In ruil voor een vermelding in de kalender maken ze een spotje dat in het najaar uitgezonden wordt. Tina Deneyer, journaliste bij Ring-tv, verzamelt informatie en doet het redactiewerk. De Plantentuin van Meise en het Kasteel van Gaasbeek stemmen in om een vrijkaart in de kalender te stoppen, als extra verkoopstimulus. Een stickerpagina met pictogrammen van Sclera maakt de kalender bruikbaar voor anderstaligen.

Met een speciale actie voor NT2-cursisten probeert 'de Rand' de kalender te promoten bij wie Nederlands leert. De actie heeft beperkt succes. Uitgeverij Davidsfonds promoot de kalender via de eigen kanalen. Vzw 'de Rand' onderneemt een groot aantal promotionele acties: een perslancering begin oktober, met aandacht in de regionale pers als resultaat; een persoonlijke ronde van de lokale besturen; inblikexemplaren bij de consultatiebureaus van Kind & Gezin; prominente aanwezigheid in de gemeenschapscentra van 'de Rand' en hun communicatiekanalen; pancartes op Ring-tv; een reportage in *Over de Rand*, spotjes op Ring-tv, aandacht in RandKrant, een specifieke actie voor NT2-cursisten via de leerkrachten; promotie in het personeelsblad 13 van de Vlaamse overheid, Flanders Today, nr. 5 van de Gift Guide top 20 (begin december) en een wedstrijd om 5 gratis exemplaren te winnen.

4. EVENEMENTEN VOOR INTERNATIONALEN

Op 20 maart organiseert 'de Rand' de laatste Speakers' Corner 'oude stijl' in de Bosuil. In aanwezigheid van 158 deelnemers, ongeveer de helft anderstalig, houdt weerman Frank Deboosere een voordracht over de Belgische klimatologische omstandigheden en de weersvoorzichten. Een aantal deelnemers wagen zich, gecoacht door Deboosere, aan de presentatie van hun ideale weerbericht voor een greenkeyscherm. Dat resulteert in een mooie reportage in de reeks *Over de Rand*, die Ring-tv en ROB-tv enkele weken later uitzenden.

Op 2 september opent de nieuwe Europese School in Brussel (ESC IV) zijn deuren. Zowat 1.300 leerlingen starten hun schooljaar in de prestigieuze voormalige kadettenschool van Laken. Op termijn zullen er 3.000 leerlingen school lopen, grotendeels kinderen van Europese ambtenaren. Verwacht wordt dat dit een sterke verhuisbeweging van EU-gezinnen naar Laken en de naburige gemeenten zal veroorzaken, met als gevolg een versnelde internationalisering van de regio Wemmel, Grimbergen en Meise. De Europese School wordt een belangrijke speler/partner in het onthaal- en integratiebeleid. Vzw 'de Rand' zoekt daarom contact met de schooldirectie. Dat resulteert in een uitnodiging om prominent aanwezig te zijn met een stand op de twee opendeurdagen van de school (op 31 augustus en 15 september). Vooral de opendeurdag van 15 september is een groot succes, met naar schatting meer dan duizend contacten aan de stand van vzw 'de Rand'. Met de hulp van leden van de programmeringscommissie van de Zandloper worden honderden foldertjes, boeken en brochures uitgedeeld.

Op 14 september organiseert 'de Rand' samen met CC Strombeek het jaarlijkse concert van de Vlaamse Regering in de Vlaamse Rand, voor een internationaal doelpubliek, in de abdijkerk van Grimbergen. Op het programma staat de Belgische première van The Organ Project van Bernard Foccroulle en het dansensemble Salva Sanchis. 175 genodigden, onder wie een groot deel internationale gasten (ambassadeurs, directeurs-generaal van EU-commissariaten) genieten van een unieke avond.

Op 30 november is 'de Rand' voor de tweede keer te gast op de Vlerick Expatbeurs in het ING-gebouw in de Troonstraat in Brussel. Ruim 250 deelnemers bezoeken de stand van 'de Rand'.

Op 5 december is 'de Rand' voor het eerst gastheer van de algemene vergadering van ABRA, de koepel van Belgische 'relocators'. De vergadering vindt plaats in de Boesdaalhoeve en wordt afgesloten met een kleine receptie. Vzw 'de Rand' stelt zich tijdens dit evenement uitgebreid voor aan de sector. Relocators zijn bedrijven die, in opdracht van grote werkgevers, expats helpen met de zoektocht naar een woning, een school voor de kinderen, allerhande papierwerk en vaak zelfs met de integratie van het gezin in de lokale leefgemeenschap. De consultant van de relocator is vaak het eerste en voornaamste contact dat het expatgezin heeft met de lokale gemeenschap en is bijgevolg een sleutelfiguur voor een geslaagde integratie.

Vzw 'de Rand' is sinds 2011 'affiliate member' van de koepel van relocators. Dit geeft ons de kans om via de kanalen van ABRA en tijdens de evenementen de ABRA-leden te informeren over initiatieven van 'de Rand' voor de doelgroep. ABRA is voor 'de Rand' een interessante vinger aan de pols wat betreft actuele noden en kansen. Een aantal ABRA-leden neemt de informatie van 'de Rand' systematisch mee in het informatiepakket voor hun cliënten.

5. SENSIBILISEREN VAN INTERNATIONALEN

Om de internationale gemeenschap en Franstalige inwoners van de faciliteitengemeenten te sensibiliseren voor de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober verspreidt 'de Rand' twee viertalige folders (oplage per folder: 33.000) in alle brievenbussen van Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Wemmel en Wezembeek-Oppeem.

Slechts een heel klein percentage van de niet-Belgen in de faciliteitengemeenten laat zich als kiezer registreren. Daardoor missen ze de kans om hun gemeentebestuur mee vorm te geven. Ze voelen zich te weinig betrokken en de hele communautaire problematiek schrikt af.

Voor de zomer wordt de folder 'Uw stemt telt ook' verspreid om niet-Belgen te sensibiliseren om zich als kiezer te registreren. Een tweede folder 'Waar de verkiezingen over gaan' maakt hen bewust van het feit dat hun stem mee bepaalt wie de komende 6 jaar hun gemeente zal besturen en informeert over de taken van een gemeente: wegen, rioleringen en de groene ruimten onderhouden, bouwvergunningen afleveren, beslissen over de ruimtelijke planning, verantwoordelijk zijn voor de gemeenteschool, kinderopvang en ouderenzorg organiseren, het verenigingsleven ondersteunen en sport en cultuur stimuleren. Tegelijk wijzen we erop dat het gemeentebestuur niet bevoegd is om het taalstatuut van de gemeente te wijzigen.

6. BRIEVENACTIE

Het 'taalloket' van vzw 'de Rand' schrijft brieven naar bedrijven die anderstalige reclame verspreiden of die geen Nederlandstalige dienstverlening bieden. Klachten daarover komen van de werkgroep taal, lokale actiegroepen of individuele melders. De vzw schrijft enkel een brief als ze de klacht zelf kan evalueren en daarvoor heeft ze precieze informatie nodig: bv. de reclamefolder of een scan, tijdstip, plaats en wijze van verspreiding, een foto van de etalage. De vzw concentreert zich op de grote dossiers en op de faciliteitengemeenten. Het aantal dossiers met klachten over het taalgebruik van bedrijven is in 2012 uitgebreid tot 1.103 (t.o.v. 1.066 in 2011).

Bijlage 13 werkgroep taal

7. VRAGEN OVER DE TAALWETGEVING

Voor het beantwoorden van vragen over de taalwetgeving heeft de vzw een samenwerkingsovereenkomst met de Taalwetwijzer. Dat is een juridisch steunpunt van de Vlaamse Gemeenschap waar iedereen met dergelijke vragen terecht kan. Volgens de overeenkomst stuurt het taalloket de vragen die het binnen krijgt door naar de Taalwetwijzer. Die stuurt zijn antwoord rechtstreeks naar de vraagsteller, met een kopie aan het taalloket. Dat antwoord bevat enkel informatie. De Taalwetwijzer dient zelf nooit een klacht in. Dat kan de vraagsteller zelf doen aan de hand van de juridische argumentatie van de Taalwetwijzer.

Het totale aantal behandelde dossiers is op het einde van het jaar 422 (ten opzichte van 414 in 2011). Veel vragen betreffen de taalregels in Nederlandstalige gemeenten met faciliteiten voor Franstaligen: van de verwijzers naar een Nederlandstalige bibliotheek, over de geldigheid van de taalbereidheidsvoorwaarde in sociale woningen, tot een uitnodiging voor de autokeuring.

8. RANDKRANT

In 2012 is RandKrant aan zijn zestiende jaargang toe. Het tijdschrift wordt samengesteld door de cel publicaties. RandKrant verschijnt tien keer per jaar en wordt maandelijks (behalve in juli en augustus) op 188.000 exemplaren verdeeld in alle brievenbussen van de negentien gemeenten van de Vlaamse Rand. Twintig journalisten en correspondenten en twee vaste fotografen werken eraan mee. Je kunt alle edities van RandKrant inkijken op onze website www.randkrant.be.

RandKrant bevat een mengeling van maatschappelijke, politieke, sociaaleconomische en culturele artikels. In de actualiteitsrubriek, de interviews en de rubrieken komen interessante mensen, nieuws en weetjes over onze regio aan bod.

In 2012 publiceren we de laatste artikels in de reeksen creatieve ondernemingen en verborgen schatten in musea. RandKrant start een aantal nieuwe artikelenreeksen op over dorpskernvernieuwing, ateliers in de Rand, de gloriejaren van de buurtcinema's, landbouw in crisis. RandKrant heeft in 2012 uiteraard ook aandacht voor de gemeenteraadsverkiezingen, zowel vooraf als achteraf. Verder verschijnen er enkele opgemerkte artikels over: inburgering en integratie, de internationalisering van de Rand, de verschuiving in de scholenpopulatie, de plaats van het Nederlands, Uplace, de splitsing van BHV, ruimtelijke ordening, de flankerende beleidsmaatregelen van de Vlaamse Regering, tewerkstelling, een eventuele fusie van politiezones, het openbaar vervoer (plannen van de Lijn i.v.m. trams in de Rand) en het Zoniënwoud.

In onze rubriek figurant brengen we enkele opvallende interviews met Jan Rammeloo (Nationale Plantentuin, Humbeek), Annelies Van Herck (VRT-nieuwsanker, Ottenburg), Marcel Vossen (Agentschap Natuur en Bos, Sint-Pieters-Leeuw), Yves Bastaerts (Actiris, Roosdaal), Marleen Coppens (boekenjuf 2012, Dilbeek), Francis Heylighen (onderzoekspresident, Vilvoorde), Eric Lederhandler (dirigent, Wemmel), Lander Van Droogenbroeck (marathonloper, Asse), Steven De Foer (journalist De Standaard, Zellik) en Paul Ricour (acteur, Groot-Bijgaarden).

In de rubriek gemengde gevoelens komen buitenlanders aan bod die in de Rand wonen. Dit jaar komen ze uit Groot-Brittannië, Rusland, Marokko, Palestina, Frankrijk (2), Kosovo, Nederland, Polen en India.

De rubriek huizen en tuinen wordt vervangen door de kijker, waarin op een filosofische manier naar het leven wordt gekeken. Verder zijn er de vaste rubrieken de ketting, cultkids, bouwwerk, op stap, natuurlijk en kwestie van smaak.

Met UiT in de Rand brengen we in een middenkatern tien bladzijden cultureel nieuws, een cultuurinterview en een cultuuragenda. In het cultuurinterview komen aan bod: Koen De Preter (choreograaf en performer), Eva Bruyninckx (Sabena de musical), Luc Vertommen (dirigent Brassband Buizingen), Patrick Van Caekenbergh (kunstenaar), Bruno Deneckere (muzikant), Leen Renders (Het Geluidshuis n.a.v. een expo in het Kasteel van Gaasbeek), Liesbeth De Maeyer (Open Monumentendag), Jan Yoors (kunstenaar), Clara Van den Broek (actrice) en Patrick Bardyn (fotograaf).

Vanaf september verzorgt fotograaf Roger Van Vooren uit Zaventem de fotoreeks achteraan in het tijdschrift. Lost in de Rand bevat surrealistische, melancholische beelden met een humoristische knipoog. Samen met Patrick Bardyn, de vorige fotograaf die onze fotoreeks verzorgde, zet RandKrant een expo op met foto's uit zijn reeks Nachtkijker, nachtfoto's met een virtuele aanwezigheid van de mens. De tentoonstelling opent op 23 november feestelijk in CC Westrand in Dilbeek en reist daarna verder naar andere centra.

In de actualiteitsrubrieken van asse tot zaventem en de maand krijgt de lezer een selectie van wat er in de Rand de voorbije maand allemaal is gebeurd.

RandKrant behoudt de zes vertalingen van artikels (samenvattingen) in het Frans, het Duits en het Engels. We werken verder met de vier columnisten die sinds 2008 mijn gedacht schrijven.

De samenwerking met mediabureau Jansen en Janssen en met drukkerij Roularta wordt voortgezet.

Op 1 september wordt de gloednieuwe website www.randkrant.be gelanceerd. De website is een verlengstuk van het gedrukte tijdschrift. Je vindt er de digitale versie, maar ook een heleboel extra informatie en een aantal webrubrieken. Via een zoekfunctie kan je heel gemakkelijk op trefwoorden zoeken en het archief raadplegen.

VII. DOCUMENTATIE- CENTRUM VLAAMSE RAND

De website www.docu.vlaamserand.be is een digitale bibliotheek over de Vlaamse Rand. De website is een initiatief van de cel Coördinatie Vlaamse Rand (Vlaamse administratie). Partners zijn vzw 'de Rand', de Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR), de provincie Vlaams-Brabant en het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum (BRIO). BRIO is een consortium van onderzoeksgroepen van Nederlandstalige universiteiten in Brussel. Het documentatiecentrum telt eind 2012 3 medewerkers (2 voltijdse en 1 halftijdse). Die zijn tewerkgesteld op 3 verschillende locaties, bij respectievelijk de cel Coördinatie Vlaamse Rand, vzw 'de Rand' en BRIO. Daarnaast levert ook de SVR inhoudelijke bijdragen. De partners sturen het centrum aan via een werkgroep.

In 2012 vinden ruim 25.000 bezoekers de weg naar de site. Het corpus breidt dan ook gestaag uit: de databank bevat eind 2012 3.691 titels, waarvan er 2.106 rechtstreeks te downloaden zijn. Het gaat om beleidsdocumenten, wetgeving en wetenschappelijke studies. De site biedt ook cijfers, via het Vlaamse Rand Cijferboek 2012 van de SVR, en via een nieuwe databank. Nieuw daaraan is o.a. dat er gezamenlijke cijferreeksen over de Rand én Brussel in zitten.

Het doelpubliek is heel breed: politici, administraties, journalisten, wetenschappers en andere geïnteresseerden. Die spreekt het centrum aan via het digitale magazine R@ndbrief (6 edities in 2012), en ook via een eerste publieksactiviteit. Op 26 april buigen 170 deelnemers zich in het provinciehuis van Leuven over de internationalisering van de Vlaamse rand rond Brussel. Naar aanleiding van het colloquium verschijnen twee publicaties: *Het internationale karakter van de Vlaamse Rand* van de SVR en *De internationalisering van de Vlaamse rand rond Brussel* van Jan Degadt, Machteld De Metse-naere, Mieke De Vlieger, Rudi Janssens e.a.

VIII. DE SIGNAALFUNCTIE

1. AFSPRAKEN TUSSEN DE OVERHEDEN

Vzw 'de Rand' heeft als een van haar decretale opdrachten het behartigen van de Vlaamse belangen in de Vlaamse Rand. In de samenwerkingsovereenkomst tussen 'de Rand', de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant is in dat verband overeengekomen dat (art 6.) 'de advies- en signaalfunctie vervuld wordt naar de Vlaamse Gemeenschap via de minister bevoegd voor de coördinatie van het beleid in de Vlaamse Rand, en naar de provincie Vlaams-Brabant via de gedeputeerde bevoegd voor het Vlaamse karakter'. Dat betekent concreet dat in politiek gevoelige dossiers 'de Rand' zijn standpunten niet rechtstreeks publiek maakt zonder toestemming van de politieke beleidsverantwoordelijken. Vzw 'de Rand' is immers een organisatie die het beleid van de beide overheden uitvoert. Zij bepaalt geen beleid en is geen drukkinggroep.

De ervaring leert dat de terreinkennis van 'de Rand' door de regering en de deputatie naar waarde wordt geschat en dat er met de 'signalen' van 'de Rand' terdege rekening gehouden wordt.

In de loop van 2012 volgt vzw 'de Rand' het dossier van de hervormingsplannen van minister Bourgeois voor de inburgerings- en integratiesector op de voet. Taalpromotie en taalbeleid worden wel een opdracht voor de nieuwe EVA 'inburgering en integratie'. De rol van vzw 'de Rand' op dat vlak voor de Vlaamse Rand zou echter wel behouden blijven, te regelen via een uitvoeringsbesluit. De hervorming zal operationeel zijn vanaf begin 2014.

Na de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2012 analyseert de raad van bestuur de uitslagen waarbij de vergelijking wordt gemaakt met 2006. Dit brengt 'de Rand' ertoe te spreken over een 'lichte trendbreuk' ten gunste van Nederlandstalige lijsten. Dit wordt als persmededeling verspreid. In RandKrant en andere nationale media wordt deze boodschap door journalist Guido Fonteyn versterkt geïnterpreteerd als 'ontfransing'.

Op vraag van het kabinet van minister Bourgeois, bevoegd voor de Vlaamse Rand, maakt vzw 'de Rand' een conceptnota voor wat een opvolger kan zijn van de grote publieksmanifestatie van BLOSO 'de Gordel'. In 2012 vindt de laatste editie van de Gordel plaats in de traditionele vorm met de vier bekende Gordeltrefpunten. De insteek van 'de Rand' biedt aan de regering een kader om een groot publieksevenement te behouden en te blijven organiseren. De focus kan verbreed worden tot een familiaal, recreatief, toeristisch en sportief gebeuren dat inspeelt op de aantrekkingskracht van de Vlaamse Rand. De nota van vzw 'de Rand' wordt in september 2012 na bespreking in de raad van bestuur bezorgd aan minister Bourgeois.

Bijlage 14 persmededeling van 'de Rand' over de uitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen

2. COÖRDINATIEPLATFORM VSGB

Het coördinatieplatform VSGB is een werkgroep van ambtenaren die maandelijks vergadert onder het voorzitterschap van de gouverneur van Vlaams-Brabant. Het coördinatieplatform is enerzijds samengesteld uit vertegenwoordigers van alle departementen van de Vlaamse Gemeenschap die materies beheren die van belang zijn voor de beleidsnota Vlaamse Rand van de regering en anderzijds uit vertegenwoordigers van de lokale besturen betrokken bij het VSGB, de provincie Vlaams-Brabant en de algemeen directeur van 'de Rand'. Het doel is de beleidsnota van de minister bevoegd voor de Vlaamse Rand op te volgen alsook het flankerend beleid van het VSGB.

De stafmedewerker van 'de Rand' voor het documentatiecentrum woont de vergaderingen van het coördinatieplatform bij. Hetzij spontaan, hetzij op expliciete vraag heeft vzw 'de Rand' een effectieve inbreng.

3. PLATFORM VAN DE GEMEENTEN IN DE VLAAMSE RAND

Op initiatief van de gedeputeerde voor Vlaams karakter is een overlegplatform van gemeenten in de Vlaamse Rand actief. De bedoeling is om op geregelde tijdstippen politieke verantwoordelijken van de gemeentebesturen samen te brengen om van gedachten te wisselen over het beleid inzake Nederlandstalig karakter enerzijds, en de initiatieven voor onthaal en integratie van anderstaligen anderzijds. De deelnemende gemeentebesturen ondertekenden een charter. Daarmee onderschrijven zij de doelstelling om het Nederlandstalige karakter van hun gemeenten te bevorderen.

De algemeen directeur en wanneer dat relevant is medewerkers van vzw 'de Rand' wonen de vergaderingen van het platform bij. Zij geven toelichting bij verschillende taalpromotieacties, zoals de ondersteuning van sportclubs, het Bijt-project, de week van de anderstalige klant, het vertaalwoordenboekje, enz. Mededelingen vanuit 'de Rand' vormen een vast agendapunt van de vergaderingen.

4. CONFERENTIE VAN VLAAMSE MANDATARISSEN

In de Conferentie van Vlaamse mandatarissen zetelen de Vlaamse schepenen, gemeenteraadsleden en OCMW-raadsleden uit de zes faciliteitengemeenten. De Conferentie kan problemen op het terrein signaleren aan de Vlaamse Regering, zodat die daar rekening mee kan houden in haar beleid. Vzw 'de Rand' ondersteunt de Conferentie: haar stafdienst verzorgt het secretariaat en levert op vraag ook inhoudelijke bijdragen. In 2012 komt de Conferentie twee keer samen: op 14 februari en 27 juni op het kabinet van de minister bevoegd voor de Vlaamse Rand Geert Bourgeois.

IX. DIGITALE COMMUNICATIE

We bereiden de start van de nieuwe websites inhoudelijk, technisch, structureel en organisatorisch voor. Samen met de externe partners Zap All People en Ticketmatic worden de fouten eruit gehaald. Op 1 juni lanceren we alle nieuwe websites van onze centra, de centrale website en de vertaalde websites. Ze zien er goed uit, zijn overzichtelijk, goed gestructureerd en gebruiksvriendelijk.

De sites van de centra bevatten alle informatie over het programma, maar ook nieuws over de centra, verenigingen, de desbetreffende gemeente en alle noodzakelijke praktische info. Je kunt een selectie van het programma raadplegen in het Frans, het Duits en het Engels. Voortaan is het mogelijk om online tickets te bestellen.

We passen de nieuwsbrieven aan en maken ze aantrekkelijker. Het nieuwe systeem laat ook toe om een betere wisselwerking te hebben met de websites.

De cel publicaties stelt, samen met de centrumverantwoordelijken, de timing van de seizoensinput op, maakt hiervoor een draaiboek en stelt richtlijnen op. De webmaster zorgt, samen met de IT-medewerker en de onthaalmedewerkers, dat het programma van het nieuwe seizoen tijdig, correct en goed gepresenteerd op de websites van de centra wordt geplaatst. Een selectie van het programma komt op de anderstalige sites.

Op de sites van de gemeenschapscentra kan je ook de gemeenschapskranten raadplegen. Voor de gemeenteraadsverkiezingen doen we een extra inspanning om de artikels over de verkiezingen uit de gemeenschapskranten integraal te vertalen in het Frans, Duits en Engels en ze op de websites te plaatsen.

De centrale site van 'de Rand' geeft informatie en nieuws over onze projecten in verband met taalpromotie, de gemeenschapscentra, het documentatiecentrum en de publicaties.

De Franstalige, Duitstalige en Engelstalige websites nodigen anderstalige bezoekers uit om kennis te maken met onze activiteiten en centra. Zij leggen de nadruk op alles wat voor anderstaligen interessant kan zijn.

Organisatorisch werken we voor de websites voortaan met een webmaster, een sitebeheerder voor elke aparte site (centra, centraal, anderstaligen, RandKrant) en medewerkers die inhoud aanleveren. Op sitebeheerdersvergaderingen wordt van gedachten gewisseld over onze websites, werkwijzen, probleempjes en evolutie. De webmaster behoudt het totaaloverzicht en zorgt voor de dagelijkse opvolging op inhoudelijk en vormelijk vlak, werkt de nodige richtlijnen en handleidingen uit en zorgt voor interne opleidingen. Samen met de IT-medewerker en de externe partners bekijkt de webmaster de structuur en de navigatie van onze websites om ze modern, aantrekkelijk en gebruiksvriendelijk te houden. Er worden verdere stappen gezet in het gebruik van de sociale media.

Op 1 september lanceren we de gloednieuwe en aparte website www.randkrant.be (voordien kon je RandKrant raadplegen via de website van 'de Rand'). De nieuwe website is een verlengstuk van het gedrukte tijdschrift. Je vindt er de digitale versie, maar ook een heleboel extra informatie en een aantal webrubrieken. Via een zoekfunctie kan je heel gemakkelijk op trefwoorden zoeken en ons archief raadplegen.

X. PROJECTEN VAN DE MINISTER VAN CULTUUR

1. BIBLIOTHEKEN IN DE FACILITEITENGEMEENTEN

Het decreet lokaal cultuurbeleid (zoals het gewijzigd werd in 2007) maakte het mogelijk dat gemeenten in de Rand die nog niet over een decretaal erkende bibliotheek beschikken, via de cultuurraad ondersteuning kunnen vragen voor een privaatrechtelijk bibliotheekinitiatief. In de zes faciliteitengemeenten hebben alleen de bibliotheken van Wommel en Sint-Genesius-Rode een decretale erkenning.

De cultuurraden van Kraainem en Drogenbos maken van de mogelijkheid gebruik. In Kraainem kan zo de bibliotheek van de cultuurraad geprofessionaliseerd worden.

In Drogenbos heeft de vzw 'lectuurvoorziening Drogenbos' (waaraan 'de Rand' deelneemt) een overeenkomst gesloten met de gemeente Beersel. De bibliobus van Beersel komt driemaal per week naar Drogenbos (op drie verschillende haltes) voor in totaal 4 uur per week. De bibliobuswerking is operationeel sinds 1 juli 2008. Vooral de Nederlandstalige basisschool maakt gretig gebruik van de voorziening. De cijfers van de uitleningen zijn bevredigend (ruim 5.500 uitleningen op jaarbasis in 2012; dat zijn er 1.000 meer dan het jaar voordien), vooral dankzij de goede samenwerking met de school.

Vanaf 2014 is een nieuw decreet lokaal cultuurbeleid van kracht. Hierin is de mogelijkheid van privaatrechtelijke bibliotheken niet meer opgenomen. De bestaande bibliotheekwerkingen in Kraainem en Drogenbos zullen wel verder ondersteund worden, via 'de Rand', die hier toe de nodige middelen zal krijgen van de bevoegde minister Schauvliege.

2. HET MUSEUM FELIX DE BOECK IN DROGENBOS

Op vraag van de Vlaamse Gemeenschap participeert vzw 'de Rand' in de beheersstructuur van het Museum Felix De Boeck in Drogenbos, dat zich naar buiten uit FeliXart Museum noemt. De andere partners zijn de provincie Vlaams-Brabant en de gemeente Drogenbos. De toelage die de Vlaamse Gemeenschap aan het museum geeft, wordt dan ook via 'de Rand' doorgestort.

De vzw Museum Felix De Boeck werd opgericht op 14 maart 2003 en heeft ondertussen een regionale erkenning gekregen.

Voor 'de Rand' zetelen de volgende personen: Luc Deconinck, Eddy Frans en Hilde Van Sumere (die ook alle drie in de raad van bestuur zitten) en Jan De Craen, Luc Vanackere en Guido Vereecke. Luc Deconinck is voorzitter van het museum. FeliXart wordt bezielend geleid door artistiek directeur Sergio Servellon.

Het museum bouwt in 2012 voort op drie (ART)pijlers en profileert zich onder de naam FeliXart

- Aspecten uit het werk en leven van Felix De Boeck: permanente tentoonstelling, met wisselende interpretaties en vormgeving
- Reflecties: tijdelijke tentoonstellingen die reflecteren over het werk van Felix
- Talenten: plaats voor talent en engagement, projecten waarmee het museum zijn maatschappelijke betrokkenheid zichtbaar wil maken.

De meest spraakmakende tentoonstellingen in 2012 (binnen het platform reflecties) zijn Grenoble 1927 en Jan Yoors. Vooral met de eerste expo wordt het museum duidelijk op de nationale museumkaart gezet, getuige waarvan de talrijke persreacties en de grote publieke belangstelling. Telkens wordt een relevante link gelegd met werk van Felix De Boeck. Door de sluiting (wegens renovatie) van het KMSK van Antwerpen vindt een collectie uit het interbellum een voorlopige thuis in FeliXart, een bevestiging van het profiel dat FeliXart wil ontwikkelen inzake moderne kunst uit de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw.

De uitbouw, ook op toeristisch vlak, van de Felixsite, is in het regeerakkoord opgenomen als een van de te realiseren strategische projecten voor de Vlaamse Rand. Dit uit zich in een structurele financiering vanuit de budgetten Vlaamse Rand van de Vlaamse Regering.

Eind 2012 wordt volop gewerkt aan de voorbereiding van het tweede spoor rond erfgoed en milieu, waarvoor een bijkomende module zou moeten worden gebouwd. De Vlaamse overheid en de provincie Vlaams-Brabant hebben hiervoor al middelen toegezegd. Bouwheer zou de gemeente Drogenbos moeten zijn, die ook instaat voor de restauratie van de hoeve.

XI. DE NETWERKEN

Waar dat zinvol is, probeert vzw 'de Rand' maximaal deel uit te maken van de netwerken in of contacten te onderhouden met de actoren die van belang zijn voor de Vlaamse Rand.

Een van de belangrijkste is het samenwerkingsverband Vlabra'ccent tussen alle erkende culturele en gemeenschapscentra van Vlaams-Brabant. In de algemene vergadering zetelen namens 'de Rand': Eddy Frans als algemeen directeur en Ivo Claesen en Roger Hemeleers als bestuurders. Vzw 'de Rand' is in de raad van bestuur en de kerngroep vertegenwoordigd door Eddy Frans. Sinds november 2009 is Eddy Frans voorzitter van de stuurgroep van Vlabra'ccent. De verschillende (sub)regio's van Vlabra'ccent worden zeer actief door de betrokken centrumverantwoordelijken gevolgd. Zo maakt de Zandloper deel uit van de regio Noordrand; de Kam, de Lijsterbes en de Bosuil horen bij de regio Druivenstreek en de Moelie, de Muse en de Boesdaalhoeve bij de regio Pajottenland. De regio's stemmen promotie en aanbod op elkaar af.

Met betrekking tot de promotie van de taallessen Nederlands in de regio werkt 'de Rand' actief samen met het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant. In 2006 is vzw 'de Rand' lid geworden van de algemene vergadering van het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant. De stafmedewerker onthaal en integratie is voor het luik 'taalpromotie' ook lid van het Huis van het Nederlands Brussel. Met de Huizen wordt actief overleg gepleegd voor wat taalpromotie betreft. Er is ook geregeld samenspraak met het Taaluniecentrum NVT en met het Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO). Vzw 'de Rand' zetelt ook in de algemene vergadering van het consortium volwassenenonderwijs In (vroeger: Groene Rand).

De algemeen directeur van 'de Rand' is ook als zakelijk directeur betrokken bij de werking van het Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant.

Bij de regionale volkshogeschool Arch'educ is de adjunct-algemeendirecteur en hoofd gemeenschapscentra bestuurder.

De voorzitter en de algemeen directeur onderhouden geregeld contacten met actoren zoals Vlabinvest en met autoriteiten op het vlak van ruimtelijke ordening zoals de Vlaamse Landmaatschappij.

Geregeld worden directie en medewerkers van 'de Rand' gevraagd om een toelichting te komen geven over vooral de taalpromotieprojecten bij gemeentebesturen, RESOC, vakbonden, het PRIC Vlaams-Brabant, integratiediensten, lokale overlegplatformen onderwijs, Kind en Gezin afdeling Vlaams-Brabant (overleg met verantwoordelijken consultatiebureaus). Er worden projecten opgezet met Taaluniecentrum NVT, Agentschap Natuur en Bos, de Brusselse Raad voor het Leefmilieu (BRAL), enz.

XII. 'DE RAND' EN ZIJN MENSEN

Vzw 'de Rand' en haar mensen vormen een dynamisch team met de missie het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse rand rond Brussel te ondersteunen en te bevorderen; een team dat gedreven is om gemeenschapswerking een plaats te geven; een team dat nieuwe collega's spontaan verwelkomt; een team dat elke dag opnieuw de uitdaging van de veranderingen aangaat.

In 2012 zijn er heel wat uitdagingen wat betreft personeelsbeleid. Er komen nieuwe collega's bij en een aantal collega's nemen nieuwe functies in de organisatie op. Een aantal ervaren medewerkers zoeken na jaren trouwe dienst andere horizons op. Er worden bijgevolg selecties georganiseerd voor directiemedewerker, redactiemedewerker, medewerker infrastructuur, onthaalmedewerker, poetsmedewerker, projectmedewerker, theatertechnicus en adjunct-algemeendirecteur/hoofd gemeenschapscentra. We zoeken zowel voor vervangingen als voor nieuwe functies (al dan niet tijdelijk) kandidaten. Studenten en werkstudenten onder leercontract kunnen bij 'de Rand' ervaring opdoen. De nieuwelingen kunnen rekenen op hun rechtstreekse hiërarchie, hun respectievelijke peters en meters en de andere collega's om alle aspecten van de organisatie te leren kennen.

De voortdurende aandacht voor het humanresourcesbeleid en de wijzigingen in het personeelsbestand brengt ons ertoe een aangepast organigram te maken. De directiefunctie 'hoofd gemeenschapscentra' is vervangen door een adjunct-algemeendirecteur/hoofd gemeenschapscentra. De functie krijgt naast de verantwoordelijkheden van management- en personeelsondersteuning bijkomende interne, algemeen inhoudelijke en zakelijke verantwoordelijkheden toegewezen om de rechterhand van de algemeen directeur te worden.

Met het 15-jarige bestaan van 'de Rand' in het achterhoofd, organiseren we een onvergetelijke personeelsdag. Teamgeest en vlotte samenwerking spelen een belangrijke rol tijdens de rondrit en het beantwoorden van de opdrachten in het zonnige Hageland.

Samen volgen de werknemers in 2012 1.139 uren vorming en opleiding. Tijdens zijn loopbaan kan elke medewerker bijkomende opleidingen volgen. Ze kunnen gezamenlijk georganiseerd worden of door elke medewerker individueel aangevraagd worden, rekening houdend met de functie, de verantwoordelijkheden en de taken van de betrokken medewerker.

Vzw 'de Rand' kan ook rekenen op enthousiaste vrijwilligers die in de centra verschillende taken opnemen. Ook alle bestuursleden en leden van de verschillende werkgroepen, commissies en raden zetten zich samen belangeloos in voor het gemeenschapsleven in hun gemeente.

Bijlage 15 organigram d.d. december 2012

Bijlage 16 raad van bestuur en algemene vergadering

Bijlage 17 personeelsbestand d.d. december 2012

Bijlage 18 programmeringscommissies

XIII. INFRASTRUCTUUR

Wat de gemeenschapscentra van 'de Rand' betreft, is overeengekomen dat de Vlaamse Gemeenschap het eigenaarsonderhoud draagt en de vzw het huurdersonderhoud. In 2012 is er 191.000 euro vastgelegd in de begroting van 'de Rand' voor eigenaarsonderhoud. Wat het eigen investeringsbeleid betreft, blijft 'de Rand' in 2012 oog hebben voor het verbeteren van de structurele veiligheidsvoorzieningen in de gebouwen, het vernieuwen van informaticamateriaal en het optimaliseren van het werken met hard- en software, het vernieuwen van podiumtechnisch materiaal en meubilair voor vergaderzalen en kantoren. We geven aan ons extern agentschap voor Preventie de opdracht ons te begeleiden voor de implementatie van het interventie- en evacuatie dossier. Omwille van andere prioriteiten is de implementatie pas voor 2013.

Vanaf 2012 neemt 'de Rand' de verantwoordelijkheid op zich om het eigenaarsonderhoud in eigen beheer te realiseren. Er is een akkoord om het bij de DAR uitgetrokken budget op te nemen in de begroting van 'de Rand'.

Voorbeelden van markante verwezenlijkingen in de centra (eigen investeringsplan) van 'de Rand' zijn:

- uitbreiden van de centrale voorraad podiumlichten (voor alle centra) met bewegend licht en centrale aankoop van lichtstructuren en bijhorende ophangsystemen
- uitvoeren van het jaarlijkse vervangingsplan voor pc's
- aankoop van plooitafels voor de Bosuil
- aankoop van podiumlichten voor de Zandloper, de Bosuil en de Moelie, om verouderd materiaal te vervangen
- uitrusten van vergaderzalen met een vaste audiovisuele installatie in de Lijsterbes en de Bosuil
- aankoop van schrob- en zuigmachine voor de Zandloper
- digitalisering van de centrale geluidsinstallatie (aankoop van geluidstafel, stagebox en 8 monitoren)
- aankoop van een nieuwe dienstwagen voor de Boesdaalhoeve
- aankoop van een tweedehandsbestelwagen voor de eigen klusman
- algemene geluidsuitrusting in Zandloper, Bosuil, Kam en Lijsterbes
- herinrichting van het onthaal in de Zandloper
- plaatsen van een airco in het bureau van de centrumverantwoordelijke van de Kam
- plaatsen van een nieuwe, grotere waterverzachter in de Lijsterbes
- vervangen van een warmwaterboiler in de stookplaats van de Boesdaalhoeve
- plaatsen van een industriële vaatwasmachine in de Moelie
- plaatsen van een technische verdieping in een podiumberging van de Moelie
- vastleggen van aanpassing aan de toog in de graanzolder van de Boesdaalhoeve (uitvoering: 2013)
- opfrissen van loges van de Zandloper, cafetaria en toiletruimtes van de Lijsterbes

Vzw 'de Rand' werkt met drie belangrijke onderhoudscontracten:

- het contract voor het groenonderhoud in de centra bij vzw Rodea. Deze vzw stelt personen met een handicap tewerk.
- het onderhoudscontract van gebouwtechnische installaties (preventief en curatief, met 24 uur per dag dienstverlening) en het uitvoeren van klussen bij Thermic Engineering International nv
- het onderhoudscontract voor het nieuwe ticketsysteem van TicketMatic

Via het FoCi-fonds werden in 2011 de nodige kredieten vastgelegd voor de complete renovatie van alle toilet-ruimtes in de Zandloper. De nieuwe medewerker infrastructuur maakt in 2012 het lastenboek op en doet de aanbesteding van de werken. Er is een aannemer gekozen en de uitvoering van de werken start in 2013. Er zijn via het FoCi ook kredieten vastgelegd en er is een aanbesteding gedaan door AFM voor het plaatsen van een telescopische publiekstribune in de Boesdaalhoeve (uitvoering in 2013).

In samenspraak met het FoCi stellen we een aan de noden aangepast toekomstplan voor dat jaarlijks twee belangrijke dossiers vermeldt (elk met een waarde van meer dan 100.000 euro), in functie van de prioriteiten in onze centra. We leggen de lijst aan de raad van bestuur voor.

Vzw 'de Rand' neemt de volgende zaken voor haar rekening via het budget voor eigenaarsonderhoud (budget: 191.000 euro):

- een sterkteberekening voor bijkomende ondersteuning van de overhang van de balletzaal in de Boesdaalhoeve
- renoveren en aanpassen van de lift in de foyer van de Boesdaalhoeve (de werken worden uitzonderlijk nog betaald via de kredieten voor toegankelijkheid die in 2010 toegekend werden door het kabinet van minister Bourgeois)
- uitvoeren van een audit van de volledige HVAC-installatie van de Boesdaalhoeve en formuleren van verbeteringen voor het functioneren van de installatie
- opstellen van een lastenboek voor het aanpassen van de ventilatiekokers in de grote schuur en het vervangen van de automatische regeling van de HVAC-installatie in de Boesdaalhoeve. Er komt een beheerssysteem zodat de medewerkers van de Boesdaalhoeve de verwarmingsconsignes via aangepaste software zelf kunnen instellen. De werken worden in 2012 aanbesteed en in 2013 uitgevoerd.
- bestratings- en rioleringswerken aan de losplaats van de Bosuil
- bouwen van een toilet voor mindervaliden in de foyer van de Kam
- plaatsen van een automatische blusinstallatie in de dampkap van de keuken van de Kam, conform de vraag van de brandweer
- diverse kleinere, dringende infrastructuurherstellingen in de diverse gebouwen (bv. waterinsijpeling)
- renoveren van de tribune van de Lijsterbes (motoren en zetelbekleding)
- plaatsen van een elektrische rolpoort aan de ingang van de parking van de Moelie
- vervangen van defecte noodverlichtingsarmaturen in de Zandloper
- plaatsen van een glazen deur in de cafetaria van de Zandloper

De levering van gas en elektriciteit gebeurt via het overkoepelende contract van de Vlaamse overheid.

In Sint-Genesius-Rode wordt het station verbouwd tot jeugdhuis voor vzw Animoro. Dit gebeurt met kredieten die door het kabinet van minister Bourgeois toegekend worden.

Op het vlak van telecommunicatie en ICT wordt een nieuw ticketsysteem aangekocht bij de firma TicketMatic. In elk centrum wordt voor de werking van dit nieuwe ticketsysteem een wiftoegangspunt geplaatst.

Om te beantwoorden aan de nieuwe wetgeving op geluidsoverlast kopen en plaatsen we in elk centrum een systeem voor permanente geluidsmetingen.

De cel techniek, preventie en infrastructuur wordt in 2012 uitgebreid met een infrastructuurmedewerker om alle dossiers 'eigenaarsonderhoud' te behandelen, en met een polyvalente klusman.

XIV. FINANCIËEL VERSLAG

1. EEN TRANSPARANT EN VOORUIT-ZIEND FINANCIËEL BELEID

De cel financiën van vzw 'de Rand' bestaat uit een hoofd financiën en een boekhoudster. De cel is verantwoordelijk voor de coördinatie en de opmaak van de jaarlijkse begroting en het voeren van de algemene en analytische boekhouding. De dienst verwerkt bijgevolg alle boekhoudkundige documenten van de vereniging en waakt over het correct toepassen van de boekhoudwetgeving in het algemeen en de vzw-wetgeving in het bijzonder.

De boekhoudsoftware biedt mogelijkheden waarvan de organisatie graag gebruik maakt:

- investeringen en afschrijvingstabellen worden volledig geautomatiseerd bijgehouden.
- de klanten- en leveranciersadministratie kunnen op een adequate manier worden opgevolgd.
- betalingsopdrachten worden automatisch vanuit de boekhouding gegeven zodat eventuele fouten vermeden worden.
- de opbrengsten en kosten worden op een doorgedreven analytische manier verwerkt. Hierdoor wordt de boekhouding veel transparanter voor de budgetbeheerder, de directie en de raad van bestuur.

Jaarlijks wordt in september een begroting opgesteld voor het komende boekjaar, dat loopt van januari tot en met december. Uitgaande van wat er in totaliteit aan subsidies verwacht wordt en wat min of meer zekere inkomsten zijn (zoals de concessievergoedingen voor de cafetaria's en de financiële opbrengsten), wordt er een verschil gemaakt tussen de opbrengsten en de vaste kosten (zoals bezoldigingen, taksen, afschrijvingskosten, telecommunicatie, energie enz.).

Het resterende bedrag vormt de basis voor de verdeling van de budgetten over de centra en de stafmedewerkers. Via dit budget kan elke centrumverantwoordelijke en elke stafmedewerker zijn projecten financieren en eventueel extra inkomsten verwerven die hij opnieuw kan investeren in eigen projecten van hetzelfde boekjaar. Daarom draagt ieder de verantwoordelijkheid voor zijn eigen budget. Bij de toewijzing van de verschillende verantwoordelijkheden voor (deel)budgetten is rekening gehouden met de impact die een medewerker heeft op bepaalde kosten of opbrengsten. Je kan uiteraard maar de verantwoordelijkheid dragen over uitgaven waarover je ook zelf kan beslissen.

Elk jaar, in de maand juni, keurt de raad van bestuur een begrotingsaanpassing goed op basis van de resultaten van de eerste jaarhelft.

Via de samenwerkingsovereenkomst afgesloten tussen de Vlaamse overheid, de provincie Vlaams-Brabant en vzw 'de Rand' is 'de Rand' gehouden aan een aantal verplichtingen inzake het aanleggen van voorzieningen. Zo moet de vzw zelf instaan voor de vergrijzingskost van het personeel. Door het toepassen van jaarlijkse baremieke loonsverhogingen op basis van anciënniteit, ontstaan er stijgende loonkosten naarmate het personeel ouder wordt en langer in dienst is van de organisatie. Om de pieken in de kosten (los van de indexatiekosten) op te vangen, is een equilibratiefonds aangelegd waaruit (na beslissing van de raad van bestuur) vanaf 2010 geput wordt om de anciënniteitsverhogingen in de personeelskosten (deels) te betalen.

Een andere verplichting voor de vzw is het aanleggen van een fonds voor sociaal passief. Als de vzw ontbonden zou worden, moet de ze grotendeels in staat zijn de personeelsleden via haar eigen middelen uit te betalen. Aangezien dit een reservevorming betreft, kan dit fonds slechts aangevuld worden, hetzij met het resultaat van het boekjaar inden dit voldoende positief is, hetzij geheel of gedeeltelijk uit de overgedragen resultaten. Het fonds wordt aangevuld op basis van geactualiseerde personeelsgegevens.

Vzw 'de Rand' sluit haar boekjaar af met een verlies, zodat het fonds wordt aangevuld uit het overgedragen resultaat.

Maandelijks wordt door het hoofd financiën een budgetcontrole uitgevoerd waarbij het opvolgen van de begroting alsook de correctheid van de boekingen gecontroleerd worden. Elke budgetverantwoordelijke kan maandelijks over zijn resultaten beschikken. Per drie maanden worden de resultaten, samen met een analyse, ook voorgelegd aan de raad van bestuur.

Jaarlijks, in de loop van de maand februari of maart volgend op het betreffende boekjaar, wordt een financiële audit uitgevoerd door het revisorenkantoor RSM. De commissaris controleert de volledige jaarrekening. Het commissarisverslag samen met de jaarrekening wordt steeds in de maand maart aan de algemene vergadering voorgelegd. Ook het Rekenhof controleert de rekeningen. De controle over de rekeningen 2010 en 2011 die het Rekenhof respectievelijk in februari en in mei 2012 uitvoerde gaf geen aanleiding tot opmerkingen.

In 2012 werd, na een voorafgaande studie van de behoeften van de vereniging, geïnvesteerd in een ticket-systeem en een nieuwe website.

2. SUBSIDIES TOEGEKEND IN 2012

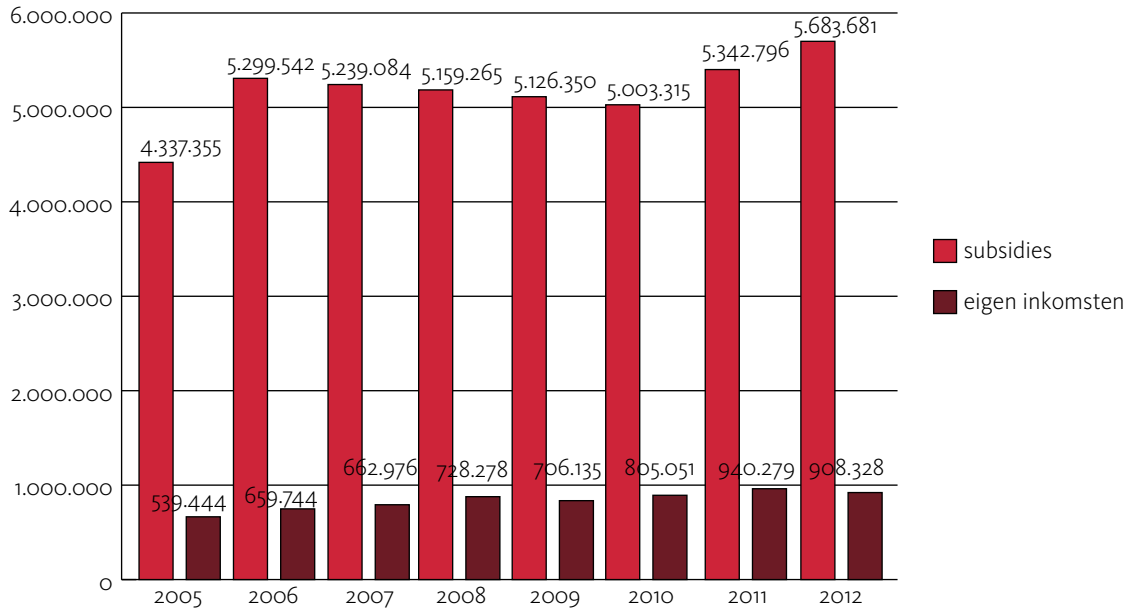
structurele werkingsubsidies		
Vlaamse Gemeenschap		
nominatieve subsidie	DAR	4.712.000
Felix De Boeckmuseum	Erfgoed	96.000
provincie Vlaams-Brabant		
nominatieve subsidie	provincie Vlaams-Brabant	697.200
	Totaal	5.505.200

3. BALANS EN RESULTATENREKENING

Balans 31 december 2011			
Activa		Passiva	
Vaste activa	1.529.718	Eigen vermogen en voorzieningen	2.872.109
Vlottende activa	2.676.575	Vreemd vermogen	1.334.183
Totaal actief	4.206.293	Totaal passief	4.206.293

Resultatenrekening 2011			
Opbrengsten		Kosten	
Bedrijfsopbrengsten (70)	602.084	Diensten en diverse goederen (61)	3.233.533
Lidgeld, schenkingen, legaten, subsidies (73)	5.920.954	Bezoldigingen en sociale lasten (62)	3.155.095
Andere bedrijfsopbrengsten (74)	132.218	Afschrijvingen en voorzieningen (63)	342.067
Financiële opbrengsten (75)	50.573	Andere bedrijfskosten (64)	30.656
Uitzonderlijke opbrengsten (76)	1.520	Financiële kosten (65)	6.561
		Uitzonderlijke kosten (66)	1.416
Totaal opbrengsten	6.707.348	Totaal kosten	6.769.329
VERLIES			61.981

4. EVOLUTIE VAN SUBSIDIES EN EIGEN INKOMSTEN (2005-2012)

De ontvangen subsidies zijn in 2012 340.000 euro meer dan in 2011.

De werkingstoelage van de Vlaamse overheid bedroeg in 2012 4.712.000 euro tegenover 4.376.000 euro in 2011.

Extra middelen werden ons toegekend:

- voor de aanwerving van een infrastructuurmedewerker
- voor het eigenaarsonderhoud waarvan het beheer vanaf 2012 onder de verantwoordelijkheid van 'de Rand' valt.
- de werkingstoelage van de provincie bedroeg respectievelijk 697.200 euro (in 2012) en 690.300 euro (in 2011).

Bijlagen

BIJLAGE 1.	DE GEMEENSCHAPSCENTRA
BIJLAGE 2.	EIGEN PODIUMPROGRAMMERING EN PROGRAMMERING IN SAMENWERKING
BIJLAGE 3.	BEZOEKERS
BIJLAGE 4.	AANBOD VOOR SCHOLEN: SCHOOLVOORSTELLINGEN & WORKSHOPS
BIJLAGE 5.	ZAALVERHUUR
BIJLAGE 6.	FINANCIËLE OPBRENGSTEN CENTRA
BIJLAGE 7.	SUBSIDIES VLAAMSE OVERHEID VOOR JEUGDVERENIGINGEN
BIJLAGE 8.	SUBSIDIES AAN SPORTRADEN
BIJLAGE 9.	DE GEMEENSCHAPSKRANTEN
BIJLAGE 10.	REDACTIES GEMEENSCHAPSKRANTEN
BIJLAGE 11.	BIJT IN JE VRIJE TIJD
BIJLAGE 12.	BEZOEKEN WWW.TAALBLAD.BE
BIJLAGE 13.	WERKGROEP TAAL
BIJLAGE 14.	PERSMEDEDELING
BIJLAGE 15.	ORGANIGRAM
BIJLAGE 16.	RAAD VAN BESTUUR EN ALGEMENE VERGADERING
BIJLAGE 17.	PERSONEELSBESTAND DD. DECEMBER 2012
BIJLAGE 18.	PROGRAMMERINGSCOMMISSIES

BIJLAGE 1: DE GEMEENSCHAPSCENTRA

de Boesdaalhoeve

Hoevestraat 67

1640 Sint-Genesius-Rode

tel. 02 381 14 51

fax 02 381 11 34

e-mail info@deboesdaalhoeve.be

de Bosuil

Witherendreef 1

3090 Jezus-Eik

tel. 02 657 31 79

fax 02 657 34 75

e-mail info@debosuil.be

de Kam

Beekstraat 172

1970 Wezembeek-Oppem

tel. 02 731 43 31

fax 02 731 29 33

e-mail info@dekam.be

de Lijsterbes

Lijsterbessenbomenlaan 6

1950 Kraainem

tel. 02 721 28 06

fax 02 725 92 11

e-mail info@delijsterbes.be

de Moelie

Sint-Sebastiaanstraat 14

1630 Linkebeek

tel. 02 380 77 51

fax 02 380 40 10

e-mail info@demoelie.be

de Muse

Kuikenstraat 4

1620 Drogenbos

tel. 02 333 05 70

fax 02 333 05 79

e-mail info@demuse.be

de Zandloper

Kaasmarkt 75

1780 Wemmel

tel. 02 460 73 24

fax 02 460 55 37

e-mail info@dezandloper.be

BIJLAGE 2: EIGEN PODIUMPROGRAMMERING / PROGRAMMERING IN SAMENWERKING (S)

DE BOESDAALHOEVE				deelname	
15	jan	muziek	Academie Orfeus - Aperitiefconcert	175	
19	jan	muziek	Tommigun - graanzolderconcert	41	
27	jan	quiz	Tiende Boesdaalquiz	108	
10	feb	film	Chicken Run (2x)	85	
16	feb	muziek	The Fortunate Few - graanzolderconcert	31	
22	feb	film	Komaneko	38	
3	maa	theater	t Arsenal - Norway today	168	
8	maa	vorming	Alain Coninx - Coninx' smaak	18	
15	maa	muziek	Few Bits - graanzolderconcert	19	
25	maa	familie	Sprookjes en zo - Het rode visje (2x)	112	
30	maa	muziek	Hannelore Bedert - Uitgewist	147	
19	apr	theater	Gunter Lamoot - Rauwe kloten	67	
21	apr	theater	De proefkonijnen - De Koepoort 15	143	
29	apr	muziek	Lili en haar familie - De Huisjesslakken	106	
10	mei	muziek	Love like Birds - graanzolderconcert	34	
11	mei	muziek	Ronny Mosuse - tapijtconcert	101	
9	jun	film	Noordzee, Texas	5	
7	jul	evenement	Rode zingt 2012 - 11 juliviering	200	S*
11	aug	evenement	Folkin'Ro	1.400	S*
tot 2	sep	evenement	Gordelkampeerweekend	90	S
5	sep	evenement	Ezelsoor - boekenkaftdag	408	S
30	sep	muziek	Muziekkriebels voor peuters (3x)	26	
11	okt	muziek	Stan Van Samang - Simply Live 2	164	
20	okt	muziek	Festival van Vlaanderen - I Solisti del Vento	119	
21	okt	familie	Theater Picalili - Oogappel (2x)	211	
24	okt	theater	Gili en Igor - Gili drijft uit!	175	
29	okt	vorming	Workshop animatie film en kortfilm	16	
31	okt	familie	De Waancel - Erwin Blik	71	
4	nov	muziek	Lili en haar familie - De Huisjesslakken	175	S*
8	nov	theater	Steph Goossens - Opgejaagd en wild	166	
16	nov	muziek	Salim Seghers en Ronny Marino - seniorenmiddag	69	S
24	nov	familie	Het Kinderuur - Sinterklaasvoorstelling (5x)	842	S
1	dec	vorming	Workshop fotografie	4	
1	dec	evenement	Zennetoer	200	S
12	dec	film	De kleine ijsbeer	44	
13	dec	muziek	Gert Bettens - tapijtconcert	63	
22	dec	evenement	Kersthappening	400	S*
			totaal	6.241	

* staat voor een geschat aantal deelnemers

DE BOSUIL				deelname	
14	jan	evenement	Prochefiest	130	S*
27	jan	muziek	Bram Weijters - Puur songs	80	S
29	jan	familie	Theater Picalili - Oogappel	120	
2	feb	muziek	Willem Vermandere - Moederziel allene	120	
4	feb	humor	Gino Sancti '13 jaar - Best of'	106	
10	feb	muziek	Pascale Deweze en Rue Royale - Puur songs	24	
29	feb	muziek	Brussels Jazz Orchestra & Kenny Werner	245	S
2	maa	humor	Alex Agnew - Interesting times	334	
11	maa	familie	De Leesbeesten - de Reuzenkrocodil	132	S
12	maa	lezing	Literaire ontmoeting met Jan Leyers	95	S
16	maa	theater	Warre Borgmans & Dimitri Leue - Het Lortchersyndroom	334	
20	maa	lezing	Speaker's Corner met Frank Deboosere	105	S*
7	apr	familie	Paaseierenzoektocht	160	S
13	apr	film	Drive-In Filmfestival	33	S
14	apr	film	Drive-In Filmfestival	30	S
15	apr	film	Drive-In Filmfestival	27	S
28	apr	muziek	Lenteconcert met lanka Fleeackers	123	S
29	apr	theater	Marleen Merckx & Bert Cosemans - Frankie & Johnny	75	
13	mei	familie	Lejo - Achter U	150	
23	mei	lezing	Week van de opvoeding	15	S
24	mei	film	Pulsar	10	S
9	sept	evenement	Straffe Toeren	198	
27	sept	muziek	Jazz Hoeilaart - Wilfried Van den Brande	119	S

28	sept	muziek	Jazz Hoeilaart - Frank Vaganée	162	S
29	sept	muziek	Jazz Hoeilaart - Jeff Ballard & Lionel Loueke	179	S
5	okt	lezing	Dirk Draulans - Dirk doet Darwin	80	
12	okt	evenement	Uitreiking Uil-Awards scholen	320	S
12	okt	evenement	Crimiwandeling	30	S
14	okt	evenement	Publieksevenement Week van het Bos	45	S
26	okt	muziek	Leki voor Afrika	350	S*
8	nov	film	De Ijse: van bron tot monding	75	
8	nov	film	Holebifilmfestival - Sister my sister	15	S
9	nov	film	Holebifilmfestival - Weekend	23	S
16	nov	muziek	Free Souffriau - Gewoon Free	149	
22	nov	lezing	Literaire ontmoeting met Koen Peeters	70	S
23	nov	muziek	Hannelore Bedert - Puur songs	61	
25	nov	familie	Irene Laros - Geluk zit in een klein hoekje	89	
1	dec	familie	Theater Uitgezonderd - De nieuwe kleren van de Sint	303	S
6	dec	muziek	Wendy Van Wanten - Intiem	67	S
22	dec	muziek	Kerstconcert met KF Zoniëngalm	335	S
			totaal	5.118	

* staat voor een geschat aantal deelnemers

DE KAM				deelname	
4	jan	film	De Smurfen	89	
19	jan	film	We need to talk about Kevin	58	
20	jan	muziek	Viktor Lazlo - My name is Billie Holiday	161	
28	jan	muziek	Kamklub	100	S*
11	feb	familie	Figurentheater Vlinders & C° - Oetsie Poetsie	84	
16	feb	film	Hasta la Vista	97	
17	feb	humor	Wurre Wurre - Broekvent	56	
22	feb	film	The Adventures of Tintin: The Secret of the Unicorn	129	
3	maa	muziek	Kamklub	75	S*
15	maa	film	Les neiges du Kilimanjaro	43	
22	maa	theater	Hans Ligtfoot en Sandrine André - Het opvoeden van Rita	124	
30	maa	muziek	Wigbert - Straffe Gasten Club	89	
3	apr	film	De Gelaarsde Kat	57	
19	apr	film	Tot Altijd	80	
27	apr	muziek	Kamklub	90	S*
4	mei	muziek	I Quattro Lirici - Onvergetelijke melodieën	153	S
5	mei	muziek	Finale Tripelrock	134	S
	mei	evenement	Europees Feest - partnerland Griekenland	180	S*
12	mei	muziek	Derek & The triple D's - Bob Dylan Bootleg Tour	83	
2	jun	muziek	Kamklub	100	S*
23	jun	muziek	Kamklub	150	S*
5	jul	evenement	Academische zitting Vlaamse Week	140	S*
16	mei	film	A Separation	68	
20	sep	muziek	Openingsavond Herfstfeesten - The London Quartet	185	S
27	sep	film	The best exotic Marigold Hotel	95	
4	okt	muziek	Lisa del Bo - seniorenmiddag	118	
6	okt	muziek	Kamklub	125	S*
11	okt	klassiek	Festival van Vlaanderen - Frederik Croene	58	
18	okt	film	Monsieur Lazhar	65	
19	okt	lezing	Stijn Meuris - Stijn en de sterren	150	
26	okt	muziek	Lais en Maandacht - Songs we embrace	157	
30	okt	film	Brave	42	
31	okt	film	Marley	29	
10	nov	familie	De Maan - Peter en de Wolf	162	
13	nov	humor	Philippe De Maertelaere	117	
15	nov	film	The Angels' Share	49	
16	nov	muziek	Kamklub	90	S*
17	nov	muziek	The Holmes Brothers	175	
5	dec	muziek	Kamklub	40	S*
14	dec	muziek	Kamklub	60	S*
15	dec	muziek	Raymond van het Groenewoud - Memoires van een balmuzikant	153	
20	dec	film	Groenten uit Balen	61	
			totaal	4.271	

* staat voor een geschat aantal deelnemers

DE LIJSTERBES				deelname	
26	jan	evenement	Gedichten en gerechten	49	S
5	feb	film	Rio - ontbijtfilm	116	S
7	feb	muziek	Nathalie Meskens	150	
17	feb	humor	Echt Antwarps Teater - Mon kom uit 't prison	196	S
18	feb	humor	Echt Antwarps Teater - Mon kom uit 't prison	196	S
19	feb	humor	Echt Antwarps Teater - Mon kom uit 't prison	196	S
3	maa	muziek	The Messieurs Blues	116	S
17	maa	humor	Xander De Rycke	128	
24	maa	muziek	Philippe Raskin and friends	196	S
7	apr	familie	Pasen in de Lijsterbes	91	S
11,12,13	mei	theater	Spelersgroep de Zonderlingen - Het verjaardagsfeest	36	S
20	mei	evenement	Kinderhoogdag	181	S
3	jul	evenement	Vlaanderen Feest! in Kraainem	253	S
5	sep	evenement	Ezelsoor - boekenkaftdag	110	S
29	sep	muziek	Vijfde Countryavond	107	S
6	okt	muziek	Kate Ryan - Unplugged	98	
20	okt	jeugd	Eerste Griezbal	193	S
30	nov	humor	Adriaan Van den Hoof	188	
5	dec	jeugd	De Sinterklaasbende	191	
8	dec	theater	Spelersgroep de Zonderlingen - Tenderness	34	S
14	dec	muziek	Eva De Roovere - trio	150	
jan tot	dec	workshop	Aquarelatelier jan/dec	58	
jan tot	dec	workshop	Kinderateliers jan/dec	410	
sep tot	dec	workshop	Tekenateliers sep/dec	12	
			totaal	3.455	

* staat voor een geschat aantal deelnemers

DE MOELIE EN DE MUSE				deelname	
12	jan	muziek	Raymond van het Groenewoud - Memoires van een balmuzikant	149	
19	jan	theater	Paljas Producties - Frankie en Johnny	180	
9	feb	muziek	Willem Vermandere - Alles gaat over	189	
15	feb	familie	Fun Events - Carnavalsshow (Muse)	64	
2	maa	humor	Henk Rijckaert - Het experiment	126	
14	maa	familie	De Sven - Vuurshow	84	
24	maa	film	Videoclub Zennevallei - kortfilmfestival	50	S
2	apr	vorming	Driedaags Avonturenkamp	5	
22	apr	evenement	Regionale reuzenstoet i.k.v. de Erfgoeddag	400	S
27	apr	humor	Walter Baele - Klein gelatine	185	
1	mei	evenement	Sportdegustatie	30	S
6	mei	evenement	Zeepkistenrace	350	S
9	mei	familie	Theater Droommolen - Circo Delle Pulci (Muse)	52	
12	mei	evenement	GBS De Schakel - Schoolfeest	300	S
27	mei	tentoonstelling	Verzusteringscomité - Jeugdexpo	150	S
27	mei	muziek	Feest van de muziek	500	S
2 tot 6	jul	vorming	Panta Rhei - Knutselateliers	30	S
27 tot 31	aug	vorming	Panta Rhei - Kinderateliers	24	S
21	sep	vorming	Cursus fietsonderhoud (5x)	10	S
23	sep	familie	Kinderhoogdag	110	S
25	sep	muziek	Paul Severs	55	
29	sep	muziek	Festival van Vlaanderen - E. Caluwaerts en K. Van Den Bremt	40	
3	okt	familie	Theater Pronto - Zeepbellencircus (Muse)	83	
12 tot 14	okt	tentoonstelling	Groepsexpo met als thema MobiliTIJD	146	
16	okt	vorming	Klim in je stamboom (5x)	10	S
18	okt	humor	Walter Baele - Klein gelatine	173	
20	okt	quiz	Quiz	120	S
9	nov	theater	Hubert Damen - Platero en ik	91	
5	dec	familie	Dreamteam - Sintshow (Muse)	54	
8	dec	evenement	Eindejaarsreceptie Moelie - Cultuurraad	175	S
14	dec	theater	Paljas Producties - Double Act	115	
16	dec	familie	Sprookjes en zo - Sneeuw	76	
22	dec	muziek	Kerstconcert Sint-Ceciliakoor	300	S
			totaal	4.426	

* staat voor een geschat aantal deelnemers

DE ZANDLOPER				deelname	
22	jan	film	Knoester en Berkelientje	94	
26	jan	film	Le gamin à vélo (2x)	231	
2	feb	theater	Karl Vannieuwkerke & Les Supappes - Helden in de sport	330	
4	feb	muziek	Yevgueni - Welkenraedt	242	
9	feb	muziek	Lenny Kuhr - Liefdeslied	57	
15	feb	muziek	Jos Van Immerseel - lezing-concert: Schubert	84	S
18	feb	familie	Estoria - Lukas & de gebroken toverstaf	133	
8	maa	muziek	Blaute en Melaerts - Gedeelde Adoraties 3	336	
15	maa	humor	Bart Cannaerts - Waar is Barry?	352	
16	maa	film	The Adventures of Tintin - The Secret of the Unicorn (2x)	129	
18	maa	muziek	Aperitiefconcert - Los del Trè	125	
27	maa	theater	Fast Forward - Anders nog iets?	357	
29	maa	muziek	De Mens - De Mens wordt zo!	387	
2	apr	workshop	Circusstage	32	
4	apr	familie	Cir'q'ulation Locale	91	
4	apr	workshop	Circusworkshop voor kleuters	14	
19	apr	humor	Nigel Williams - Working class hero	255	
20	apr	film	Les Géants (2x)	94	
20	apr	tentoonstelling	Hongaarse week - tentoonstelling over Hongarije	300	*S
24	apr	workshop	Hongaarse week - wijndegustatie Hongaarse wijnen	60	S
28	apr	muziek	Hongaarse week - Roby Lakatos	221	S
3	mei	muziek	De Beenhouwerij - Binnen zonder kloppen	357	
4	mei	film	Hasta la vista (2x)	123	
10	mei	humor	Alex Agnew - Interesting times	343	
11	mei	humor	Alex Agnew - Interesting times	356	
11	mei	evenement	Zeepkisten- en gocartrace Grote Prijs Wommel	500	*S
19	mei	muziek	De Valse Teefjes - abonnementenvoorstelling	170	S
1	jun	quiz	Verenigingenquiz	250	*S
1	jul	evenement	11 juliviering in Wommel	150	*S
20	aug	evenement	HH-festival	850	*S
6	sep	evenement	Boekenkaftdag Ezelsoor	285	S
21	sep	evenement	Cirque Végétal	75	S
22	sep	evenement	Cirque Végétal	80	S
23	sep	evenement	Cirque Végétal	78	S
24	sep	evenement	Cirque Végétal	58	S
28	sep	film	Tot altijd (2x)	133	
7	okt	film	Swchworm	36	
7	okt	film	De Krekel	45	
9	okt	vorming	Ach'educ: klussencursus fietsonderhoud	9	S
11	okt	muziek	Johan Verminnen - En avant la musik!	257	
12	okt	muziek	Johan Verminnen - En avant la musik!	237	
13	okt	muziek	KK-casino: folk- en kleinkunstsirkwie met Mogen Doen	114	S
18	okt	muziek	Zornik - Less > more, theatertour 2012	169	
24	okt	theater	Het Worm - Anatol	208	
25	okt	muziek	Laïs & Maandacht - Songs we embrace	252	
26	okt	film	Vidange perdue	21	S
27	okt	evenement	FEEST! 25 jaar de Zandloper & 40 jaar NCRW	300	*S
28	okt	evenement	Actiedag XL	300	*S
4	nov	muziek	Seniorenfeest met Paul Severs	252	S
8	nov	humor	Lies Lefever - Meisje van plezier	144	
9	nov	film	A Separation (2x)	81	
16	nov	humor	Gogol & Max - Humor in concert	257	
17	nov	evenement	Dag van de zachte revolutie	50	*S
22	nov	muziek	Veronika Itchenko & Toon Fret	49	
29	nov	muziek	Mira - Het Plan, theatertour 2012	47	
6	dec	humor	De Nieuwe Snaar - Konec	347	
6	dec	vorming	Ach'educ: klussencursus elektriciteit	11	S
7	dec	film	Monsieur Lazhar (2x)	56	
14	dec	muziek	Kerstconcert in Ossel: Kokher & Soetkin Baptist	127	S
15	dec	familie	Sprookjes enzo - Sneeuw (1-3) (2x)	142	
			totaal	11.243	

* staat voor een geschat aantal deelnemers

BIJLAGE 3: BEZOEKERS

In totaal kunnen de zes gemeenschapscentra, wat betreft de 'eigen programmering' en de 'programmering in samenwerking' in 2012 op 34.754 bezoekers rekenen op een totaal van 236 activiteiten. Ter vergelijking: de cijfers van de voorbije jaren. Sinds 2009 worden de cijfers van eigen programmering en programmering in samenwerking in samenwerking samengeteld.

	2003		2004		2005		2006	
	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.
de Boesdaalhoeve	2.334	18	2.971	20	2.103	15	2.595	18
de Bosuil	3.070	19	3.602	22	1.943	14	1.882	17
de Kam	2.186	26	1.581	21	1.489	18	1.375	18
de Lijsterbes	2.300	17	2.096	19	1.846	11	2.150	13
de Moelie	2.155	14	2.849	17	2.653	17	2.581	16
de Zandloper	8.456	40	8.731	45	7.279	37	8.431	36
totaal	20.501	134	21.830	144	17.313	112	19.014	118

	2007		2008		2009		2010	
	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.
de Boesdaalhoeve	1.583	15	2.877	28	5.356	37	6.159	42
de Bosuil	2.387	13	4.196	23	3.445	30	5.302	35
de Kam	1.745	21	2.057	21	3.632	43	4.135	42
de Lijsterbes	1.545	11	1.931	14	3.365	22	4.178	42
de Moelie	2.291	16	1.155	11	3.153	22	3.530*	28
de Zandloper	7.104	37	9.226	47	9.271	52	8.632	52
totaal	16.655	113	21.442	144	28.222	206	31.936	241

	2011		2012	
	deelname	aantal act.	deelname	aantal act.
de Boesdaalhoeve	6.120	46	6.241	37
de Bosuil	6.235	48	5.118	40
de Kam	4.589	46	4.271	42
de Lijsterbes	4.300	33	3.455	24
de Moelie	3.783*	37	4.426*	33
de Zandloper	12.539	82	11.243	60
totaal	37.566	292	34.754	236

* De Moelie en de Muse zijn samengeteld.

BIJLAGE 4: AANBOD VOOR SCHOLEN: SCHOOLVOORSTELLINGEN & WORKSHOPS

DE BOESDAALHOEVE			deelname
jan	workshop	Toveren met elektronen	108
feb	workshop	Artforum - Theatre total	104
maa	workshop	Special effects	118
mei	schoolvoorstelling	Bronks - Klopterop	272
okt	schoolvoorstelling	Otto	125
okt	workshop	Het abc van de film Jekino	103
nov	schoolvoorstelling	Salibonani - De Spotvogel	198
nov	workshop	Jurgen Walschot - Maak je eigen boek	104
nov	workshop	Artforum - Charlie Chaplin achterna	132
		totaal	1.264

DE BOSUIL			deelname
jan	workshop	Initiatiereeks Yoga (wekelijks)	8
jan	schoolvoorstelling	workshop Mooss - Beeld	39
maa	workshop	Buikdansen	12
maa	kinderworkshop	Creagerief	11
maa	schoolvoorstelling	workshop Mooss - Muziek	300
apr	workshop	Koppeldans	26
mei	workshop	Initiatie schilderen - Het mooiste plekje van Jezus-Eik	9
mei	schoolvoorstelling	workshop Mooss - Theater	124
sep	schoolvoorstelling	Week van het Bos	946
sep	workshop	Schrijfcursus - Crimi Kort	15
sep	schoolvoorstelling	Uilstekend stripverhalen	47
sep	schoolvoorstelling	Uilstekend kortverhalen	58
okt	workshop	Cupcakes - Maak er een uil van	19
nov	schoolvoorstelling	workshop Mooss - Kleuters	54
nov	workshop	Vilten - Maak er een uil van	11
nov	workshop	Steenkappen - Maak er een uil van	8
dec	schoolvoorstelling	workshop Mooss - Dans	141
dec	schoolvoorstelling	extra workshop Mooss - Beeld	70
		totaal	1.898

DE KAM			deelname
feb	schoolvoorstelling	Eva Kaufmann - Rood balletje	183
feb	film	Pelle de politiewagen	32
maa	film	Schaduw van Skellig	12
maa	film	Willie en het wilde konijn	145
mei	schoolvoorstelling	Bronks - Klopterop	90
nov	schoolvoorstelling	Philippe De Maertelaere - Caveman	168
		totaal	630

DE LIJSTERBES			deelname
jan	schoolvoorstelling	Dag Jules! Kijk eens wat ik kan	124
feb	film	Rio	85
maa	schoolvoorstelling	Philippe Raskin - Het verhaal van Babar, het olifantje	62
apr	schoolvoorstelling	Theater de Kreet - Wolfgang	36
mei	schoolvoorstelling	Klopterop	181
okt	workshop	Clownerie (2x)	28
		totaal	516

DE MOELIE EN DE MUSE			deelname
feb	schoolvoorstelling	Tina Maerevoet - Raaf	154
apr	schoolvoorstelling	Picalili - Oogappel	95
mei	schoolvoorstelling	Le Mal di Siècle - Wardje	65
mei	schoolvoorstelling	Bronks - Klopterop	67
okt	schoolvoorstelling	De Waancel - Expeditie nul	142
dec	schoolvoorstelling	Amaryllis Temmerman - Prinsesje en de beer	293
		totaal	816

DE ZANDLOPER *			deelname
	project - 1e graad	Derwaseens	276
jan	film	Lang leve de koningin	
jan	schoolvoorstelling	Derwaseens - Nietjesfabriek	
jan	schoolvoorstelling	Derwaseens - Nietjesfabriek	
jan	workshop	Marionettenpoppen maken - Theater Tieret	
	workshop	Bewegingsexpressie - danscentrum Jette	
jan	film	Het geheim	196
feb	film	Pelle de politiewagen	42
	project - 2e graad	Rosie & Moussa	220
apr	schoolvoorstelling	Rosie & Moussa - Droomedaris Rex i.s.m 't Arsenaal	
mei	schoolvoorstelling	Rosie & Moussa - Droomedaris Rex i.s.m 't Arsenaal	
apr	workshop	Appartemensen - Zeno vzw	
	workshop	Stadsgezichten - Atelier Beeldende Kunsten Strombeek	
	workshop	Leven in de stad: een muzikaal verhaal - Mooss vzw	
apr	schoolvoorstelling	Leeuw - Les Zerkiens	263
mei	film	Arriety	73
mei	schoolvoorstelling	Klopterop	141
okt	film	Orla de kikkerslikker	111
okt	schoolvoorstelling	Het rode visje	155
okt	schoolvoorstelling	Het rode visje	139
nov	film	Super echte liefde	130
nov	project - 3e graad	De brief aan papa	291
nov	prickelmoment	De brief in de klas + de grote papa-enquête	
nov	schoolvoorstelling	De brief aan papa	
nov	schoolvoorstelling	De brief aan papa	
nov	workshop	Muzikale workshop - Mooss vzw + eigen docenten	
nov	film	Super echte liefde	130
		totaal	2.167

(*) in seizoen 2011-2012 organiseert de Zandloper i.s.m. CC Strombeek de projectwerking SPA Bruis: per graad van de lagere school wordt één schoolvoorstelling volledig omkaderd door een thematische film en twee of drie workshops. De schoolvoorstelling en de film vinden plaats in het centrum. De workshops vinden plaats op school. Vanaf seizoen 2012-2013 wordt dit SPA Bruis+, een samenwerking met 5 centra uit de regio Noordrand. Het project bestaat nu uit één prickle moment op school, één schoolvoorstelling en één workshop.

BIJLAGE 5: ZAALVERHUUR

Het totale aantal receptieve activiteiten van de centra is opgedeeld in categorieën:

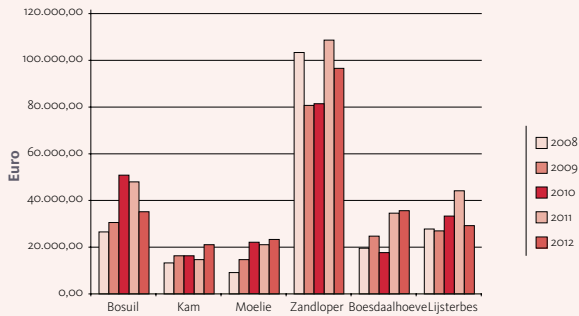
- cat. A: activiteiten van plaatselijke Nederlandstalige verenigingen aanvaard door de programmeringscommissie van het centrum (ook voor verenigingen van cat. A in een ander centrum van 'de Rand')
- cat. B: verenigingen erkend door de dienst volksontwikkeling van de Vlaamse Gemeenschap voor zover zij een vergoeding betalen voor het gebruik van een lokaal
- cat. C: activiteiten van andere huurders behalve handelsfirma's
- cat. D: activiteiten van handelsfirma's
- cat. E: alle gratis verhuringen aan de provincie Vlaams-Brabant
- cat. G: ingebruikname van lokalen voor eigen activiteiten (incl. werkgroepen staf, persconferenties)

Dit geeft wat betreft het aantal verhuurde dagdelen per categorie en per dagdeel (voormiddag, namiddag of avond) het volgende overzicht per centrum:

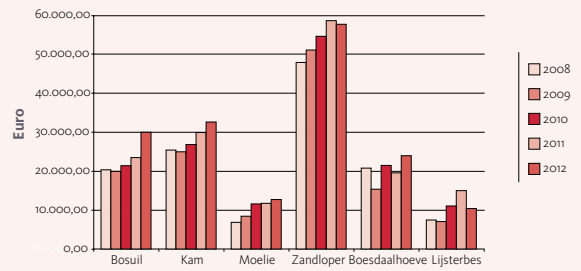
	de Boesdaalhoeve	de Bosuil	de Kam	de Lijsterbes	de Moelie	de Zandloper	totaal
cat. A	889	1.197	423	261	396	1.215	4.381
cat. B	77	281	176	13	173	537	1.257
cat. C	199	174	504	70	11	746	1.704
cat. D	6	94	112	3	-	115	330
cat. E	-	14	-	-	-	-	14
cat. F	-	-	-	-	-	-	0
cat. G	314	694	357	390	151	1.886	3.792
totaal	1.485	2.454	1.572	737	731	4.499	

BIJLAGE 6: FINANCIËLE OPBRENGSTEN CENTRA

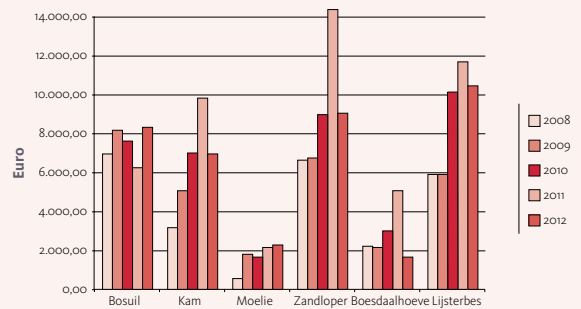
Inkomsten tickets & abonnementen

Verhuur zalen

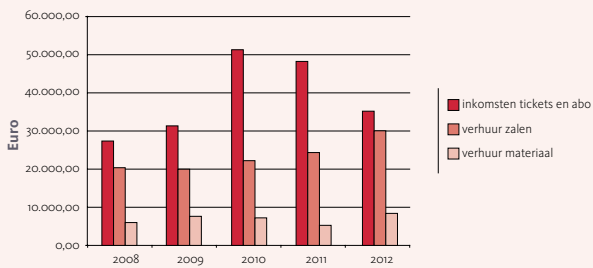

Verhuur materiaal

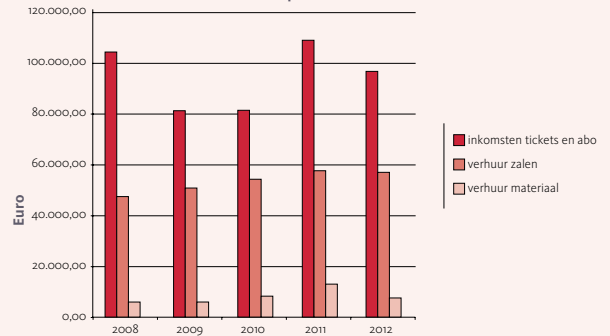

64

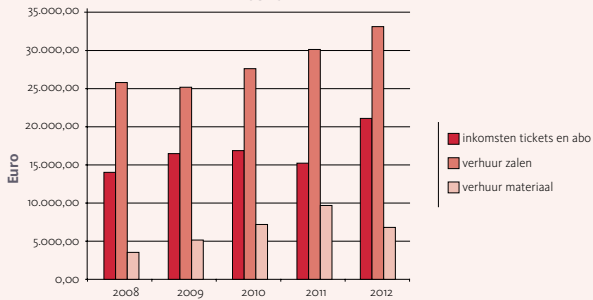
de Bosuil

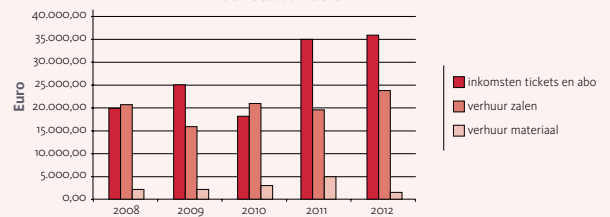
de Zandloper

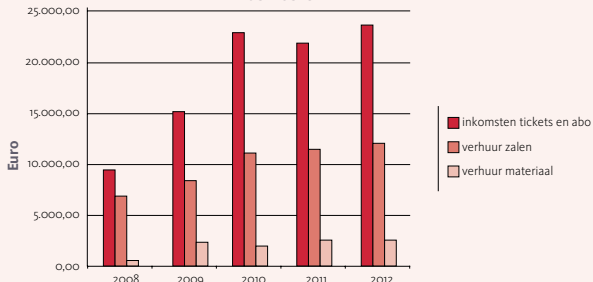
de Kam

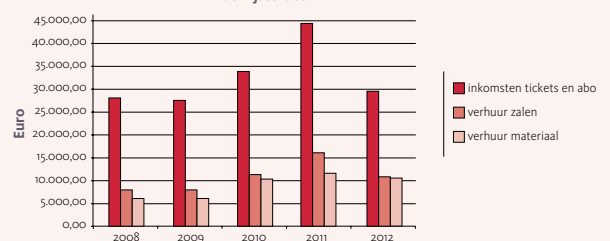
de Boesdaalhoeve

de Moelie

de Lijsterbes

BIJLAGE 7: SUBSIDIES VLAAMSE OVERHEID VOOR JEUGDVERENIGINGEN

GEMEENTE	BEDRAG
Drogenbos	14.496,30
Kraainem	26.393,81
Linkebeek	9.369,02
Sint-Genesius-Rode	36.218,16
Wemmel	27.744,36
Wezembeek-Oppem	28.215,13
totaal	142.436,78

BIJLAGE 8: SUBSIDIES AAN SPORTRADEN VOOR ONDERSTEUNING VIA 'DE RAND'

GEMEENTE	AANVULLENDE SUBSIDIE
Drogenbos	-
Kraainem	4.397,81
Linkebeek	1.511,47
Sint-Genesius-Rode	5.890,88
Wemmel	5.016,70
Wezembeek-Oppem	4.497,24
totaal	21.314,10

BIJLAGE 9: DE GEMEENSCHAPSKRANTEN

	de Boesdaalhoeve	de Muse	de Kam	de Lijsterbes	de Moelie	de Zandloper	totaal
nieuws uit gemeente	44	43	40	39	26	38	230
verenigingen	85	73	54	92	37	68	409
centrum	64	37	69	38	8	73	289
cultuurinterviews	8	8	5	7	0	8	36
rand-nieuws	12	11	12	12	6	11	64
ander centrum	7	17	28	5	15	24	96
aantal nrs.	10	10	10	10	5	10	55
aantal blz.	160	156	160	160	68	168	872

BIJLAGE 10: REDACTIES GEMEENSCHAPSKRANTEN

buurten

Sofie Decorte, Jan Decuypere, Greet Lebleu, Anne Sobrie, Johan Stoffels en Pascal Velkeneers.

de lijsterbes

Magda Calleeuw, Sam Custers, Ann Lemmens, Linda Teirlinck, Luc Timmermans en Annick Tordeur.

de zandloper

Inge Bex, Pieter Ceuleers, Gwennan Dekens, Guido Deschuymere, Frieda Hermans, Joris Herpol, Joris Roesems en Willy Spittaels.

uitgekamd

Louis Declerck, Ghislaine Duerinckx, Jan Pollaris, Marc Snoeck, Karla Stoefs en Jan Walraet.

sjoenke

Dirk Craps, Mark De Maeyer, Jef Motté, Jan Otten, Rik Otten en Anne Van Loey.

kaaskrabber

André Lerminiaux, Niko Lerminiaux, Patricia Motten en Paul Smets.

BIJLAGE 11: BIJT IN JE VRIJE TIJD

Aantal activiteiten en deelnemende verenigingen 2012-2013

GEMEENTE	AANTAL VERENIGINGEN	AANTAL ACTIVITEITEN
Asse	9	9
Dilbeek	4	6
Grimbergen	4	6
Hoeilaart	4	4
Kraainem	5	5
Machelen	6	9
Meise	1	1
Overijse	8	9
Tervuren	4	6
Sint-Genesius-Rode	3	6
Tervuren	3	6
Wemmel	1	1
Wezembeek-Oppem	2	4

BIJLAGE 12: BEZOEKEN WWW.TAALBLAD.BE

66

IN 2011	TOTAAL AANTAL BEZOEKEN PER MAAND	GEMIDDELD AANTAL BEZOEKEN PER DAG	IN 2012	TOTAAL AANTAL BEZOEKEN PER MAAND	GEMIDDELD AANTAL BEZOEKEN PER DAG
januari	31.480	1.015	januari	36.295	1.171
februari	29.311	1.047	februari	35.764	1.233
maart	31.287	1.009	maart	37.334	1.204
april	25.665	855	april	34.032	1.134
mei	31.276	1.009	mei	39.082	1.261
juni	27.607	920	juni	35.157	1.172
juli	20.152	650	juli	22.872	738
augustus	22.372	722	augustus	24.694	797
september	31.682	1.056	september	35.743	1.191
oktober	35.877	1.157	oktober	46.031	1.485
november	38.529	1.284	november	46.027	1.534
december	33.079	1.067	december	37.475	1.209

Sinds 1 januari 2010 werkt Taalblad met Google Analytics. Dat geeft een iets zuiverder beeld van het aantal bezoeken.

INSCHRIJVINGEN WEKELIJKSE NIEUWSBRIEF IN 2011		INSCHRIJVINGEN WEKELIJKSE NIEUWSBRIEF IN 2012	
17/01	5.076	6/02	6.422
14/03	5.412	19/04	6.642
9/05	5.607	18/06	6.864
25/08	5.847	21/08	6.923
24/10	6.132	16/10	7.106
22/12	6.299	18/12	7.343

BIJLAGE 13: WERKGROEP TAAL

De werkgroep taal bestaat uit vertegenwoordigers van vzw 'de Rand', het verenigingsleven of werkgroepen uit enkele Randgemeenten en organisaties met doelstellingen die aansluiten bij die van 'de Rand'.

Samenstelling

- voorzitter: Ivo Claesen
- secretaris: Karen Stals
- leden: Peter Biondi, Ilya De Roey, Joel Follet, Hilde Gedopt, Machteld Hauben, Guido Martens, Robert Timmermans, Jan Walraet
- vanuit vzw 'de Rand': Eddy Frans, Karla Goetvinck
- Jan De Craen ontvangt een kopie van de uitnodigingen en de verslagen van de werkgroep.

Vergaderingen

De werkgroep komt in 2012 één keer samen, op 19 december.

De werkgroep wil elke vergadering één thema extra aandacht geven. Het thema tijdens de vergadering van 2012 is:

- evoluties in het beleid & leidraad voor een goed Vlaams beleid

De directeur van vzw 'de Rand' geeft een toelichting over het ontstaan van en de evolutie in de opdracht 'taalpromotie' van 'de Rand' en schetst ook de wijzigingen op het vlak van integratiebeleid die op til zijn.

De leden van de werkgroep krijgen een exemplaar van de leidraad voor een goed Vlaams beleid van de cel Coördinatie Vlaamse Rand.

Nog op de agenda op 19 december:

- stand van zaken taalpromotie, met o.a. het vertaalwoordenboekje, het Reuze*Randplan, de Week van de anderstalige klant (en de projecten in het kader van 'managers van diversiteit') en het jongerenproject van Café Combinne

Een stafmedewerker van 'de Rand' geeft elke vergadering een overzicht van de dossiers in verband met de taalwetgeving.

TOENEMENDE ONTNERLANDSING IN DE VLAAMSE RAND LEIDT NIET TOT GROEI VAN HET AANTAL FRANSTALIGE STEMMEN

De raad van bestuur van 'de Rand' boog zich over de verkiezingsuitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober in de Vlaamse Rand. Voorzitter Jan De Craen stelt daarbij vast dat in de meeste gemeenten van de Vlaamse Rand de Nederlandstalige lijsten het bijzonder goed deden en zelfs hier en daar voor een trendbreuk zorgden ten opzichte van de periode tot 2006. In de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand - dit zijn de gemeenten die grenzen aan Brussel of aan een faciliteitengemeente - steeg het percentage stemmen op Nederlandstalige lijsten van 75,5 % in 2006 tot 78,9 % in 2012, terwijl het percentage stemmen op Franstalige lijsten in diezelfde periode in die 19 gemeenten daalde van 20,2 % naar 19,8 %. Het aandeel stemmen op tweetalige lijsten, dat in 2006 nog 4,3 % bedroeg, is in 2012 ook fors gedaald tot 1,25 %.

Het electorale beeld van de Vlaamse Rand is uiteraard niet overal gelijklopend en verschilt tussen de gemeenten onderling en uiteraard ook tussen de 6 faciliteitengemeenten en de andere 13 Randgemeenten.

Voorzitter Jan De Craen: 'Als men de evolutie van 1976 tot 2006 vergelijkt met de evolutie van 2006 tot 2012 mag men toch wel spreken van een lichte trendbreuk. Ondanks de grotere inwijking, vooral vanuit Brussel en ondanks het feit dat voor vele gezinnen in de Vlaamse Rand het Nederlands niet de voertaal is, worden die fenomenen niet vertaald in slechtere verkiezingsresultaten voor de Nederlandstalige lijsten, integendeel zelfs in heel wat gemeenten. Een intens en positief onthaalbeleid dat het leren en gebruiken van het Nederlands stimuleert, draagt hier zeker toe bij.'

De Vlaamse Rand is sterk onderhevig aan een tendens van internationalisering. Er bestaat nog geen studiewerk over de invloed van de internationale bevolking op het stemgedrag. Hun participatiegraad is zeker nog niet voldoende groot om echt te wegen. Zo zien we dat in Kraainem en Wezembeek-Oppem, de meest geïnternationaliseerde gemeenten van de Vlaamse Rand, ondanks alle inspanningen maar een klein deel van de kiezers uit EU-landen of niet EU-landen zich werkelijk als kiezer inschrijft. Voor Kraainem 455 van de 2.622 internationalen en voor Wezembeek-Oppem 357 van de 2.192 d.i. resp. 17 en 16 %. Vele buitenlanders zijn dus niet geneigd hun democratische rechten op te nemen. Al moet wel gezegd worden dat de geciteerde percentages hoger liggen dan in de meeste niet-faciliteitengemeenten. 'Het zou, hoe dan ook, interessant zijn hierover verder studiewerk te verrichten,' aldus Jan De Craen.

Een analyse per gemeente geeft het volgende beeld:

De 13 Randgemeenten zonder faciliteiten

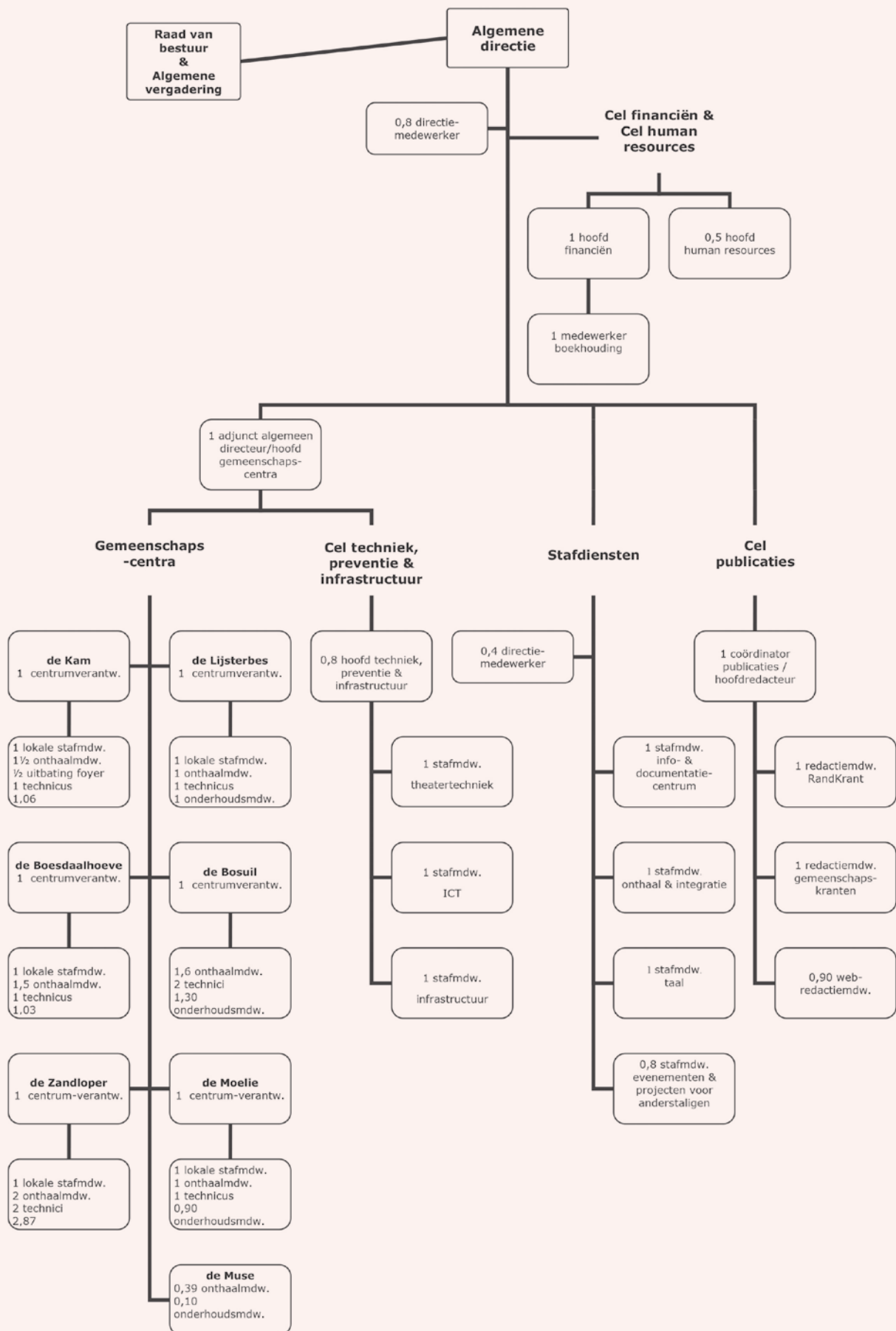
- In 4 gemeenten, nl. Asse, Machelen, Meise en Merchtem kwamen er in 2012 geen Franstalige of tweetalige lijsten op.
- In 7 andere gemeenten, nl. Beersel, Dilbeek, Grimbergen, Hoeilaart, Overijse, Tervuren en Vilvoorde zien we een daling van het percentage stemmen op Franstalige of tweetalige lijsten.
- In Beersel is er een daling van de stemmen op Franstalige lijsten van 20 % in 2006 tot 13,9 % in 2012.
- In Dilbeek dalen de stemmen op Franstalige lijsten van 14,8 % naar 12 %.
- Hetzelfde beeld in Grimbergen met een daling van 13,1% tot 10,95%.
- In Hoeilaart haalt de Franstalige lijst in 2012 net geen 9% ,een belangrijke daling t.o.v. de 16, 3 % aan de 2 Franstalige lijsten in 2006.
- In Overijse behaalt de Franstalige eenheidslijst in 2012 nog 24,2 % tegenover de 34,3 % van een Franstalige en een tweetalige lijst in 2006.
- In Tervuren scoren de Franstalige partijen met 17 % slechter dan in 2006 met 20,7 %.
- Om dit rijtje 'winnaars' te besluiten is er in Vilvoorde een daling voor de Franstalige stemmen van 14,4 % naar 10,7 %.
- in twee van de dertien Randgemeenten zonder faciliteiten is er een (lichte) stijging van het aantal stemmen op Franstalige lijsten, nl. in Sint-Pieters-Leeuw van 21,2 % naar 22,1 % en in Zaventem van 19,73 % naar 19,98 %.

De zes faciliteitengemeenten

De faciliteitengemeenten vertonen een grilliger stempatroon. In Drogenbos en Wemmel is er een vrij spectaculaire verandering. In Linkebeek, Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem kunnen we grosso modo spreken van een status-quo. In Kraainem verandert het beeld door de opkomst van een nieuwe tweetalige lijst. We overlopen de zes in alfabetische volgorde.

- In Drogenbos groeit de tweetalige lijst van burgemeester Alexis Calmeyn fors van 46,6 % in 2006 tot 63,5 % in 2012, ten nadele van de U.F. lijst die niet verder komt dan 36,5 %. In 2006 was er wel ook nog de overwegend Nederlandstalige lijst ACCENT met 11,9 % van de stemmen.
- In Kraainem worden door de opkomst van de tweetalige lijst Kraainem Unie de kaarten herschikt, waardoor de lijst Open twee zetels verliest (van 5 naar 3) en in percentage daalt van 23,6 % naar 16,6 %. Daardoor verliest ook de Franstalige lijst 2 zetels en zakt die van 76,3 % naar 62,8 %.
- In Linkebeek is er een vooruitgang van LK2000 met 16,1 % in 2006 naar Prolink met 20,9% in 2012. Dit vertaalt zich echter niet in zetelwinst. Prolink behaalt net zoals LK2000 2 zetels. In Sint-Genesius-Rode is er een zeer lichte stijging voor de Nederlandstalige lijst van 34,25 % naar 34,47 % met het behoud van de schepenzetel en 8 zetels in de gemeenteraad.
- Wemmel geeft ons de meest verrassende uitslag van de zes en zelfs van de hele Vlaamse Rand. De Vlaamse lijst W.E.M.M.E.L stijgt daar met 21,5 % tot 43,3 %, behaalt 12 zetels (+7) en veroverd met 6 van de 11 zetels zelfs de meerderheid in het OCMW. Deze zeer positieve uitslag is natuurlijk ook gedeeltelijk te danken aan de breuk in de tweetalige lijst LB tijdens de vorige legislatuur, waarbij 3 Nederlandstaligen overstapten naar de Nederlandstalige lijst W.E.M.M.E.L.
- In Wezembeek-Oppem is er een lichte daling van het aantal stemmen voor de Nederlandstalige lijst van 24 % in 2006 naar 22,3 % in 2012. Helaas betekent dat ook het verlies van een zetel.

BIJLAGE 15: ORGANIGRAM

BIJLAGE 16: RAAD VAN BESTUUR EN ALGEMENE VERGADERING

De raad van bestuur en algemene vergadering van vzw 'de Rand' bestaan op 31 december 2012 uit de volgende leden:

- > vertegenwoordigers Vlaamse Gemeenschap: Jan De Craen (voorzitter), Luc Deconinck, Jan De Bock, Ivo Claesen, Alfons Mouling, Wies Herpol*, Anne Sterkmans, Saskia Deneyer, Sven Vaneycken* en Peter Matthijs
 - > vertegenwoordigers van de provincie Vlaams-Brabant: Annemie Decrick (ondervoorzitter), Peter Biondi, Karla Rodts, Flip Petillion* en Ivo Peeters
 - > vertegenwoordigers uit de programmeringscommissies: Guido Deschuymere, Guido Martens, Roger Hemeleers, Christopher Standaert, Joost Vanfleteren, Hilde Roelandts en Mira Van Haastregt
 - > Vanuit 'de Rand' worden de vergaderingen bijgewoond door: Eddy Frans, Jean-Pierre De Clercq, Jan Lauwerijs (tot en met 18/06), Stefaan Gunst (vanaf 22/10), Marleen Vanderschueren en Ilse Verhoye.
 - > revisor: Luc Toelen
- * zetelen enkel in de algemene vergadering

In 2012 vergadert de raad van bestuur 7 keer (op 06/02, 26/03, 07/05, 18/06, 10/09, 22/10 en 10/12) en de algemene vergadering 2 keer (op 26/03 en 22/10).

BIJLAGE 17: PERSONEELSBESTAND DD. DECEMBER 2012

vzw 'de Rand'

- algemeen directeur: Eddy Frans
- adjunct algemeen directeur/hoofd gemeenschapscentra: Stefaan Gunst
- directiemedewerker: Michèle D'hert en Véronique Vanbrabant
- hoofd human resources: Marleen Vanderschueren
- hoofd financiën: Ilse Verhoye
- boekhouder: Marijke Van der Straeten
- hoofd techniek, infrastructuur en preventie: Jean-Pierre De Clercq
- stafmedewerker theatertechnieken: Ivan Bruggeman
- stafmedewerker ICT: Ivo Van der Hoeven
- stafmedewerker infrastructuur: Inez De Coninck
- stafmedewerker taal: Karen Stals
- stafmedewerker onthaal en integratie: Bernadette Vriamont
- stafmedewerker evenementen en projecten voor anderstaligen: Marijke Verboven
- stafmedewerker info-en documentatiecentrum: Karla Goetvinck
- coördinator cel publicaties: Geert Selleslach
- redactie gemeenschapskranten: Veerle Weeck
- redactie RandKrant: Ingrid Laporte
- redactie website: An Stuyck

de Boesdaalhoeve

- centrumverantwoordelijke: Sofie Decorte
- stafmedewerker: Cindy Van Dijck
- onthaal en administratie: Sandra Meert en Pascal Velkeneers
- techniek: Wouter Vekeman
- onderhoud: Fabienne Jacobs en Kathleen Wouters

de Bosuil

- centrumverantwoordelijke: Geoffrey Heyrbaut
- onthaal en administratie: Hilde Niclaes en Greet Smets
- techniek: Sam Janssen
- onderhoud: Josée Bergen en Linda Janssens

de Kam

- centrumverantwoordelijke: Marc Snoeck
- stafmedewerker: Wouter Hindrikx
- onthaal en administratie: Daisy Cleymans en Anne Decuypere
- techniek: Rudy Schoolmeesters
- onderhoud: Marleen Crabbé en Beatrice Reniers

de Lijsterbes

- centrumverantwoordelijke: Sam Custers
- stafmedewerker: Maryse Wijns
- onthaal en administratie: An Bohets
- techniek: Christian De Bruycker
- onderhoud: Christina Verhulst

de Moelie

- centrumverantwoordelijke: Mark De Maeyer
- stafmedewerker: Dirk Craps
- onthaal en administratie: Pascale Leemans
- techniek: Danny Gisgand
- onderhoud: Esther Boateng

de Zandloper

- centrumverantwoordelijke: Gwennan Dekens
- stafmedewerker: Eef Vermaelen
- onthaal en administratie: Inge Demeestere, Nadine Poty en Caro Renckens
- techniek: Paul Donies en Lieven Verhaegen
- onderhoud: Pierre Geers, Josyane Kiss, Viviane Van Goethem en Kathleen Van Holsbeek

de Muse

- onthaal en administratie: Patricia Motten
- onderhoud: Esther Boateng

BIJLAGE 18: PROGRAMMERINGSCOMMISSIES

De programmeringscommissies begeleiden en adviseren de werking van de gemeenschapscentra. Ze zijn samengesteld uit leden die voorgedragen worden door de plaatselijke culturele raad. Samenstellingen van toepassing op 31 december 2012:

de Boesdaalhoeve

- voorzitter: Erik Wyns
- leden: Anne Decuypere, Rudy Decuyper, Greet Lebleu, Peter Stiens, Mira Van Haastrecht, Claude Van Houtte en Bruno Wauters
- De programmeringscommissie vergadert 9 keer in 2012.

de Bosuil

- voorzitter: Roger Hemeleers
- leden: Dirk Devroey, Stijn Couder, Suzanne Devriese, Elke Janssen, Norry Verheyden, Hilde Luppens-Boey, Hugo Dewit, Jan Goossens, Ine Van Wymersch en Theo Devesse
- De programmeringscommissie vergadert 6 keer in 2012.

de Kam

- voorzitter: Jan Walraet
- leden: Ivo Claesen, Leen De Wandeleer, Guido Martens, Greet Geusens, Hedwig Verheirstraeten, Wim Peeters, Louis Declerck, Walter Nijs, Monique Coen, Anne Sterkmans en Jan Pollaris
- De programmeringscommissie vergadert 6 keer in 2012.

de Lijsterbes

- voorzitter: Linda Teirlinck
- leden: Joost Vanfleteren, Magda Calleeuw, Michael Heslop, Hendrik Van Eycken, Patricia Jooris, Pascal Demey en Luc Timmermans (externe deskundige)
- De programmeringscommissie vergadert 8 keer in 2012.

de Moelie

- voorzitter: Jef Motté
- leden: Rik Otten, Marc Moorkens, Roel Leemans, Anne Van Loey, Gino Vanden Berghe, Christopher Standaert, Lieve Van der Stappen, Eric De Bruycker, Dirk Craps en Mark De Maeyer
- De programmeringscommissie vergadert 4 keer in 2012.

de Zandloper

- voorzitter: Frieda Hermans
- leden: Guido Deschuymere, Liliane Reynaerts, Josephus Thyssen, Anne De Man, Karolien Verborgh, Kristel Vanderhaegen, Johan Timperman, Marc Joseph en Tijnl Verhasselt
- De programmeringscommissie vergadert 10 keer in 2012 en komt nog 5 keer samen met het feestcomité.

COLOFON

uitgave vzw 'de Rand', Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel **bijdragen van** Sam Custers, Jean-Pierre De Clercq, Sofie Decorte, Jan De Craen, Gwennan Dekens, Mark De Maeyer, Karla Goetvinck, Geoffrey Heyrbaut, Stefaan Gunst, Geert Selleslach, Marc Snoeck, Karen Stals, Marleen Vanderschueren, Marijke Verboven, Ilse Verhoye en Bernadette Vriamont **eindredactie** Ingrid Laporte en Eddy Frans **fotograaf** Filip Claessens **grafisch ontwerp** www.heartwork.be **drukwerk** Claes Printing

oplage 450 exemplaren

Vzw 'de Rand' wordt gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap en door de provincie Vlaams Brabant.

vzw 'de Rand'
Kaasmarkt 75
1780 Wemmel